

Kompetanseindikatorer Trøndelag

Statusrapport 2024

Forord

[Statistikutvalget](#) tilknyttet [Kompetanseforum Trøndelag](#) har for første gang satt sammen en statusrapport med kompetanseindikatorer for Trøndelag.

Kompetanseindikatorer Trøndelag 2024 gir beskrivelser av en rekke indikatorer som er relevante for kompetansearbeidet i Trøndelag. Indikatorene er basert på indikatorsettet foreslått i rapporten [Regionale kompetanseindikatorer](#). Indikatorsettet er også tilgjengelig på <https://utdanning.no/rki>.

Statusrapporten for 2024 tar for seg 5 tema:

- Arbeidsstyrken
- Arbeidsmarkedet
- Tilgang på formell kompetanse
- Behov for mer etter- og videreutdanning
- Svak tilknytning til arbeidslivet

Hvert tema belyses gjennom flere indikatorer. Ingen enkeltindikator kan gi det hele og fulle bildet av kompetanseutfordringene, men vi håper at et bredt sett med indikatorer kan bidra til en kunnskapsbasert debatt rundt utfordringene og mulighetene for kompetansepolitikken i Trøndelag.

Indikatorsettet er på fylkesnivå, men vi har prioritert å vise data for kommuner og regioner i Trøndelag der det er mulig.

Kapitteloversikt

1. Arbeidsstyrken.	side 7
2. Arbeidsmarked	side 22
3. Tilgang på formell kompetanse	side 43
4. Behov for mer etter- og videreutdanning	side 56
5. Svak tilknytning til arbeidslivet	side 66

Kompetanseindikatorer Trøndelag 2024

Arbeidsstyrken

63,5 %
av befolkningen er en del
av arbeidsstyrken (over 15 år) +0,7
prosentpoeng 2018-2022

61,0 %
av befolkningen er i
arbeidsaktuell alder (20-66 år) -0,2
prosentpoeng 2020-2024

68,7 %
av sysselsatte har
100 % stilling +0,5
prosentpoeng 2019-2023

38,6 %
av sysselsatte har videregående
som høyeste utdanningsnivå -2,2
prosentpoeng 2019-2023

41,6 %
av sysselsatte har universitets-
og høgskoleutdanning som
høyeste utdanningsnivå +0,5
prosentpoeng 2019-2023

Arbeidsmarked

9,8 %
Endring i sysselsetting
2015-2023 +0,2
prosentpoeng Vs. landet

4,2 %
Sysselsatte arbeidsinnvandrere -0,2
prosentpoeng 2020-2023

17,6
Lønnstakere uten fast
bosted per 1000 sysselsatte -3,3
2019-2023

1,6
NAV's stramhetsindikator -0,2
2020-2024

2,3 %
Arbeidsledighet (helt + delvis) juli 2019- juli 2024 -0,4
prosentpoeng

1,55
Antall arbeidsledige per
utlyste stilling -0,26
Juli 2021- juli 2024

0,48
Arbeidsmarkedsintegrasjon +0,01
2020-2023

Tilgang på formell kompetanse

36,8 %
av befolkningen har
høyere utdanning +3,3
prosentpoeng 2018-2023

3,0 %
av befolkningen har fagskole
som høyeste utdanning +0,4
prosentpoeng 2018-2023

22,0 %
av befolkningen har grunnskole
som høyeste utdanning -2,5
prosentpoeng 2019-2023

58,4 %
Av videregående elever
(VG1) på yrkesfag +4,4
prosentpoeng 2019-2023

80,6 %
Andel søkere som har fått
godkjente lærekontrakter
innen utgangen av året +3,7
prosentpoeng 2019-2023

2,3
Førstevalgsøkere per planlagte
studieplass (UH) -0,3
2019-2023

Behov for mer etter- og videreutdanning

12 %
av sysselsatte (uten studenter)
deltar i formell utdanning +3
prosentpoeng 2018-2022

7 %
av sysselsatte (uten studenter)
deltar i formell videreutdanning +2
prosentpoeng 2018-2022

48 %
av sysselsatte (uten studenter)
deltar i ikke-formell opplæring -3
prosentpoeng 2018-2022

53 %
av sysselsatte (uten studenter)
har læringsintensivt arbeid -14
prosentpoeng 2018-2022

27,7
Voksne (over 25 år) som tar fag-
/svennebrev per 1000 sysselsatte +5,4
2019-2023

Svak tilknytning til arbeidslivet

78,0 %
Sysselsettingsgrad 20-66 år 1,0
prosentpoeng 2019-2023

9,3 %
Unge (15-29 år) utenfor arbeid,
utdanning og arbeidsmarkeds tiltak -0,7
prosentpoeng 2018-2022

14,7 %
Voksne utenfor arbeid, utdanning
og arbeidsmarkeds tiltak -0,2
prosentpoeng 2018-2022

11,5 %
Mottakere av uføretrygd (18-67 år) +0,5
prosentpoeng 2018-2023

10,2 %
bor i husholdninger med lavinntekt -0,2
prosentpoeng 2018-2022

70,7 %
Fullført videregående
opplæring, yrkesfag +1,6 pp.
2013/19-2017/23

91,1 %
Fullført videregående
opplæring, studieforberedende +2,8 pp.
2013/19-2017/23

Noen hovedfunn

- Trøndelag står ovenfor store demografiske utfordringer. Fremover får vi lavere vekst i befolkningen i arbeidsaktuell alder, samtidig som antall eldre øker. Utviklingen i distriktskommunene er mer utfordrende enn i mer sentrale deler av Trøndelag.
- Andelen som jobber heltid og større stillingsandeler er økende. Det er størst endring i retning større stillinger innen helse og sosialtjenester.
- Arbeidslivet i Trøndelag sysselsetter fortsatt flest med videregående som høyeste utdanningsnivå, men denne andelen har sunket med 2,2 % siden 2018. Den langsiktige trenden er tydelig vekst i sysselsatte med høyere utdanning, flat utvikling for sysselsatte med videregående og nedgang for sysselsatte med grunnskole som høyeste utdanningsnivå.
- Trøndelag har hatt positiv sysselsettingsvekst de fleste årene i perioden fra 4. kvartal 2015 til 4. kvartal 2023. Trøndelag har stort sett hatt en vekst som har vært nært landssnittet.
- Årets stramhetsindikator på 1,6 er den laveste siden Trøndelagsfylkene ble slått sammen. Arbeidsmarkedet er strammest innenfor overnattings- og serveringsvirksomhet, etterfulgt av helse- og sosialtjeneste. Størst endring ser vi innenfor informasjon og kommunikasjon og bygg og anlegg. Begge næringene har hatt et betydelig strammere arbeidsmarked de siste fem årene enn de ser ut til å ha i år.
- 22,0 % av befolkningen har grunnskole som høyeste utdanning. 17,9 % i aldersgruppen 30-34 år.
- Trøndelag er blant fylkene i landet med høyest andel elever på yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Andelen på yrkesfag (vg1) har økt over tid i alle fylker med unntak av Oslo. I Trøndelag har andelen økt med 4,4 prosentpoeng fra 54,0 % i 2019 til 58,4 % i 2023.
- Det er 2,3 førstevalgsøkere per studieplass i Trøndelag. Det viser at Trøndelag som studentfylke er noe mer attraktiv enn landsgjennomsnittet 2,2. Oslo er mest populært med 2,9 førstvalgsøkere per studieplass. Levanger og Steinkjer er lite attraktive som studiebyer målt etter denne indikatoren.
- Det var 1 416 personer over 25 år med godkjente fag- svenneprøver i Trøndelag i året 2022-2023 (1. okt - 30 sept). Sett i forhold til antall sysselsatte over 25 år, så utgjør det 27,7 per 1000 sysselsatte. Det er over landsgjennomsnittet på 23,3 per 1000. Av 2028 godkjente fag- og svenneprøver i 2022-2023 var 1416 av voksne og 1512 av ungdom (under 25 år).
- Antall sysselsatte uten studenter i Trøndelag som deltok i formell utdanning i 2022, er estimert til 27 000 personer. Sysselsatte kvinner har deltatt i noe høyere grad enn menn i formell utdanning: 14 % mot 11 % av menn i denne gruppen.
- Per 4. kvartal 2023 var 69,3 % av befolkningen i Trøndelag mellom 15-74 år sysselsatt. Dette er en nedgang fra 69,2 % i 2022. Sysselsettingsgraden i Trøndelag var høyere enn landsnittet på 68,6 %.
- 9 178 personer i alderen 15-29 år i Trøndelag som sto utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i 2022, dette utgjør 9,5 % av alle 15-29 åringer i fylket. Trøndelag ligger rett under landsgjennomsnittet for unge utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak.
- 81,0 % av de som startet videregående opplæring i 2017 gjennomfører videregående opplæring innen normert tid pluss to år. For elever på studieforbereende utdanningsprogram er andelen 91,1 %, og elever på yrkesfaglige studieprogram er 70,7 %. Gjennomføringen i Trøndelag på henholdsvis studieforbereende og yrkesfaglige utdanningsprogram er omtrent på samme nivå som landet samlet. Rogaland er best blant fylkene med henholdsvis 93,3 % og 75,0 % gjennomføring på studieforbereende og yrkesfaglige programmer.

Regionale kompetanseindikatorer

Rapporten «Regionale kompetanseindikatorer» foreslår et sett med indikatorer som kan brukes av fylkene for opparbeiding av kunnskapsgrunnlag for regional kompetansepolitikk.

Rapporten, kort versjon av rapporten og Excel ark med tall og figurer fra rapporten på:

<https://www.pandaanalyse.no/kompetanseindikatorer/>

Digital visning av indikatorsettet for alle fylker er tilgjengelig på:

<https://utdanning.no/rki>.

[Utdanning.no](https://utdanning.no) har også andre relevante digitale ressurser som:

- <https://utdanning.no/jobbkartet>
- <https://utdanning.no/finnlarebedrift/>
- <https://utdanning.no/utdanningssystemet#/>
- <https://utdanning.no/karakterkalkulator/studievalger>

Regionale kompetanseindikatorer

Fylkeskommunene har laget et felles indikatorsett for måling- og sammenlikning av kompetanse mellom de forskjellige fylkene. Indikatorsettet danner grunnlag for videre analyser, dialog og felles forståelse av regionenes kompetansestatus.

Tema Arbeidsstyrken

En forståelse av størrelsen og sammensetningen av arbeidsstyrken er avgjørende for kompetansearbeidet. Arbeidsstyrkens størrelse i forhold til befolkningen forteller oss mye om robustheten i arbeidsmarkedet.

Utforsk >

Tema Arbeidsmarked

Balansen i arbeidsmarkedet og forholdet mellom tilbudet og etterspørselen etter arbeidskraft, er viktig for den regionale kompetansepolitikken.

Utforsk >

Tema Tilgang på formell kompetanse

Utdanningsnivået i befolkningen sier mye om kompetansen i en region. Et høyt utdanningsnivå henger sammen med høy verdiskaping og øker omstillingsevnen. Fagutdanning er sterkt etterspurt i arbeidslivet. En rekke livsutfall er korrelert med utdanningsnivået. Utdanningsindikatorer er nyttige også fordi de er sammenlignbare mellom fylker.

Utforsk >

Drivere for kompetansepolitikken

- Fire forhold trekkes frem som de viktigste driverne for kompetanseutfordringene:
 - digitalisering og teknologisk utvikling
 - det grønne skiftet
 - demografi
 - internasjonal økonomi og konjunkturer
- Disse driverne interagerer i vesentlig grad med hverandre. Felles for dem alle er at de utløser behov for omstilling i arbeidslivet, og behov for utvikling av arbeidsstyrkens kompetanse.
- Ut fra disse driverne peker det seg ut noen tema som er særs viktige for å belyse status for fylkenes kompetanseutfordringer og -muligheter:
 - Arbeidsstyrke
 - Arbeidsmarked. Balanse eller gap i etterspørselen etter arbeidskraft?
 - Tilgang på formell utdanning
 - Behov for mer etter- og videreutdanning
 - Svak tilknytning til arbeidslivet

Arbeidsstyrken

1.1 Andel av befolkningen som er en del av arbeidsstyrken

1.2 Andel av befolkningen i arbeidsaktuell alder(20-66 år)

1.3 Andel sysselsatte med 100 % stilling

1.4 Andel sysselsatte med videregående som høyeste utdanningsnivå

1.5 Andel sysselsatte med universitets- og høgskoleutdanning som høyeste utdanningsnivå

Arbeidsstyrken i Trøndelag

Arbeidsstyrkens størrelse i forhold til befolkningen forteller oss mye om robustheten i arbeidsmarkedet. Med tanke på den pågående og akselererende eldrebølgen, er også andelen av befolkningen som er i arbeidsaktuell alder en viktig størrelse.

Det er store utfordringer fremover knyttet til knapphet på arbeidskraft. For å løse denne utfordringen bør en så stor del av befolkningen som mulig delta i arbeidslivet og den eksisterende arbeidsstyrken anvendes på en best mulig måte. En del av arbeidsstyrken er også undersysselsatt, noe som innebærer en arbeidskraftreserve.

Trøndelag står ovenfor store demografiske utfordringer, fremover får vi lavere vekst i befolkningen i arbeidsaktuell alder, samtidig som antall eldre øker.

Andelen som jobber heltid og større stillingsandeler er økende. Det er størst endring i retning større stillinger innen helse og sosialtjenester.

Arbeidsstyrkens kompetanse er vanskeligere å måle enn arbeidsstyrkens størrelse og sammensetning. Utdanningsnivået til de sysselsatte sier noe, men gir ikke et fullstendig bilde av kompetansenivået til arbeidsstyrken.

Arbeidslivet i Trøndelag sysselsetter fortsatt flest med videregående som høyeste utdanningsnivå, men denne andelen har sunket med 2,2 % siden 2018. Den langsiktige trenden er tydelig vekst i sysselsatte med høyere utdanning, flat utvikling for sysselsatte med videregående og nedgang for sysselsatte med grunnskole som høyeste utdanningsnivå.

63,5 %

av befolkningen er en del av arbeidsstyrken (over 15 år)

+0,7
prosentpoeng
2018-2022

61,0 %

av befolkningen er i arbeidsaktuell alder (20-66 år)

-0,2
prosentpoeng
2020-2024

68,7 %

av sysselsatte har 100 % stilling

+0,5
prosentpoeng
2019-2023

38,6 %

av sysselsatte har videregående som høyeste utdanningsnivå

-2,2
prosentpoeng
2019-2023

41,6 %

av sysselsatte har universitets- og høgskoleutdanning som høyeste utdanningsnivå

+0,5
prosentpoeng
2019-2023

63,5 %
 av befolkningen er en del
 av arbeidsstyrken (over 15 år)

+0,7
 prosentpoeng
 2018-2022

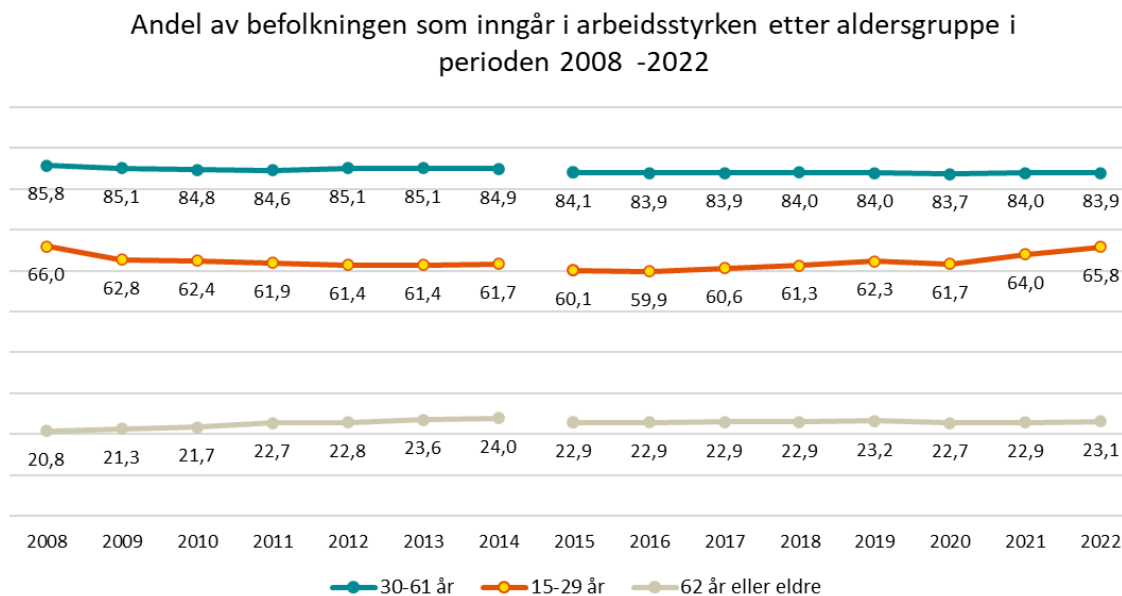
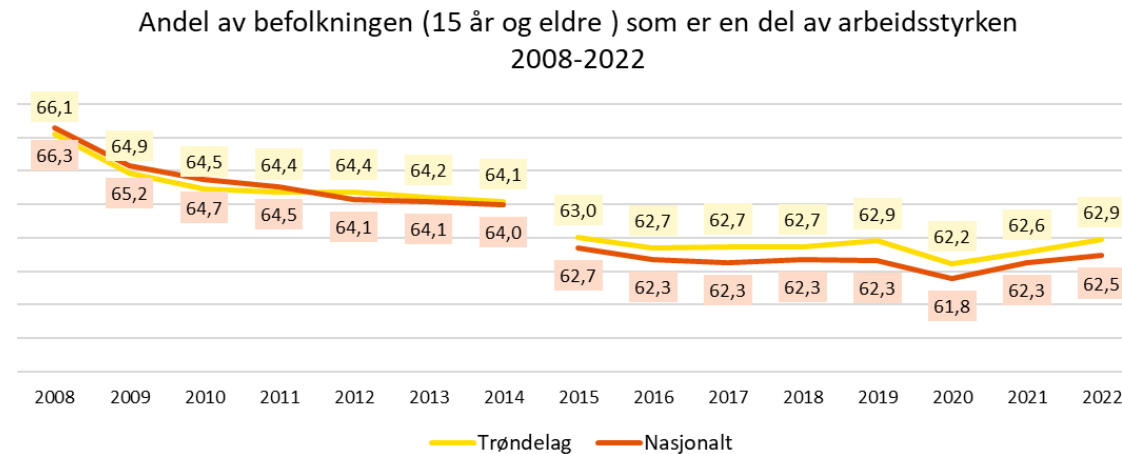
Arbeidsstyrken er summen av sysselsatte og arbeidsledige, dvs. personer som er i arbeid eller aktivt tilbyr sin arbeidskraft og sin kompetanse inn i arbeidsmarkedet.

Det er ikke veldig stor variasjon mellom fylkene, men Trøndelag ligger noe over gjennomsnittet for landet i arbeidsstyrken som andel av befolkningen. Andel av befolkningen som er i arbeidsstyrken er 62,9 % i Trøndelag mot 62,5 % for landet.

Blant ungdom og unge voksne er det mange i fulltids utdanning. Dermed er gjennomsnittet for gruppen 15-29 år såpass lavt som 65,8 %. Vi ser at andelen av unge som inngår i arbeidsstyrken har økt betydelig de siste par årene. Det kan skyldes at studentene jobber mer ved siden av studiene nå enn tidligere.

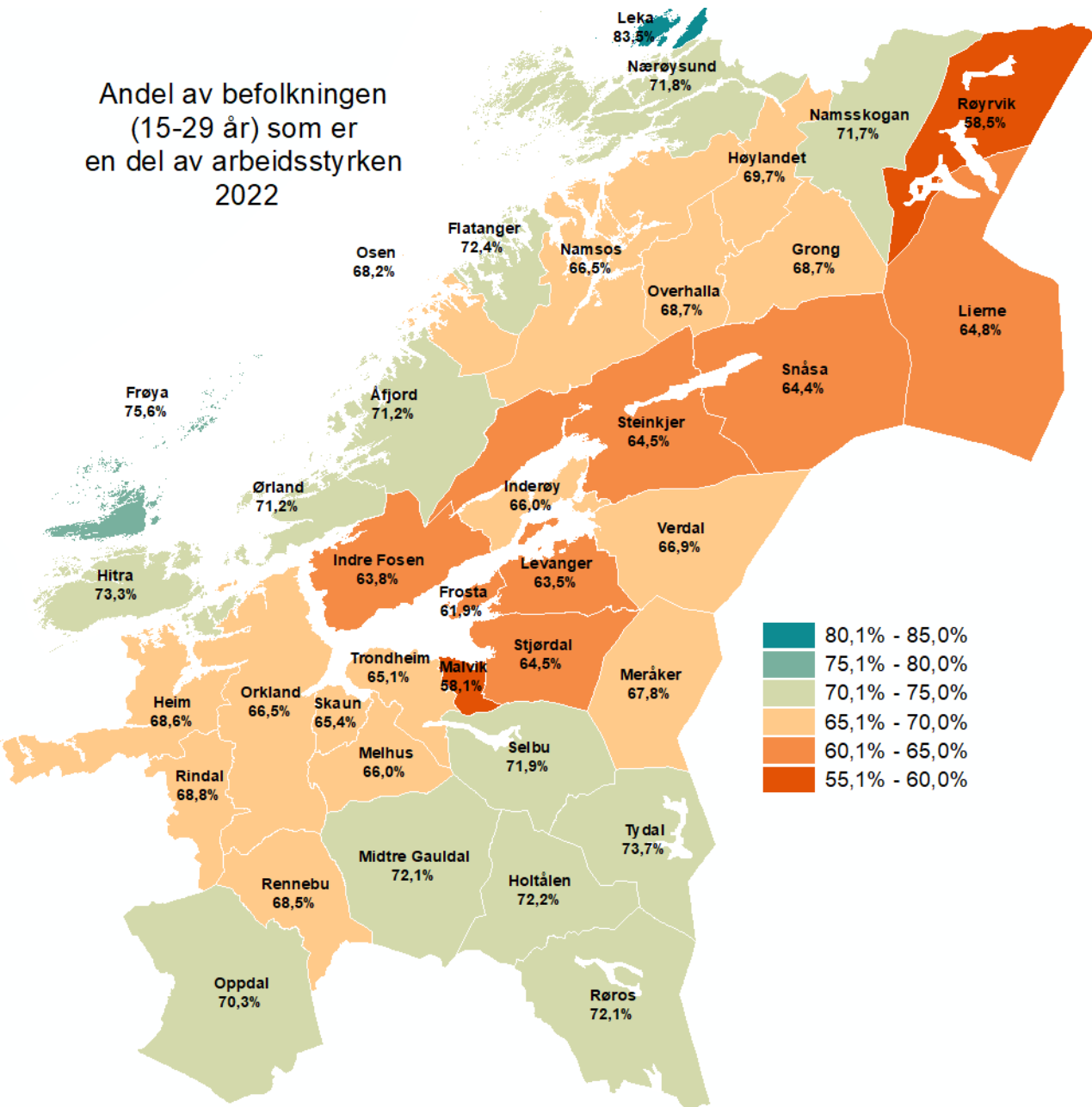
For aldersgruppen 62 år og eldre er det stor variasjon. Andelen som inngår i arbeidsstyrken er høy i alderen 62-67 år og faller deretter betydelig med alder. Trenden er at stadig flere eldre jobber. Samtidig utgjør eldre en stadig økende andel av befolkningen, og det vil trekke arbeidsstyrken ned over tid.

Utviklingen i andelen i arbeidsstyrken i perioden 2015-2022 har vært relativt stabil. På grunn av ny datakilde til den registerbaserte sysselsettingsstatistikken er det et hopp ned fra 2014 til 2015 som i stor grad skyldes at datakvaliteten ble bedre. I perioden 2008-2014 var andelen i arbeidsstyrken fallende.

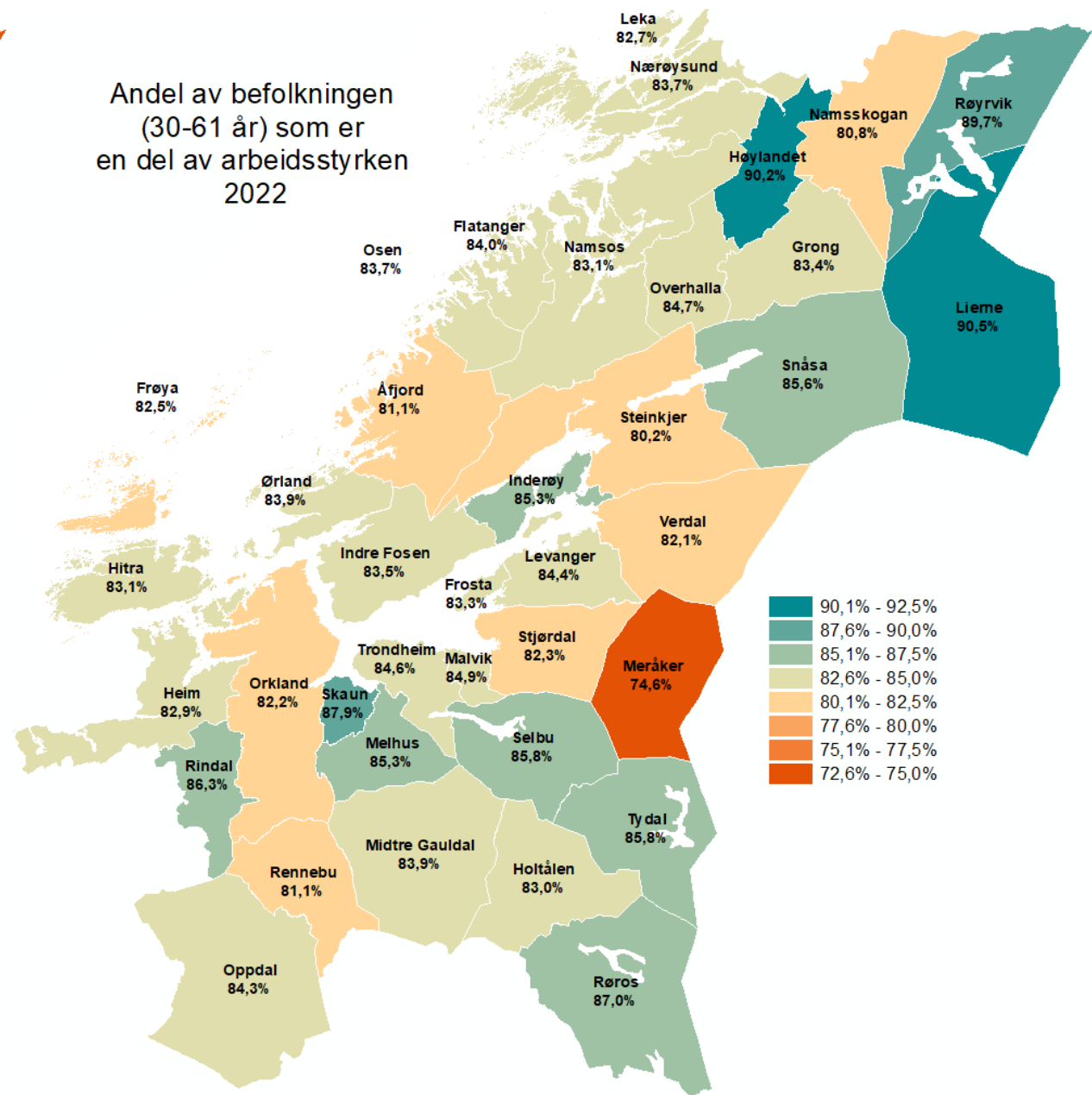

Midlertidige tall for 2023 er publisert, men der er det ikke oppdaterte tall for selvstendig næringsdrivende. I de midlertidige tallene benyttes informasjon om selvstendig næringsdrivende fra 2022 i de foreløpige tallene. Dermed har tallene noe større usikkerhet.

Andel av befolkningen (15-29 år) som er en del av arbeidsstyrken 2022

Andel av befolkningen (30-61 år) som er en del av arbeidsstyrken 2022

1.2 Arbeidsstyrken- Andel av befolkningen i arbeidsaktiv alder (20-66 år)

61,0 %

av befolkningen er i arbeidsaktiv alder (20-66 år)

-0,2
prosentpoeng
2020-2024

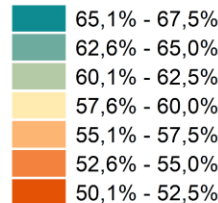
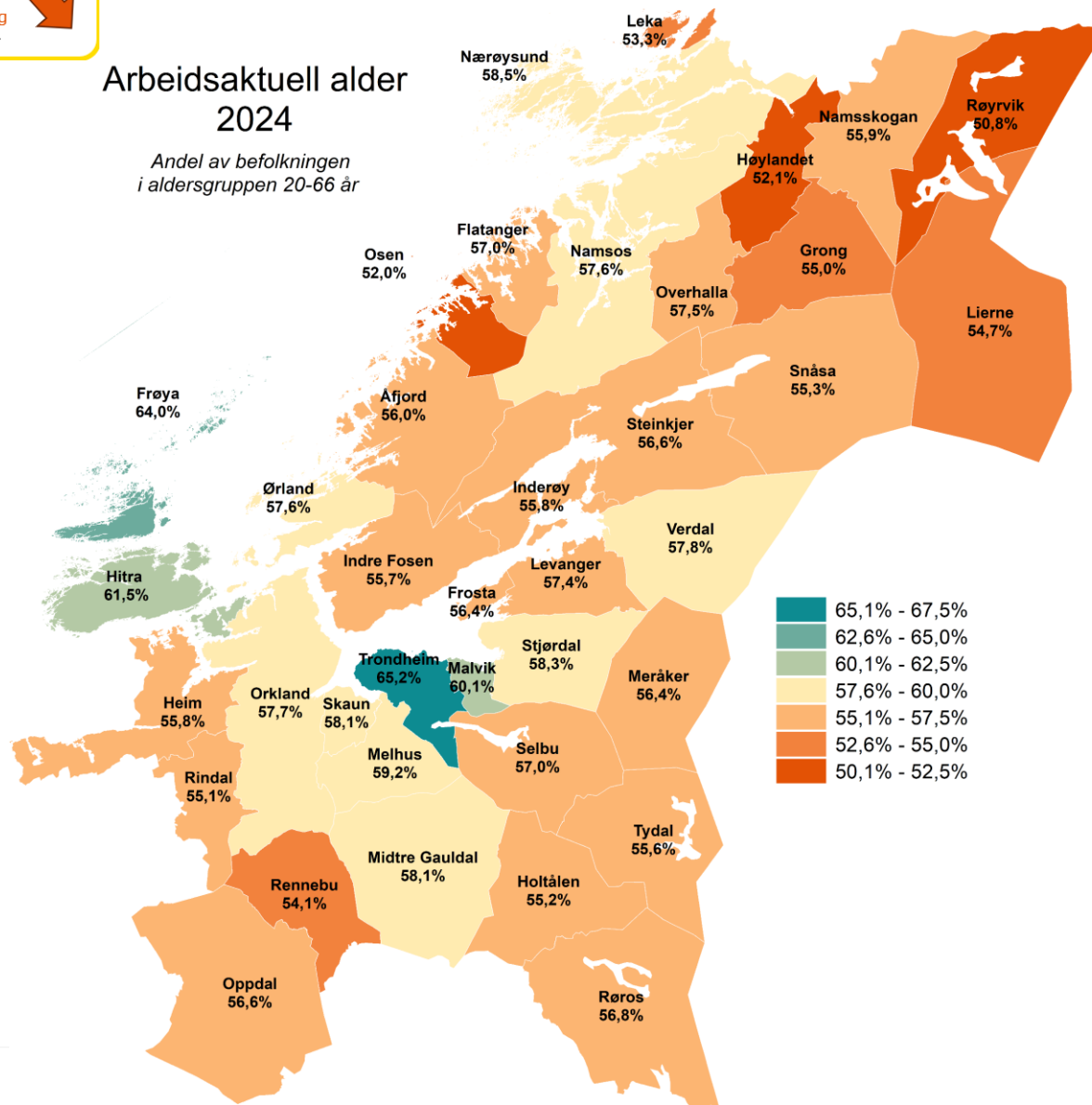
Andel av befolkningen i arbeidsaktiv alder (20-66 år) er en indikator på størrelsen til den mulige arbeidsstyrken. Aldersgruppen 20-66 år er den delen av befolkningen som utgjør den største delen av arbeidsstyrken.

Størrelsen på gruppen 20-66 år i forhold til den totale befolkningen i en region kan derfor fortelle en del om størrelsen på den potensielle arbeidskraftsressursen som finnes i regionen.

Det er stor spredning i andelen 20-66 år mellom kommunene. Røyrvik har lavest andel med 50,8 % og Trondheim har høyest andel med 65,2 %. Trondheim sin høye andel skyldes delvis de ca. 40 000 som studerer i byen.

Arbeidsaktiv alder 2024

Andel av befolkningen i aldersgruppen 20-66 år

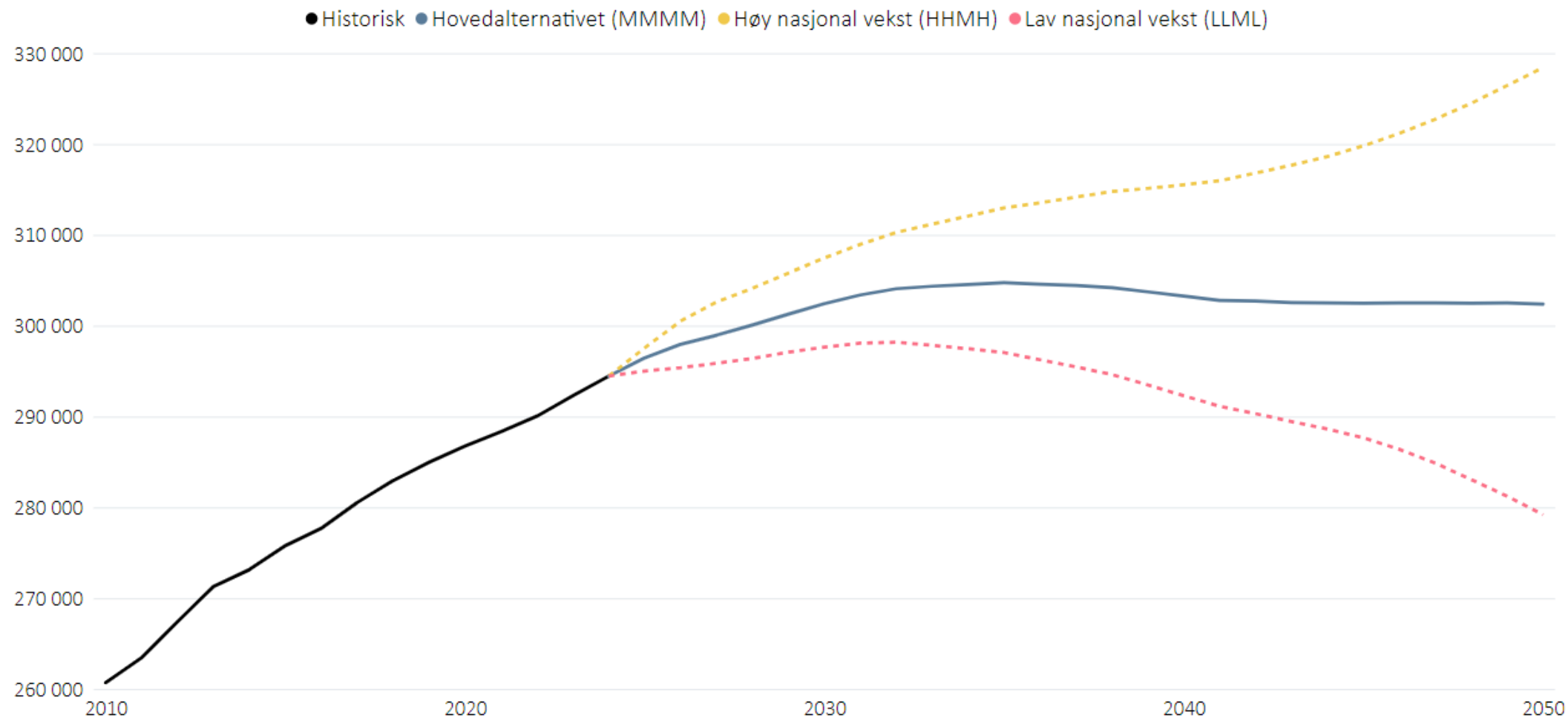
Andel av befolkningen i arbeidsaktiv alder (20-66 år)				
	2024	2030	2040	2050
Flatanger	57,0 %	52,2 %	50,9 %	52,1 %
Frosta	56,4 %	55,4 %	52,4 %	51,6 %
Frøya	64,0 %	63,7 %	61,1 %	59,8 %
Grong	55,0 %	55,2 %	54,6 %	54,3 %
Heim	55,8 %	54,7 %	52,9 %	52,3 %
Hitra	61,5 %	60,9 %	58,5 %	57,4 %
Holtålen	55,2 %	55,1 %	50,3 %	51,3 %
Høylandet	52,1 %	53,1 %	51,5 %	48,4 %
Inderøy	55,8 %	55,5 %	53,0 %	52,5 %
Indre Fosen	55,7 %	55,7 %	51,9 %	50,5 %
Leka	53,3 %	53,4 %	51,2 %	52,1 %
Levanger - Levangke	57,4 %	57,3 %	54,9 %	53,8 %
Lierne	54,7 %	52,5 %	48,7 %	47,0 %
Malvik	60,1 %	60,3 %	57,5 %	55,6 %
Melhus	59,2 %	59,5 %	57,5 %	55,7 %
Meråker	56,4 %	55,2 %	53,9 %	53,3 %
Midtre Gauldal	58,1 %	56,7 %	54,0 %	52,6 %
Namsos - Näävnesjensjaelmie	57,6 %	57,0 %	53,9 %	53,2 %
Namsskogan	55,9 %	55,8 %	51,7 %	52,0 %
Nærøysund	58,5 %	56,8 %	54,8 %	54,0 %
Oppdal	56,6 %	55,6 %	53,9 %	53,2 %
Orkland	57,7 %	57,0 %	54,7 %	53,6 %
Osen	52,0 %	49,9 %	51,5 %	50,9 %
Overhalla	57,5 %	57,1 %	56,1 %	54,7 %
Rennebu	54,1 %	52,9 %	49,7 %	50,4 %
Rindal	55,1 %	54,6 %	50,9 %	48,3 %
Røros - Rossen	56,8 %	55,2 %	53,2 %	53,0 %
Raarvihke - Røyrvik	50,8 %	49,5 %	48,6 %	50,7 %
Selbu	57,0 %	57,1 %	54,3 %	52,3 %
Skaun	58,1 %	59,4 %	57,6 %	55,2 %
Snåase - Snåsa	55,3 %	55,4 %	50,7 %	50,9 %
Steinkjer	56,6 %	55,9 %	53,2 %	53,0 %
Stjørdal	58,3 %	58,7 %	55,7 %	53,9 %
Trondheim - Tråante	65,2 %	64,6 %	62,7 %	60,8 %
Tydal	55,6 %	53,5 %	51,2 %	51,3 %
Verdal	57,8 %	57,0 %	54,4 %	53,1 %
Ørland	57,6 %	56,6 %	54,8 %	54,9 %
Åfjord	56,0 %	54,6 %	52,2 %	52,7 %
Trøndelag	61,0 %	60,6 %	58,5 %	57,1 %

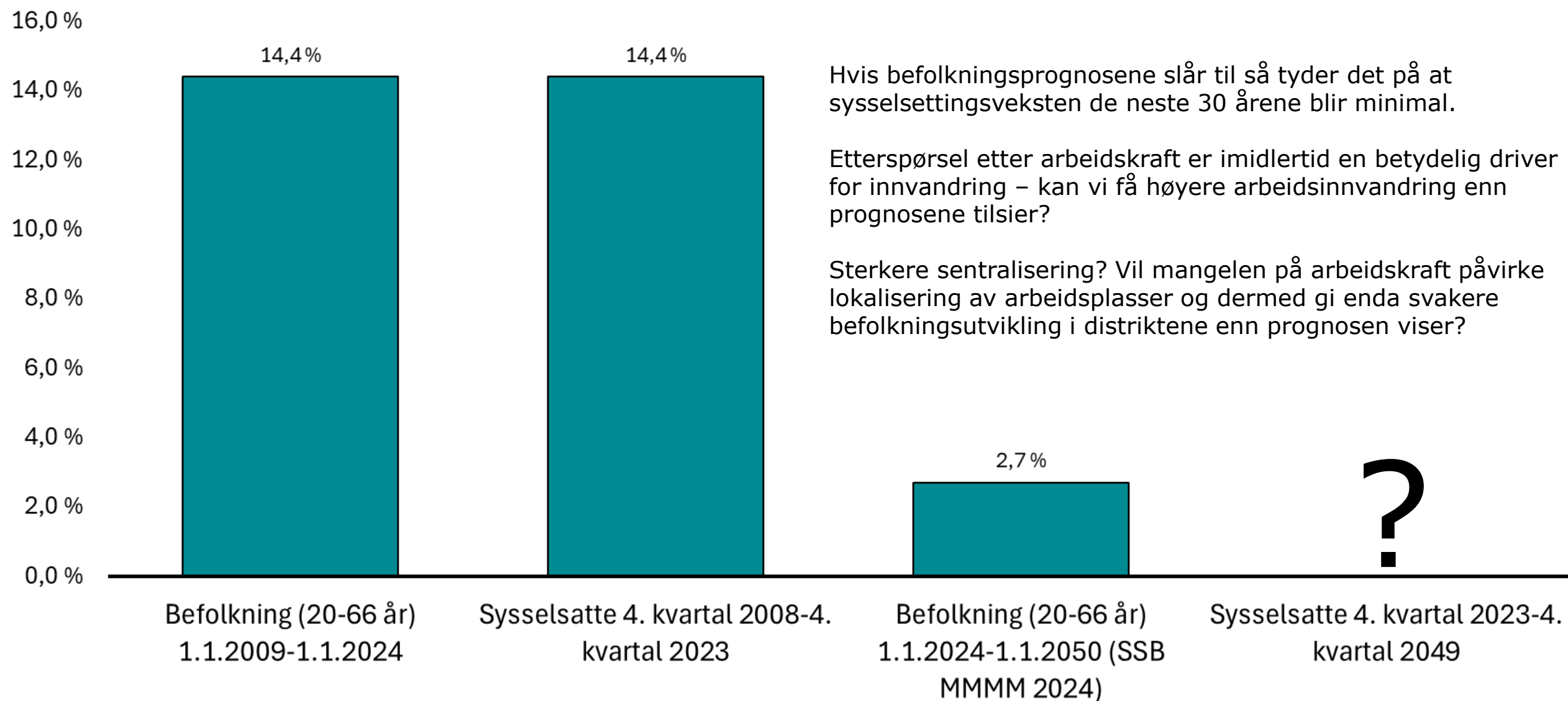
Svakere vekst i befolkningen i arbeidsaktuell alder fremover i forhold til tidligere

Utvikling av befolkningen i aldersgruppen 20-66 år i Trøndelag, historiske tall og prognoser fra SSB

Over tid har veksten i befolkningen i aldersgruppen 20-66 år i Trøndelag vært forholdsvis lik veksten i sysselsetting

68,7 %
av sysselsatte har
100 % stilling

+0,5
prosentpoeng
2019-2023

Andel sysselsatte med 100 % stilling er et mål på hvor mye av den potensielle arbeidskraften til de sysselsatte som blir benyttet.

Et paradoks er at et inkluderende arbeidsliv hvor flere bidrar med den arbeidsevnen de har kan gi lavere heltidsandel. Indikatorene må derfor ses i sammenheng. Utviklingen har siden 2015 gått i retning av flere hele, og færre deltidsstillinger.

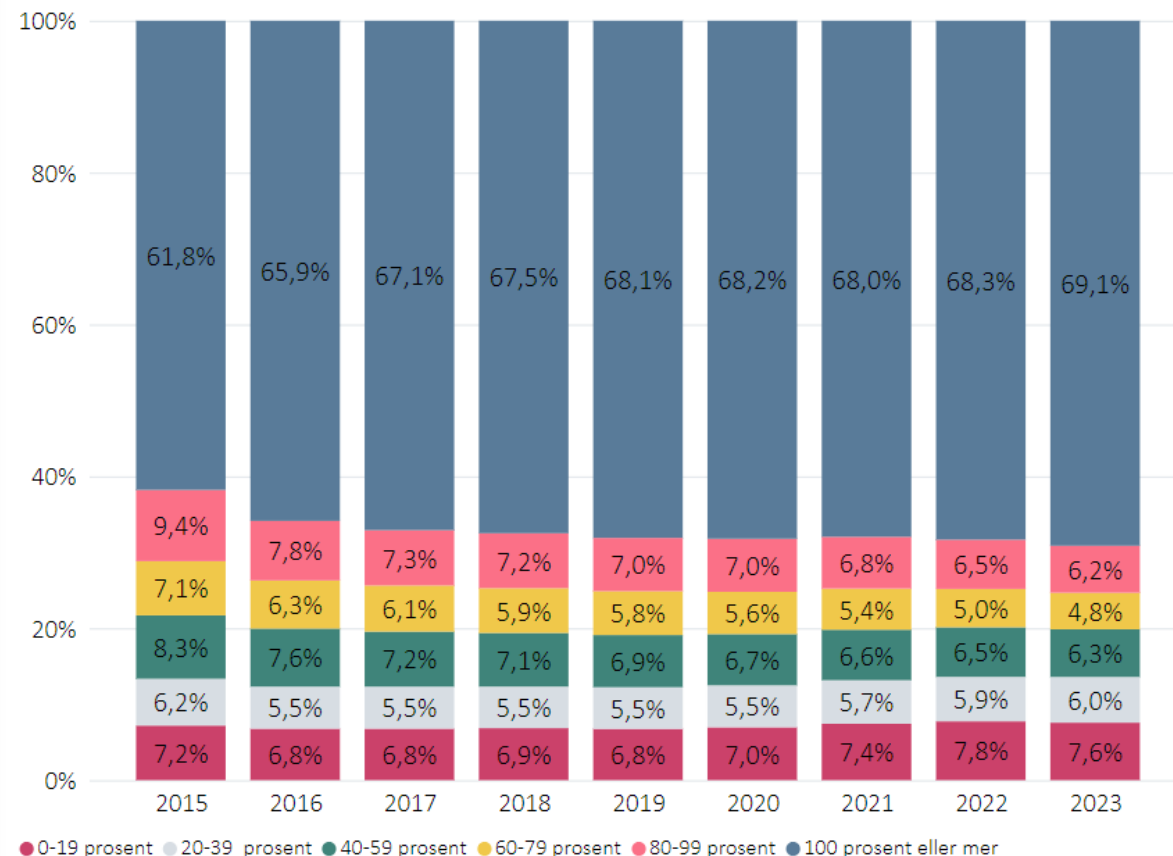
Det er store forskjeller mellom yrker og næringer med tanke på hvor utbredt det er med deltid. 54,6 % av lønnstakere innen helse- og sosialtjenester i Trøndelag i 2023 jobber heltid. Dette er en av næringene som fortsatt har høy deltidsandel, men utviklingen har tydelig gått i retning større stillinger og flere hele stillinger. I 2015 var 43,8 % i heltidsstilling mot 54,6 % i 2023.

Andre næringer hvor det er lav andel som jobber heltid er overnattings- og serveringsvirksomhet med 42,7 % og varehandelen med 55,4 % deltid. Til sammenligning er det 90,1 % heltidssysselsatte både innen bygge- og anleggsvirksomhet og offentlig administrasjon.

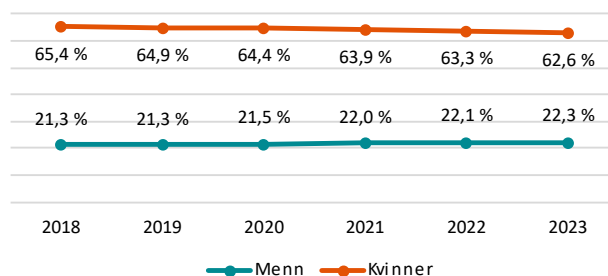
22,3 % av de mannlige lønnstakere i Trøndelag i jobbet deltid per 4. kvartal 2023, mens er tallene for kvinner var 41,2 %. Med 48 648 kvinnelige lønnstakere i som jobbet deltid i 2023 så utgjør kvinner 62,6 % av alle som jobber deltid i Trøndelag. Trenden er at deltidsandelen går ned blant kvinner og øker litt blant menn.

Det er stor variasjon mellom kommunene i hvor stor andel av kvinnelige lønnstakere som jobber deltid. Trondheim ligger lavest med 36,8 % mens det i 19 av 38 trønderske kommuner er over 50 % av sysselsatte kvinner som jobber deltid. I Rindal og Lierne det er over 60 % av sysselsatte kvinner som jobber deltid.

Sysselsatte etter stillingsprosent i perioden 2015 - 2023, alle næringer i Trøndelag

Deltidsandel i Trøndelag etter kjønn

Trøndelag

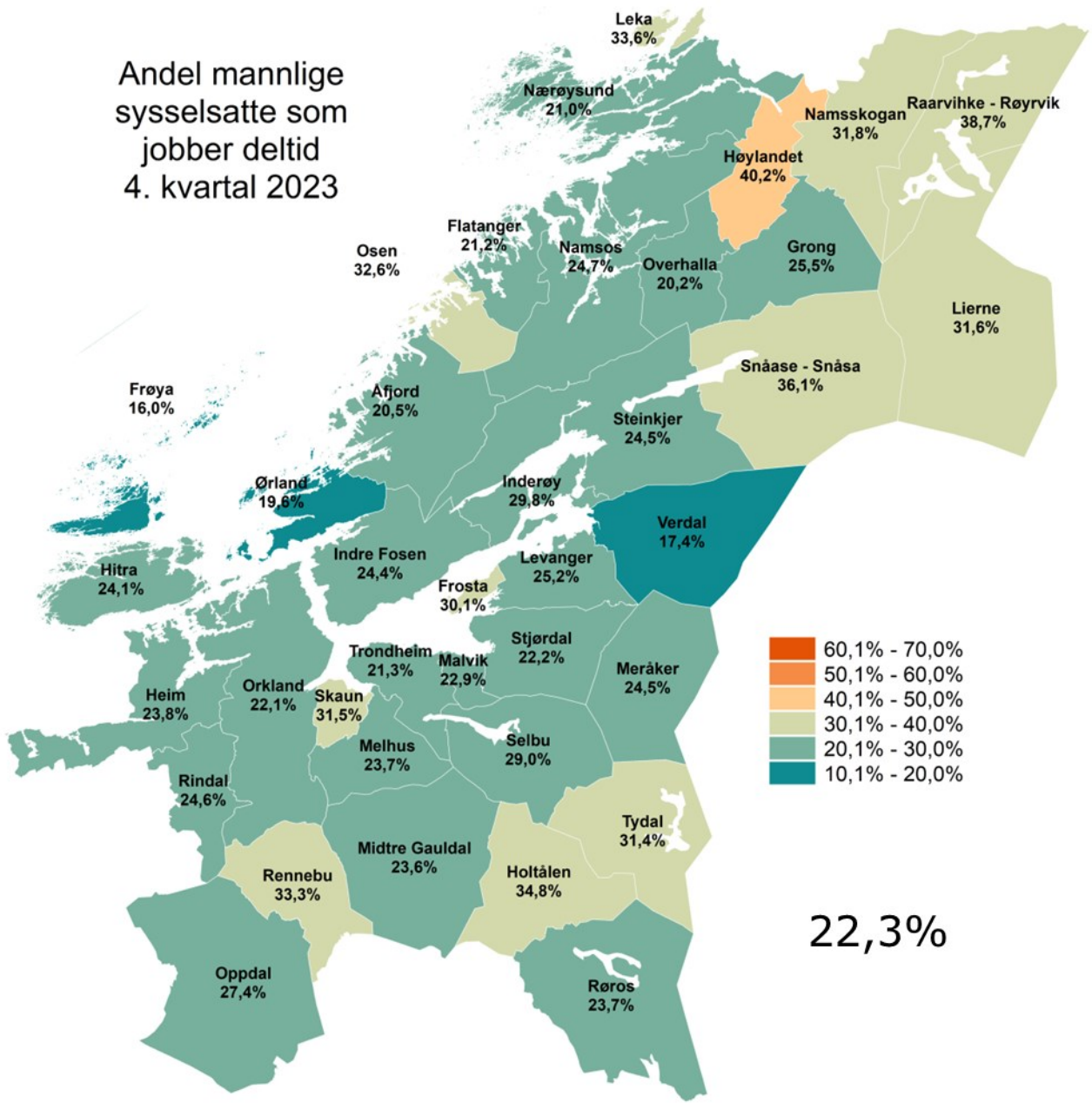

Nasjonalt

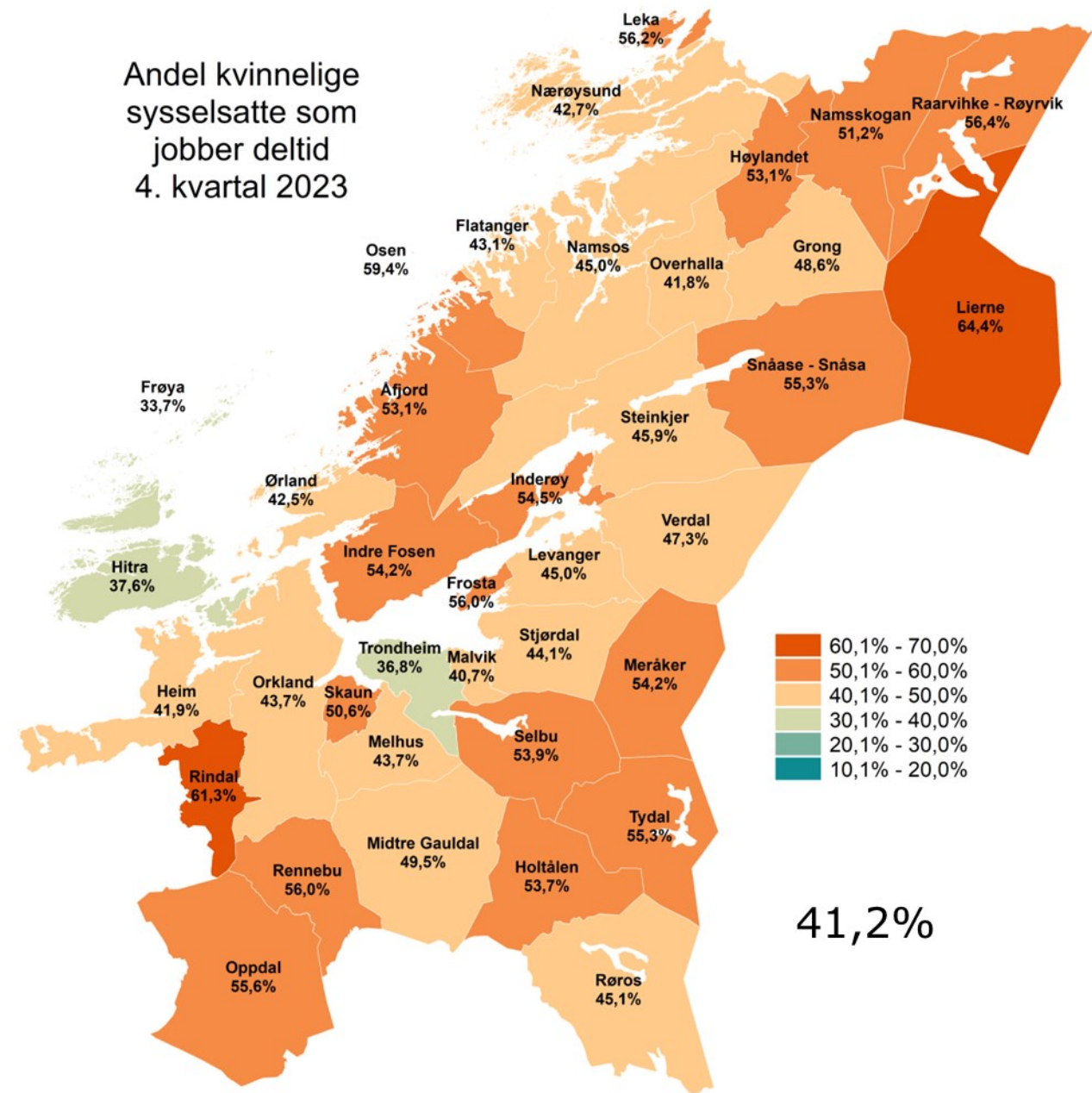

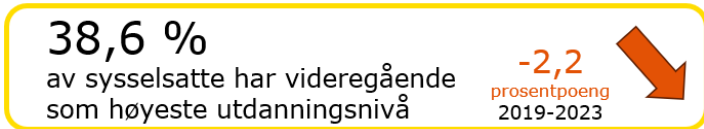

Andel mannlige sysselsatte som jobber deltid 4. kvartal 2023

Andel kvinnelige sysselsatte som jobber deltid 4. kvartal 2023

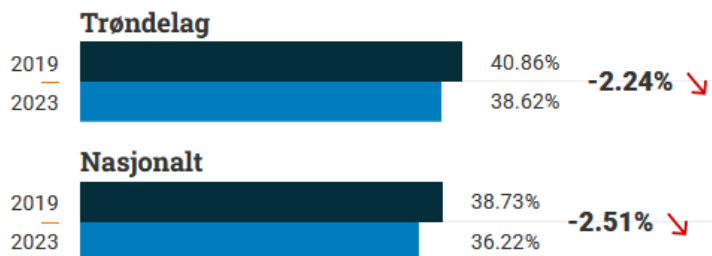
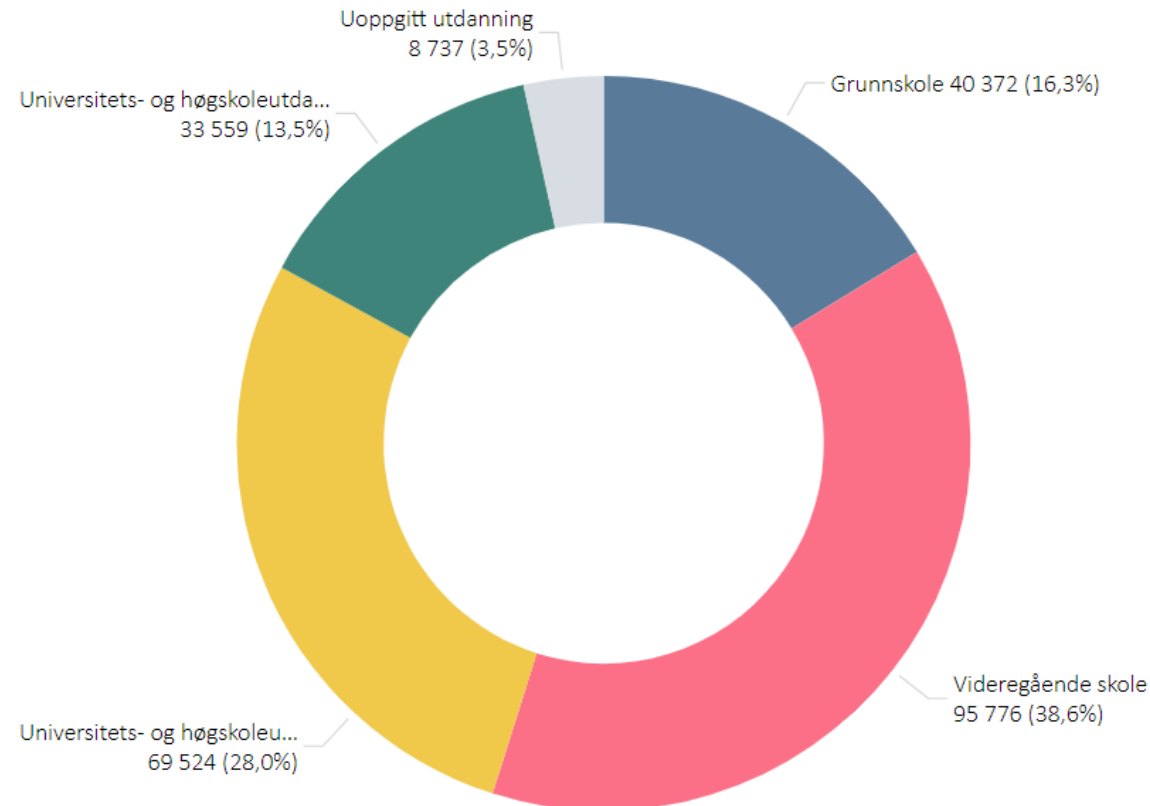
Per 4. kvartal 2023 hadde 38,6 % av sysselsatte i Trøndelag videregående som høyeste utdanningsnivå. Dette er litt høyere enn det nasjonale snittet på 36,2 %. For Trøndelag uten Trondheim så var andelen 45,0 %.

Andelen sysselsatte med videregående som høyeste utdanningsnivå har gått ned de siste årene, både i Trøndelag og nasjonalt. Bakgrunnen er en økning i andelen av befolkningen med høyere utdanning, kohorteffekter og at det er vekst i antall jobber som krever høyere utdanning.

Utdanningsnivået til de sysselsatte er en indikator på hva slags formell kompetanse den sysselsatte delen av befolkningen har. Indikatoren måles på sysselsatte etter arbeidsted. Denne indikatoren bør ses i sammenheng med de andre indikatorene på befolkningens utdanningsnivå.

Ulike næringer etterspør forskjellig type formell kompetanse. Enkelte næringer trenger en høyere andel fagarbeidere med videregående som høyeste utdanningsnivå, mens andre næringer i større grad etterspør personer med universitets- eller høgskoleutdanning.

Sysselsatte etter utdanningsnivå i Trøndelag i 2023

41,6 %

av sysselsatte har universitets- og høyskoleutdanning som høyeste utdanningsnivå

+0,5
prosentpoeng
2019-2023

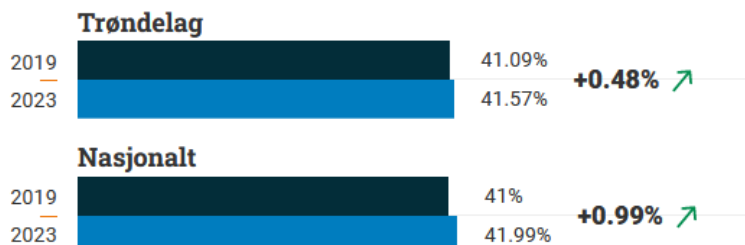
Per 4. kvartal 2023 hadde 41,6 % av de sysselsatte i Trøndelag høyere utdanning. 28,0 % hadde universitets- og høyskoleutdanning på 1-4 år, mens 13,5 % hadde universitets og høyskoleutdanning på mer enn 4 år.

Trøndelag ligger litt under landsnittet i forhold til andel sysselsatte med høyere utdanning.

Trondheim har høyeste andel med sysselsatte med høyere utdanning med 50,0 %. For Trøndelag uten Trondheim så var andelen på 32,1 %.

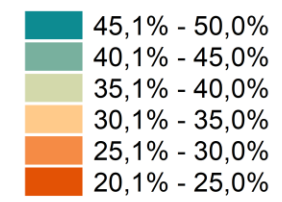
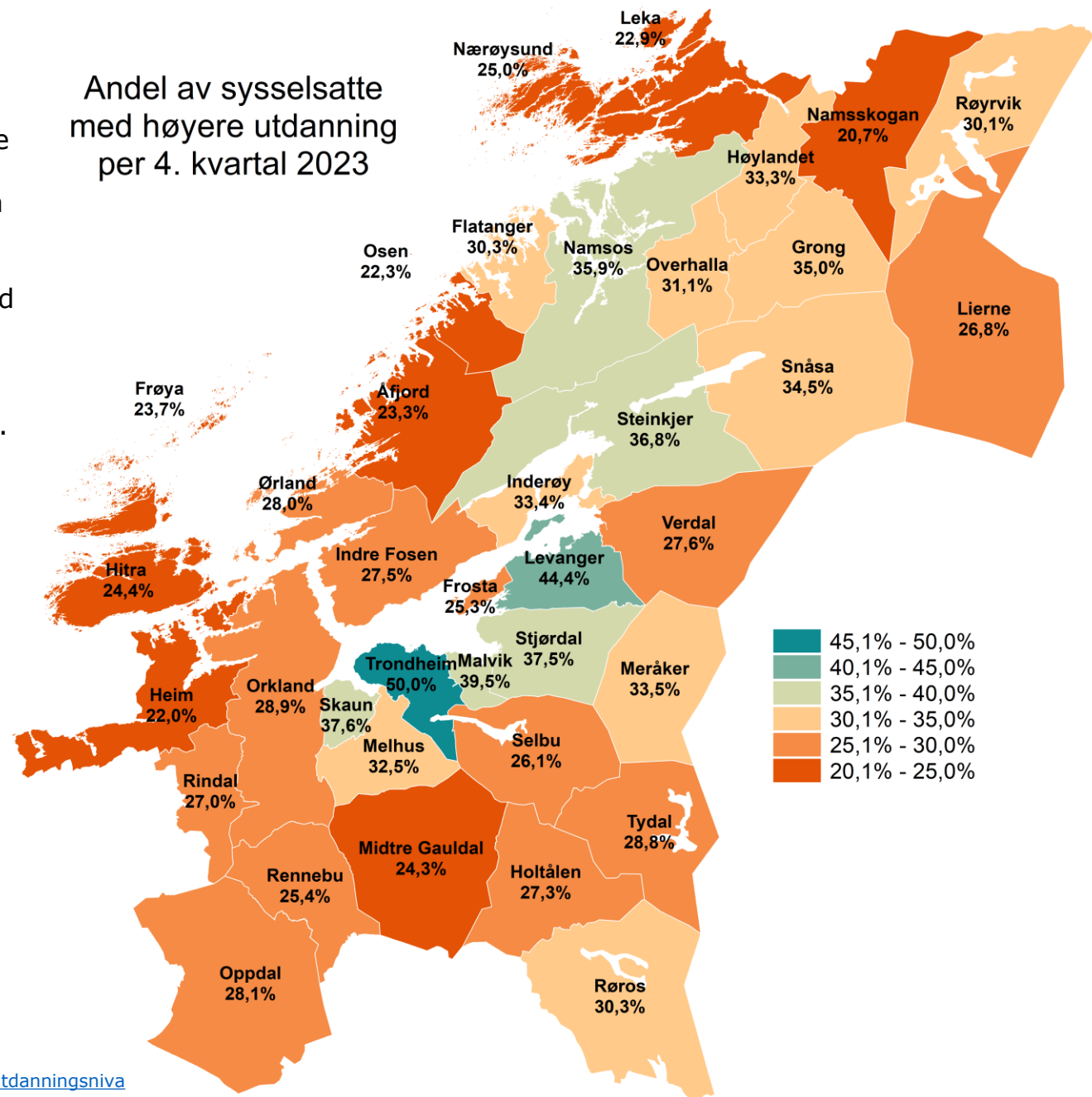
Over tid har både andel og antall sysselsatte med høyere utdanning økt betydelig. I perioden 2015-2023 så har antall sysselsatte med høyere utdanning i Trøndelag økt med 18,2 %, mens den totale sysselsetningsveksten var på 5,0 %.

Hvis vi ser på en lengre tidsperiode så finner vi at fra 2000 og frem til 2023, så økte antall sysselsatte med universitets- og høyskoleutdanning på mer enn 4 år med 182,6 %. Antall sysselsatte med universitets- og høyskoleutdanning på 1-4 år økte med 84,5 %. Antall sysselsatte med videregående utdanning økte i samme periode med kun 2,8 %.

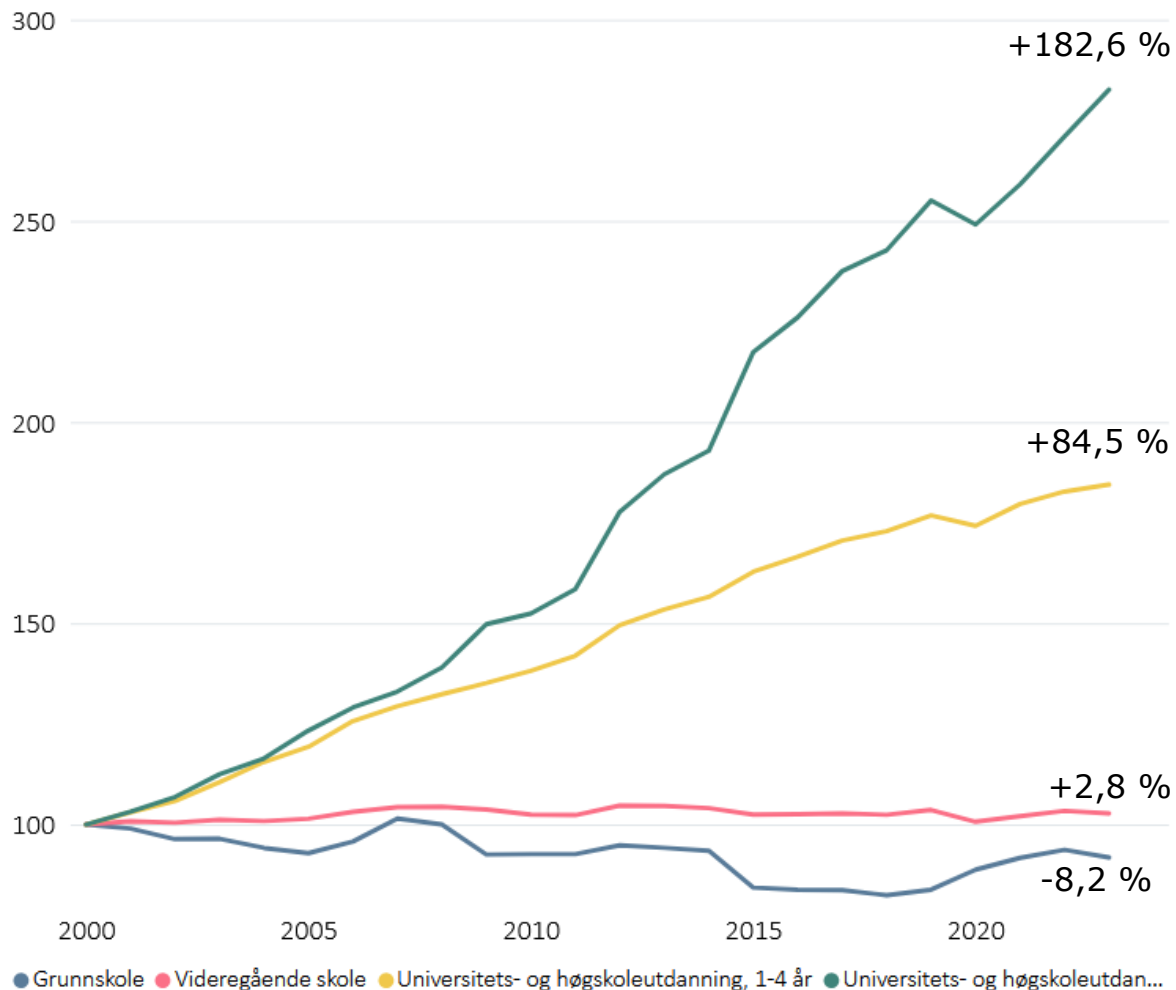
<https://trondelagitall.no/statistikk/sysselsatte-etter-utdanningsniva>

Andel av sysselsatte med høyere utdanning per 4. kvartal 2023

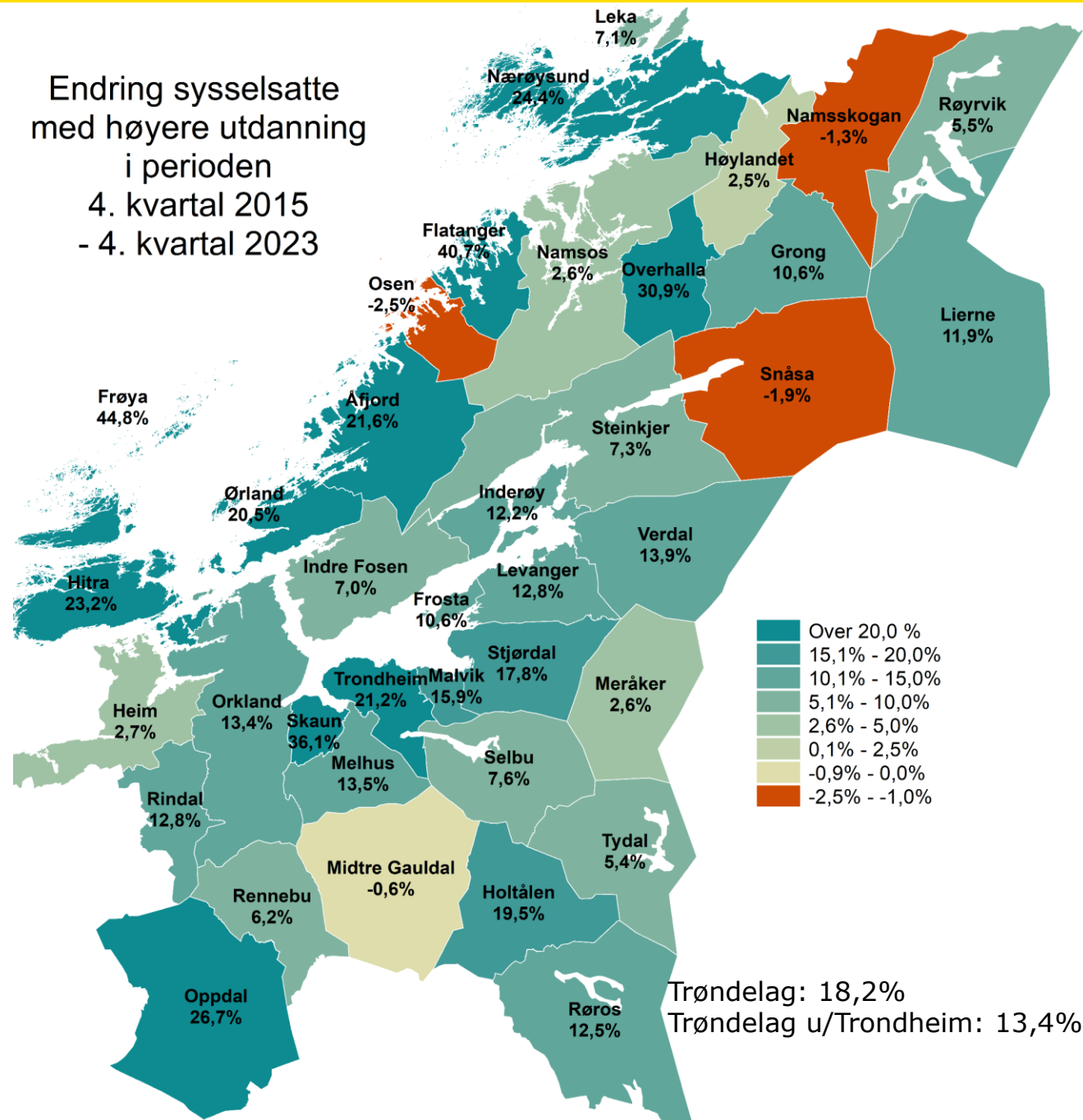

Indeksert (2000=100) utvikling i sysselsatte i Trøndelag fordelt på utdanningsnivå i perioden 2000 -2023

Endring sysselsatte med høyere utdanning i perioden 4. kvartal 2015 - 4. kvartal 2023

Arbeidsmarked

2.1 Endring i sysselsetting siste 8 år

2.2 Sysselsatte arbeidsinnvandrere

2.3 Lønnstakere uten fast bosted (utenlandske lønnstakere på midlertidig opphold)
per 1000 sysselsatt

2.4 NAVs stramhetsindikator

2.5 Arbeidsledighet (helt + delvis)

2.6 Antall arbeidsledige per utlyste stilling

2.7 Arbeidsmarkedsintegrasjon

Arbeidsmarkedet i Trøndelag

Balansen i arbeidsmarkedet og forholdet mellom tilbudet og etterspørselen etter arbeidskraft, er viktig for den regionale kompetansepolitikken.

Ubalanse i arbeidsmarkedet viser seg ved at personer ikke får jobb eller ved at virksomhetene ikke klarer å rekruttere arbeidskraft.

Når tilbudet av arbeidskraft er for lite kan dette gi seg utslag i at arbeidsgiverne erstatter ønsket kompetanse med lavere eller annen kompetanse (substitusjon), eller at virksomheten velger lavere eller mindre lønnsom produksjon fordi den ønskede kompetansen mangler. Dersom etterspørselen etter arbeidskraft er for liten, vil arbeidstakerne kunne velge arbeid der deres kompetanse ikke settes i beste utnyttelse, eller gå arbeidsledige.

1,55

Antall arbeidsledige per utlyste stilling

-0,26

Juli 2021- juli 2024

0,48

Arbeidsmarkedsintegrasjon

+0,01

2020-2023

9,8 %

Endring i sysselsetting 2015-2023

+0,2
prosentpoeng
Vs. landet

4,2 %

Sysselsatte arbeidsinnvandrere

-0,2
prosentpoeng
2020-2023

17,6

Lønnstakere uten fast bosted per 1000 sysselsatte

- 3,3
2019-2023

1,6

NAV's stramhetsindikator

-0,2
2020-2024

2,3 %

Arbeidsledighet (helt + delvis) juli 2019- juli 2024

-0,4
prosentpoeng

9,8 %Endring i sysselsetting
2015-2023**+0,2**
prosentpoeng
Vs. landet

Trøndelag har hatt positiv sysselsetningsvekst de fleste årene i perioden fra 4. kvartal 2015 til 4. kvartal 2023. Trøndelag har stort sett hatt en vekst som har vært nært landssnittet.

I perioden 2015-2023 hadde Trøndelag en sysselsetningsvekst som var marginalt bedre enn landsnittet. 9,8 % i Trøndelag mot 9,6% for landet som en helhet. Sysselsetningsendringen i Fastlands-Norge var på 10,0 % i perioden 2015-2023. Det er Oslo (18,1%), Akershus (13,4 %) og Rogaland (10,9 %) som har hatt den sterkeste sysselsetningsveksten i perioden 2015-2023.

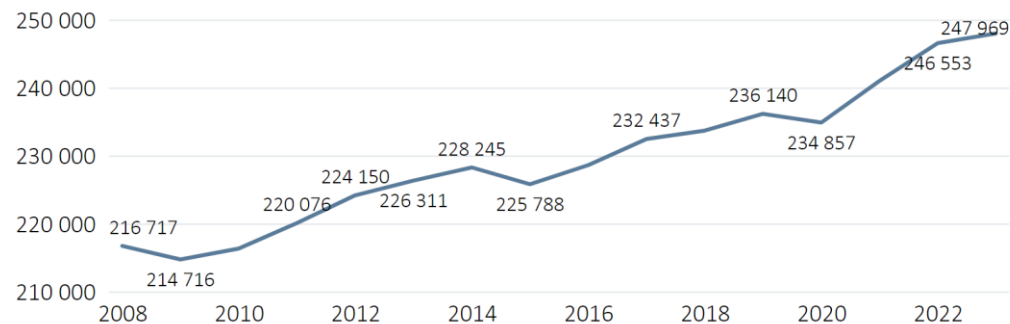
Tallene for Rogaland er til en viss grad påvirket av at i 2018 så ble ca. 6 500 arbeidsplasser som tidligere var registrert på Kontinentalsokkelen overført til Fastlands-Norge i statistikken, de fleste av disse arbeidsplassene havnet i Rogaland.

I 2020 var det nedgang i sysselsettingen i de fleste fylker, og samlet for Fastlands-Norge gikk sysselsettingen ned 1,1 % fra året før. Trøndelag ble svakere rammet enn de fleste fylker og fikk bare en nedgang på 0,5 %.

Fra og med 2015 bygger statistikken på ny datakilde (a-ordningen). Tallene fikk med det bedre kvalitet og noen dobbelttelling forsvant i statistikken. Tall før og etter 2015 blir dermed ikke 100 % sammenlignbare.

<https://trondelagitall.no/statistikk/sysselsatte-etter-naering>

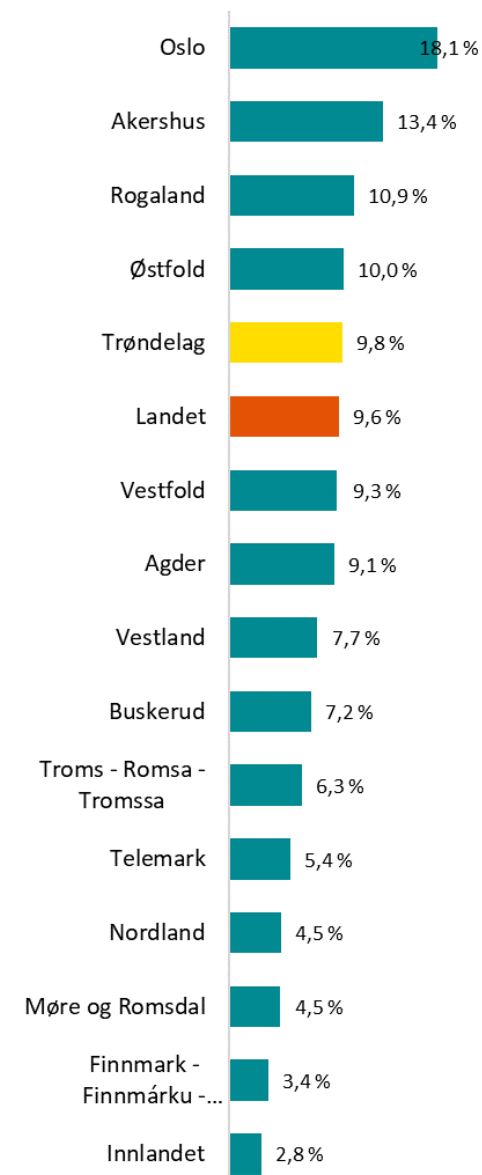
Sysselsatte i alle næringer i Trøndelag, 2008-2023

Årlig sysselsetningsendring per fylke i perioden 2016-2023

	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Østfold	1,2 %	1,4 %	1,0 %	0,5 %	0,1 %	3,0 %	1,4 %	0,9 %
Akershus	1,8 %	1,4 %	2,5 %	1,4 %	-1,5 %	3,6 %	2,3 %	1,2 %
Oslo	1,7 %	2,5 %	2,3 %	2,0 %	-1,3 %	4,4 %	4,1 %	1,2 %
Innlandet	0,6 %	0,3 %	0,8 %	-0,5 %	-1,3 %	1,8 %	0,5 %	0,4 %
Buskerud	1,3 %	0,9 %	0,2 %	1,0 %	-1,5 %	2,8 %	1,4 %	0,8 %
Vestfold	1,2 %	1,7 %	0,9 %	0,5 %	-0,6 %	2,5 %	1,2 %	1,5 %
Telemark	1,2 %	0,6 %	0,1 %	0,6 %	-0,6 %	1,8 %	0,6 %	1,0 %
Agder	-0,2 %	1,1 %	1,6 %	0,8 %	-0,7 %	3,3 %	1,9 %	0,9 %
Rogaland	-1,9 %	0,9 %	3,9 %	2,2 %	-1,1 %	3,1 %	2,0 %	1,4 %
Vestland	-0,1 %	0,9 %	1,3 %	1,0 %	-1,2 %	2,8 %	1,7 %	1,1 %
Møre og Romsdal	-0,4 %	0,2 %	1,1 %	0,3 %	-1,0 %	2,3 %	1,1 %	0,7 %
Trøndelag	1,2 %	1,7 %	0,5 %	1,1 %	-0,5 %	2,6 %	2,3 %	0,6 %
Nordland	1,3 %	0,9 %	0,4 %	0,4 %	-1,1 %	1,7 %	0,4 %	0,4 %
Troms	1,5 %	1,3 %	1,6 %	-0,2 %	-1,4 %	2,0 %	1,3 %	0,1 %
Finnmark	1,3 %	0,6 %	1,1 %	0,1 %	-1,8 %	2,2 %	-0,6 %	0,5 %
Fastlands-Norge	0,8 %	1,3 %	1,6 %	1,1 %	-1,1 %	3,0 %	2,0 %	1,0 %
Kontinentalsokkelen	-15,0 %	-2,8 %	-41,8 %	-21,1 %	5,0 %	-2,0 %	2,2 %	3,4 %

Sysselsatte er definert som personer som utførte inntektsgivende arbeid av minst én times varighet i referanseuken, samt personer som har et slikt arbeid, men som var midlertidig fraværende pga. sykdom, ferie, lønnet permisjon e.l.

Endring i sysselsetting
2015-2023

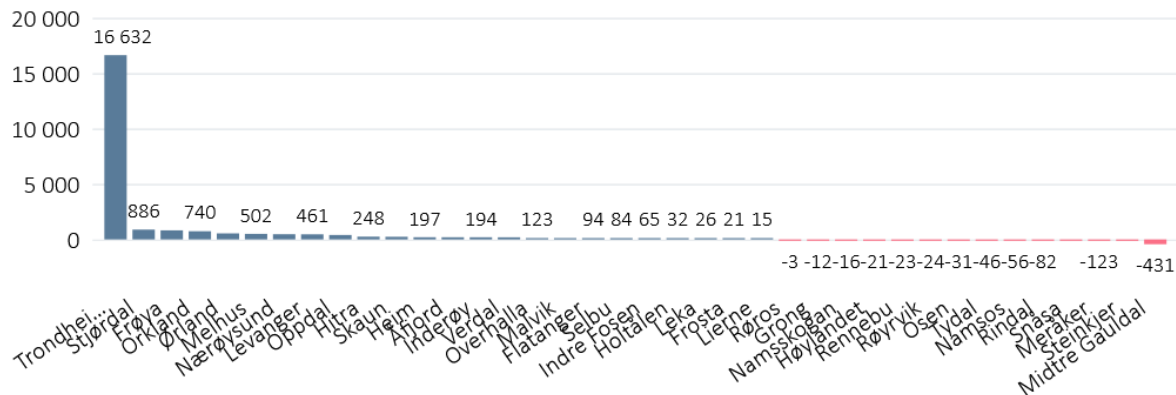

I perioden 2015-2023 har kysten og Trondheim, med nærrområder, hatt den høyeste sysselsetningsveksten i Trøndelag. Samtidig har det vært sysselsetningsnedgang i deler av innlandet i fylket. I perioden 2015-2023 har antall sysselsatte i Trøndelag økt med 9,8 % eller 22 170 personer.

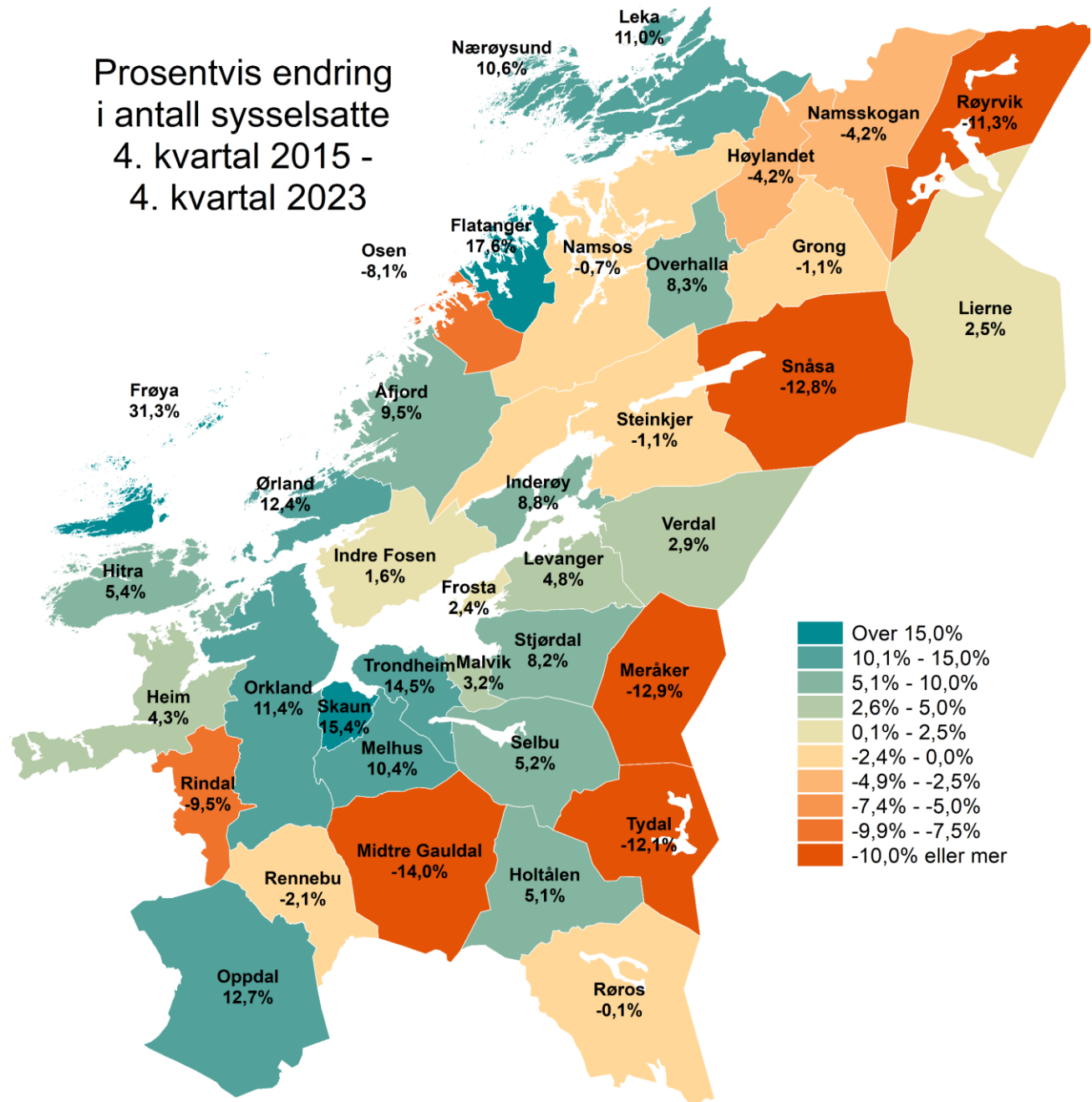
Kysten av Trøndelag hadde en sysselsetningsvekst på 8,2 % eller 2 573 personer, den sentrale aksen langs Trondheimsfjorden (Orkland-Trondheim-Steinkjer) hadde en sysselsetningsvekst på 11,4 % eller 19 843 personer. Mens innlandet hadde en sysselsetningsnedgang på -1,2 % eller 235 personer.

Trondheim sto for 75,0 % av sysselsetningsveksten i Trøndelag i perioden 2015-2023. Trondheim hadde en vekst på 14,5 % eller 16 632 sysselsatte. Den sterkeste veksten i antall sysselsatte i Trøndelag i perioden 2015-2023 finner vi i Frøya (31,3%), Flatanger (17,6%) og Skaun (15,4 %).

Endring i sysselsetting i Trøndelag, 2015 - 2023

Prosentvis endring i antall sysselsatte 4. kvartal 2015 - 4. kvartal 2023

I perioden 2015-2023 har Trøndelag hatt sysselsettingsvekst i nesten alle næringsgrupper. Det har kommet flest nye sysselsatte innen helse- og sosialtjenester med 5 329 flere sysselsatte i Trøndelag i 2023 sammenlignet med 2015. Dette er en økning på 11,1%. Det er 53 426 sysselsatte innen helse- og sosialtjenester per 4. kvartal 2023, 21,5 % av de sysselsatte i Trøndelag jobber altså i denne næringsgruppen.

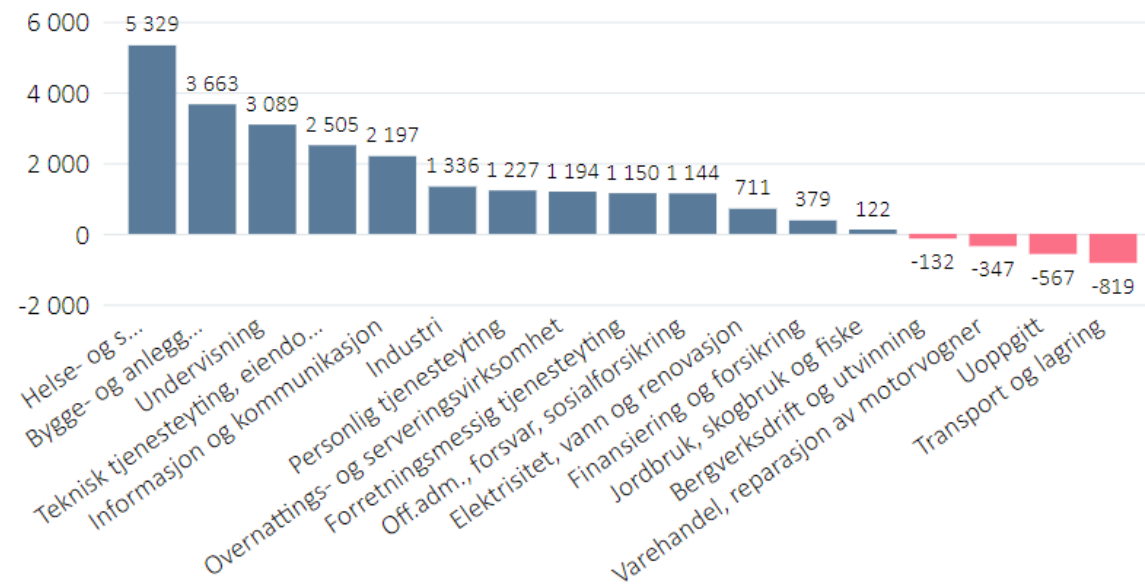
Mye av denne veksten innen helse- og sosialtjenester har kommet i tilknytning til sykehustjenester som har hatt en vekst på 19,4 % eller 2 107 sysselsatte i perioden. Det var 12 961 sysselsatte knyttet til sykehustjenester i Trøndelag per 4. kvartal 2023, noe som er nesten 1 av 4 av de sysselsatte innen helse- og sosialtjenester.

Næringsgruppen med den høyeste prosentvise sysselsettingsveksten i Trøndelag i perioden 2015-2021 var Informasjon og kommunikasjon, med en vekst på 37,6 % eller 2 179 sysselsatte. Her har mye av veksten kommet innen tjenester tilknyttet informasjonsteknologi som har hatt en vekst på 67,3% eller 1 833 sysselsatte. Tjenester tilknyttet informasjonsteknologi inkluderer blant annet programmeringstjenester, forvaltning og drift av IT-systemer og konsulentvirksomhet tilknyttet informasjonsteknologi. Det at disse næringen vokser så sterkt er et tydelig tegn på at digitaliseringstrenden påvirker arbeidsmarkedet.

Transport og lagring samt Bergverksdrift og utvinning er næringsgruppene med størst nedgang i sysselsetting i perioden 2015-2023, med en nedgang på henholdsvis -7,5 % (819 sysselsatte) og -5,9% (132 sysselsatte). Fra 4. kvartal 2022 til 4.kvartal 2023 så var imidlertid utviklingen positiv i begge disse næringene. Antall sysselsatte innen Bergverksdrift og utvinning i Trøndelag økte med 9,7 % eller 178 sysselsatte - veksten i 2023 var knyttet til utvinningsdelen av næringen (olje og gass). Transport og lagring hadde i 2023 en vekst på 3,0 % eller 291 sysselsatte.

<https://trondelagitall.no/statistikk/sysselsatte-etter-naering>

Endring i sysselsatte etter næring i Trøndelag, 2015 - 2023

Sysselsatte personer etter arbeidssted Trøndelag fordelt på 17 næringsgrupper, per 4. kvartal 2015 og 2023

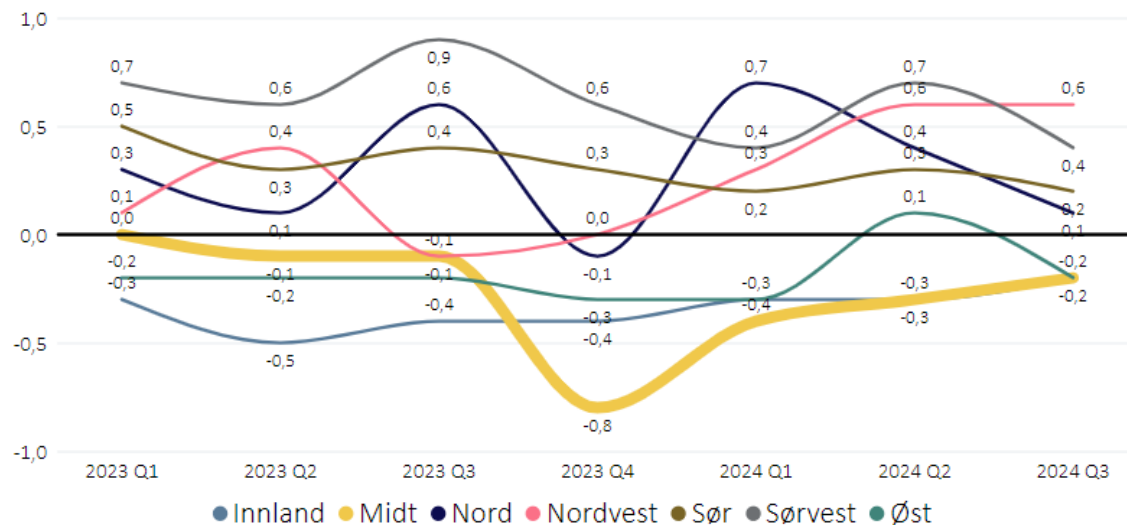
	2015	2023	Endring 2015-2023	Andel av total	Andel av total
Jordbruk, skogbruk og fiske	9 117	9 239	122	1,3 %	3,7 %
Bergverksdrift og utvinning	2 243	2 111	-132	-5,9 %	0,9 %
Industri	17 970	19 306	1 336	7,4 %	7,8 %
Elektrisitet, vann og renovasjon	2 361	3 072	711	30,1 %	1,2 %
Bygge- og anleggsvirksomhet	18 566	22 229	3 663	19,7 %	9,0 %
Varehandel, reparasjon av motorvogner	27 779	27 432	-347	-1,2 %	11,1 %
Transport og lagring	10 971	10 152	-819	-7,5 %	4,1 %
Overnattings- og serveringsvirksomhet	7 968	9 162	1 194	15,0 %	3,7 %
Informasjon og kommunikasjon	5 846	8 043	2 197	37,6 %	3,2 %
Finansiering og forsikring	3 660	4 039	379	10,4 %	1,6 %
Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	14 663	17 168	2 505	17,1 %	6,9 %
Forretningsmessig tjenesteyting	10 696	11 846	1 150	10,8 %	4,8 %
Off.adm., forsvar, sosialforsikring	12 948	14 092	1 144	8,8 %	5,7 %
Undervisning	23 338	26 427	3 089	13,2 %	10,7 %
Helse- og sosialtjenester	48 097	53 426	5 329	11,1 %	21,5 %
Personlig tjenesteyting	7 518	8 745	1 227	16,3 %	3,5 %
Uoppgitt	2 047	1 480	-567	-27,7 %	0,6 %
Alle næringer	225 788	247 969	22 181	9,8 %	100,0 %

Tallene vi har på sysselsetningsutvikling er bakoverskuende og forteller oss om hvordan den historiske utviklingen har vært. Dette kan antyde noen trender, men fremtiden er usikker.

Kilder slik som Norges Banks Regionale nettverk og NHOs medlemsundersøkelse der bedrifter blir spurt om forventinger fremover kan være med på å supplere statistikken.

Indikator for økonomisk utvikling. Norgs Banks Regionale nettverk i perioden 2023 Q1-2024 Q3

<https://trondelagitall.no/statistikk/regionalt-nettverk>

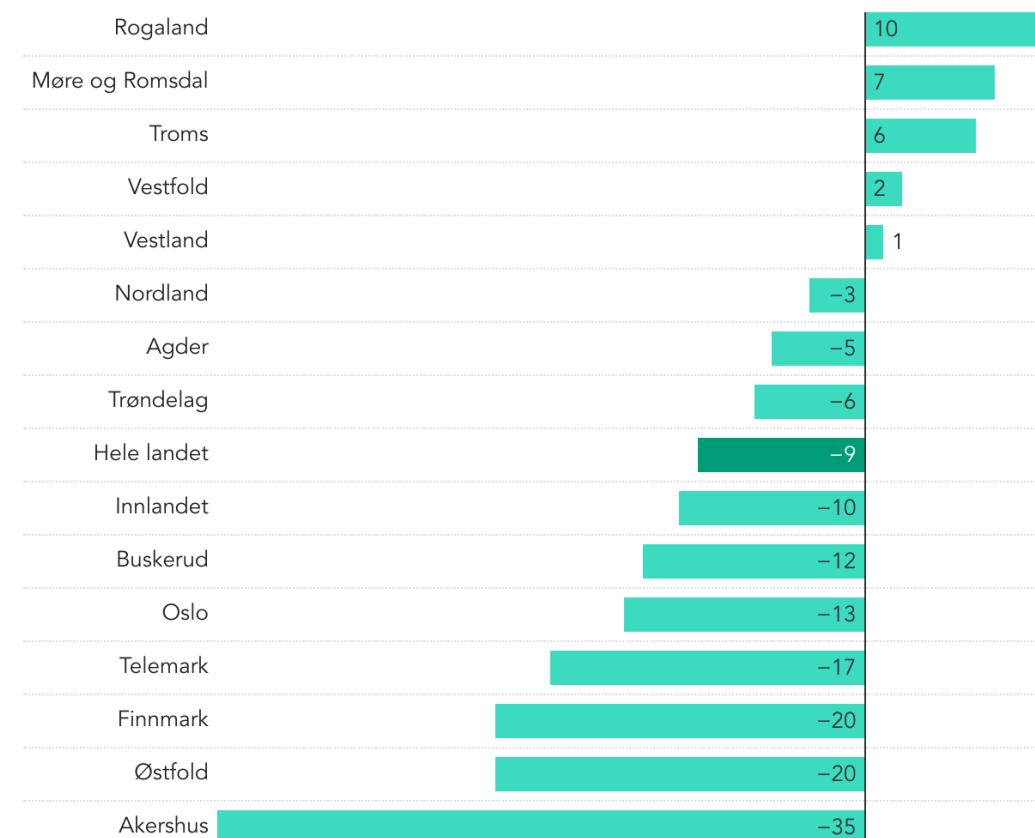
Regionalt nettverks indikator for økonomisk utvikling går fra +3 (Svært positiv økonomisk utvikling) til -3 (Svært negativ økonomisk utvikling), der null representerer en normalsituasjon.

Norges Banks Regionale nettverk

Fire ganger i året intervjues ledere fra over 400 bedrifter og organisasjoner om den økonomiske utviklingen og utsiktene fremover. Resultatene fra intervjuene publiseres i rapporter fire ganger per år: i mars, juni, september og desember. Publiseringen skjer i forkant av pengepolitisk rapport.

Sysselsetningsutsikter per fylke

Differanse andel som skal øke og redusere sysselsettingen de neste 6 månedene i prosentpoeng

Tallene er vektet men ikke sesongjustert. Tall for 2. kvartal 2024.

Kilde: Næringslivets økonomibarometer/NHO

<https://trondelagitall.no/statistikk/nho-nokkeltall-norsk-naeringsliv>

NHOs medlemsundersøkelse gjennomføres ved bruk av et nettbasert skjema som er sendt til alle NHOs medlemsbedrifter. Resultatene er ikke vektet for bedriftenes størrelse eller bransjetilhørighet. En stemme er en stemme, enten bedriften er liten eller stor, og uavhengig av hvilken bransje den representerer.

Indikatoren viser andelen av de sysselsatte i Trøndelag som er innvandrere med arbeid som innvandringsgrunn.

Indikatoren kan gi en pekepinn på hvor attraktivt fylket er for arbeidskraft fra utlandet og sier noe om både evnen til, og behovet for, å tiltrekke seg kompetanse fra utlandet. Tilgangen på arbeidskraft fra utlandet vil være påvirket av flere ytre faktorer som nasjonale innvandringsregler eller økonomisk utvikling og hendelser utenfor Norge som verken arbeidsgivere eller norske myndigheter rår over. Stor arbeidsinnvandring kan derfor også innebære en sårbarhet for tilgangen på kompetanse.

Trøndelag har 4,7 % arbeidsinnvandrere blant sysselsatte, og er med det lavere enn gjennomsnittet for landet hvor andelen er 5,7 %. Rogaland ligger høyest blant fylkene med 7,0 %. Det er Hitra og Frøya som skiller seg ut blant kommunene i Trøndelag med høy andel arbeidsinnvandrere blant de sysselsatte, men det er færre sysselsatte arbeidsinnvandrere i disse kommunene enn det var i 2020. Flyttingen av Norsk kylling fra Midtre Gauldal til Orkland vises godt i denne statistikken, og gir markant nedgang i arbeidsinnvandrere i Midtre Gauldal.

Vanligste yrker blant innvandrere etter innvandringsgrunn. Lønnstakere med arbeidssted Trøndelag per 4. kvartal 2023			
	Arbeid	Familie	Flukt
1	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	Renholdere i virksomheter	Renholdere i virksomheter
2	Operatører innen næringsmiddelproduksjon	Butikkmedarbeidere	Helsefagarbeidere
3	Tømrere og snekkere	Barnehage- og skolefritidsassistenter mv.	Butikkmedarbeidere
4	Renholdere i virksomheter	Helsefagarbeidere	Barnehage- og skolefritidsassistenter mv.
5	Lastebil- og trailersjåfører	Andre pleiemedarbeidere	Andre pleiemedarbeidere
6	Kokker	Servitører	Bussjåfører og trikkeførere
7	Anleggsmaskin- og industrimekanikere	Operatører innen næringsmiddelproduksjon	Operatører innen næringsmiddelproduksjon
8	Betongarbeidere	Kjøkkenassistenter	Kjøkkenassistenter
9	Andre sivilingeniører (unntatt elektroteknologi)	Universitets- og høyskolelektorer/-lærere	Servitører
10	Malere og byggtapetserere	Kokker	Bil-, drosje- og varebilførere

Sysselsatte arbeidsinnvandrere og deres andel av sysselsatte				
Sysselsatte arbeidsinnvandrere*	Andel av sysselsatte			
	2023	2020	2023	2020-2023
Landet	162 433	5,7 %	5,7 %	0,0 %
Trøndelag	10 547	4,5 %	4,3 %	-0,2 %
Frøya	619	21,1 %	18,0 %	-3,2 %
Hitra	362	14,9 %	13,5 %	-1,3 %
Frosta	57	7,1 %	6,3 %	-0,8 %
Overhalla	95	7,2 %	5,9 %	-1,3 %
Flatanger	36	5,5 %	5,7 %	0,2 %
Orkland	462	2,5 %	5,1 %	2,6 %
Oppdal	176	5,6 %	5,0 %	-0,6 %
Melhus	238	4,7 %	4,5 %	-0,2 %
Årjord	100	5,3 %	4,4 %	-0,8 %
Trondheim	5 745	4,6 %	4,4 %	-0,2 %
Namsskogan	16	2,7 %	4,3 %	1,6 %
Osen	15	2,7 %	4,2 %	1,5 %
Leka	11	5,5 %	4,2 %	-1,2 %
Malvik	146	3,6 %	4,2 %	0,6 %
Nærøysund	179	4,3 %	3,7 %	-0,6 %
Indre Fosen	149	4,2 %	3,6 %	-0,5 %
Steinkjer	406	3,5 %	3,6 %	0,0 %
Heim	97	3,0 %	3,5 %	0,5 %
Midtre Gauldal	90	11,5 %	3,4 %	-8,1 %
Røros	111	3,8 %	3,4 %	-0,4 %
Ørland	166	3,7 %	3,4 %	-0,3 %
Holtålen	22	2,1 %	3,3 %	1,2 %
Stjørdal	385	3,0 %	3,3 %	0,3 %
Lierne	18	2,0 %	2,9 %	0,8 %
Selbu	48	2,7 %	2,8 %	0,2 %
Grong	31	2,6 %	2,8 %	0,3 %
Levanger	273	2,9 %	2,7 %	-0,1 %
Namsos	198	2,9 %	2,6 %	-0,3 %
Skaun	45	2,9 %	2,5 %	-0,4 %
Høylandet	11	2,2 %	2,2 %	0,1 %
Rennebu	24	3,1 %	2,2 %	-0,9 %
Inderøy	48	1,5 %	2,0 %	0,5 %
Verdal	130	1,6 %	1,9 %	0,4 %
Meråker	15	1,3 %	1,8 %	0,4 %
Snåase - Snåsa	10	1,7 %	1,3 %	-0,4 %
Tydal				
Raarvåhke - Røyrvik				
Rindal				

Universitets- og høyskolelektorer/-lærere er yrkesgruppen med flest arbeidsinnvandrere i Trøndelag.

Det er også mange arbeidsinnvandrere i næringsmiddelindustri, og blant tømrere, renholdere og sjåfører.

Alle tall fra microdata er støylagt med +/- 5 personer. Det betyr at små tall må tolkes med forsiktighet

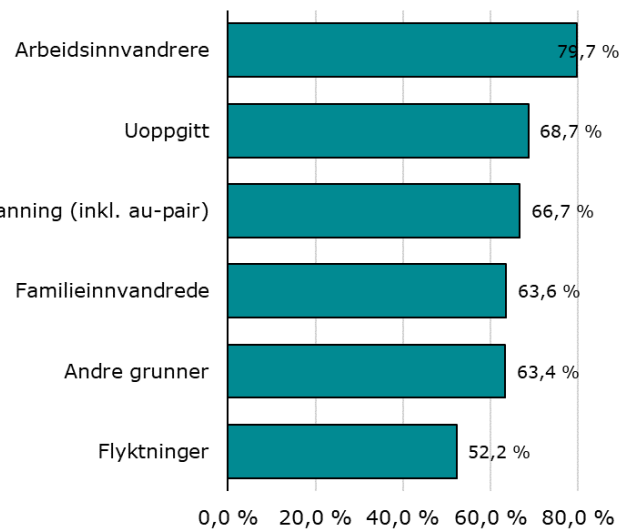

Indikatoren går på sysselsatte arbeidsinnvandrere. I tolkningen av denne så er det viktig å huske at arbeidsinnvandrere utgjør kun en del av innvandrere befolkningen og at også personer som har innvandret til Norge av andre grunner enn arbeid deltar i arbeidslivet. Når vi ser på bosatte innvandrere i Trøndelag så er ikke arbeid den vanligste innvandringsgrunnen.

I kartet til høyre ser vi hvor stor andel av innvandrere utgjør av de sysselsatte i Trønderske kommuner- uavhengig av innvandringsgrunn. Det er de samme kommunene (Hitra og Frøya) som har en stor andel arbeidsinnvandrere som også har høyest andel innvandrere blant sysselsatte totalt.

Arbeidsinnvandrere er den innvandrerggruppen i Trøndelag med høyest sysselsetting grad på 79,7 % i 2022. Deretter følger de med uoppgitt innvandringsgrunn (68,7) , som hovedsakelig er nordiske innvandrere som ikke trenger å registrere innvandringsgrunn.

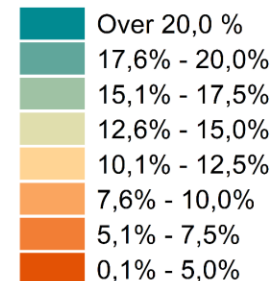
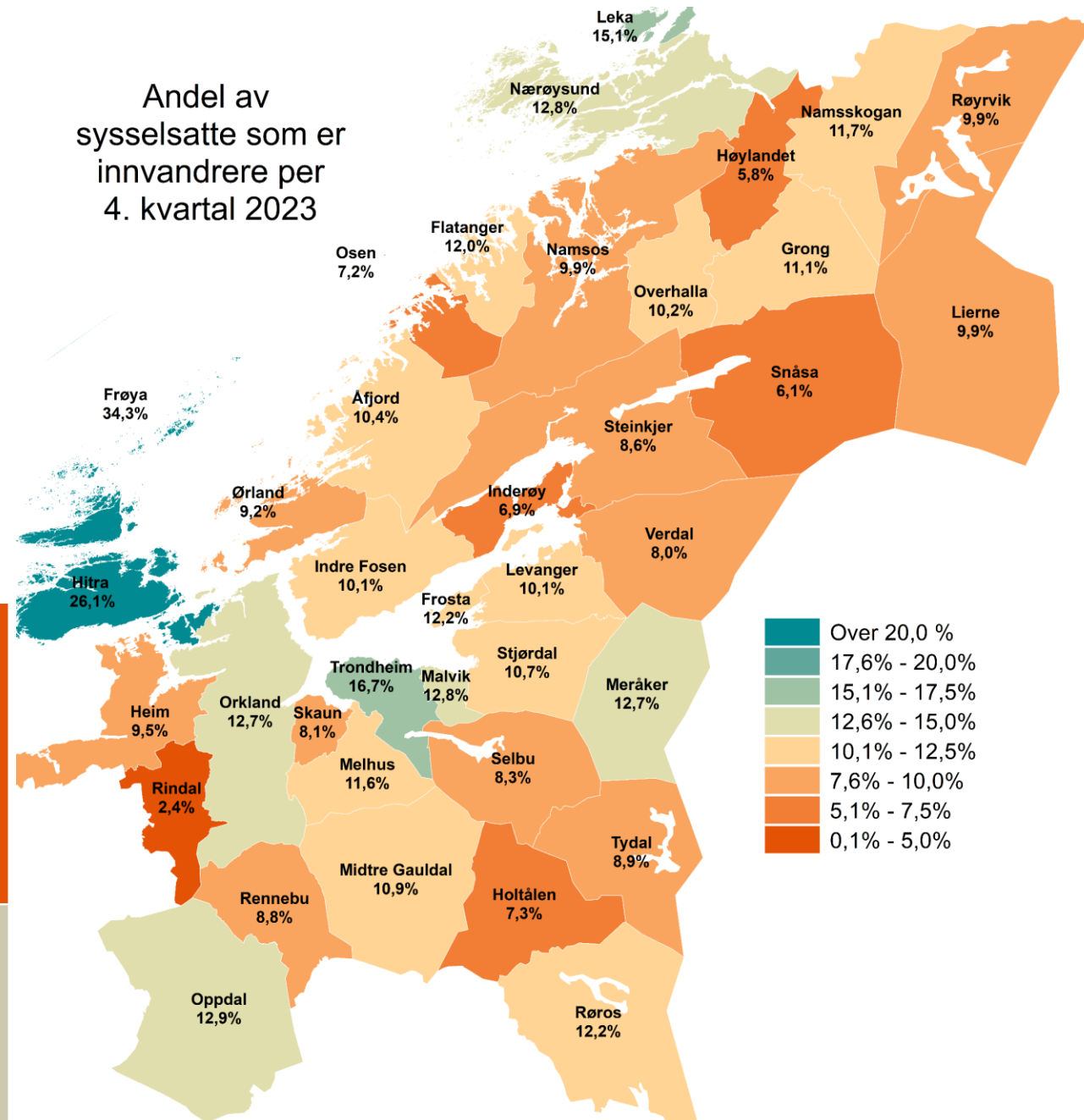
Sysselsetingsgrad blant innvandrere i Trøndelag i 2022, etter innvandringsgrunn

Innvandrere i Trøndelag i 2023 etter innvandringsgrunn

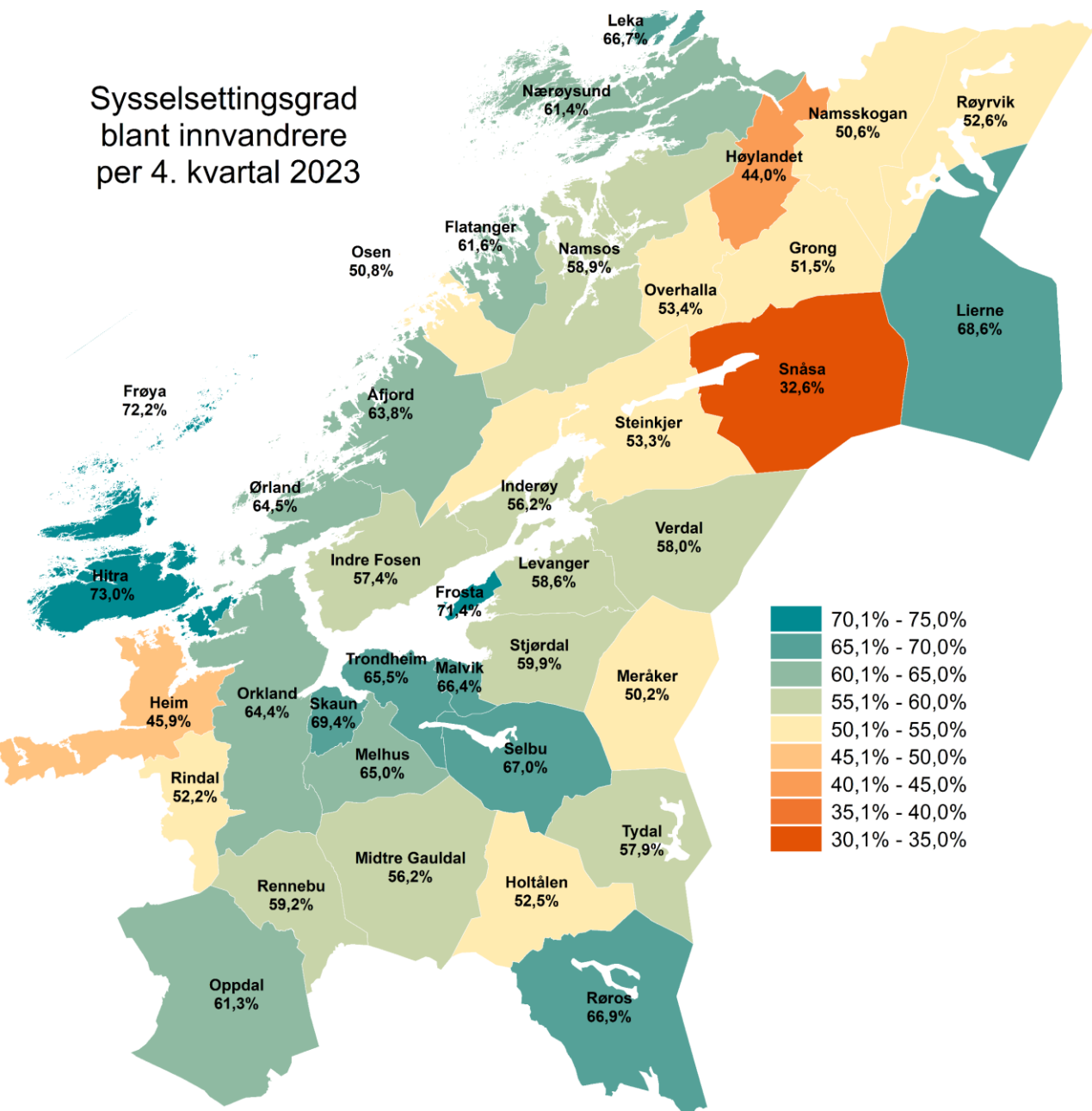

Andel av sysselsatte som er innvandrere per 4. kvartal 2023

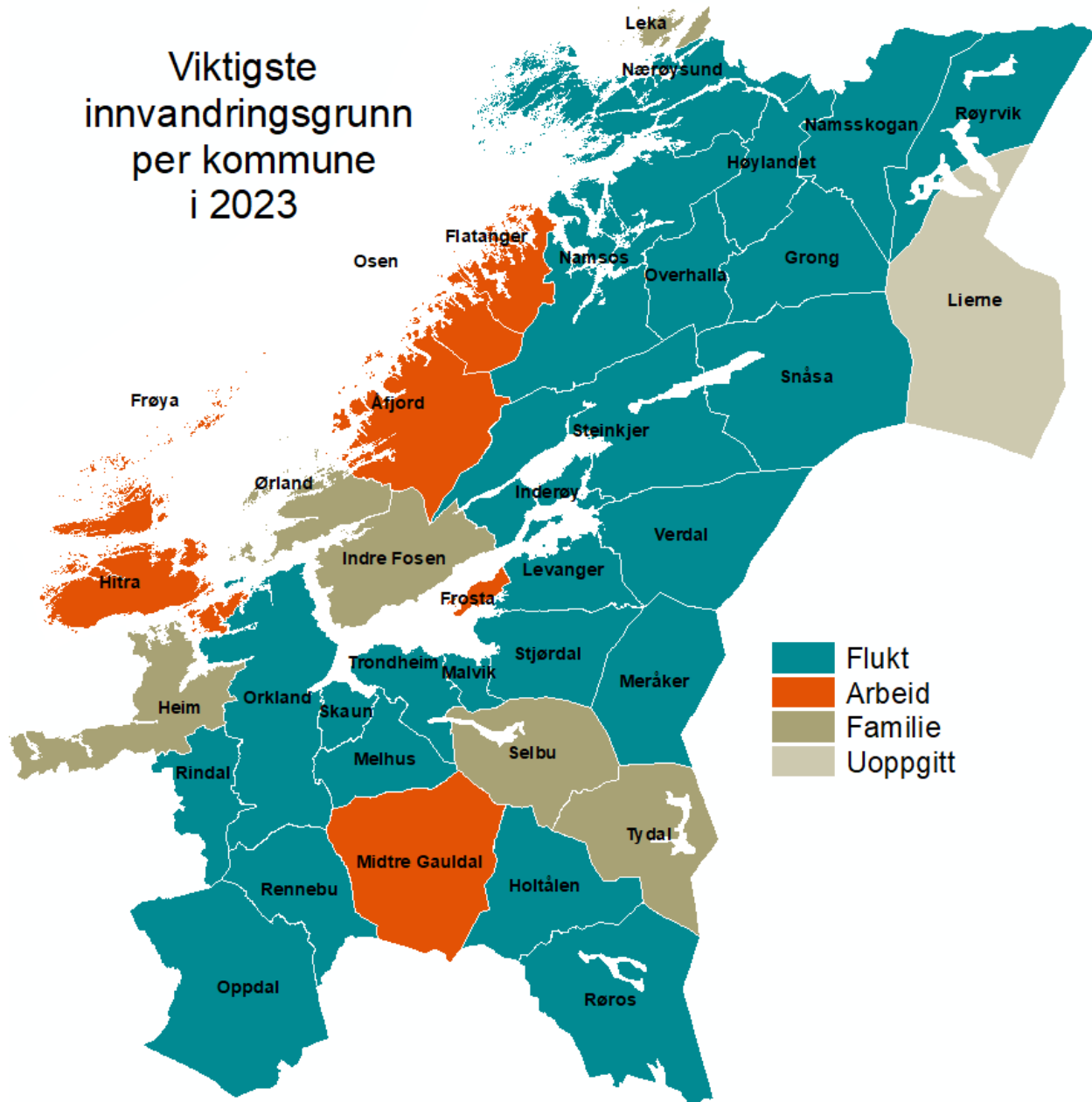

Sysselsettingsgrad
blant innvandrere
per 4. kvartal 2023

Viktigste
innvandringsgrunn
per kommune
i 2023

17,6
Lønnstakere uten fast bosted per 1000 sysselsatte

- 3,3
2019-2023

I noen bransjer er det en del arbeidskraft fra utlandet med planlagt opphold i Norge på under 6 måneder. Denne gruppen regnes ikke som arbeidsinnvandrere.

De utgjør en relativt liten del av arbeidsmarkedet i Trøndelag med 4 358 lønnstakere og 17,6 per 1000 sysselsatte i 4. kvartal 2024. Trøndelag har nest lavest andel lønnstakere i denne kategorien blant fylkene i landet. Bare Agder hadde lavere andel.

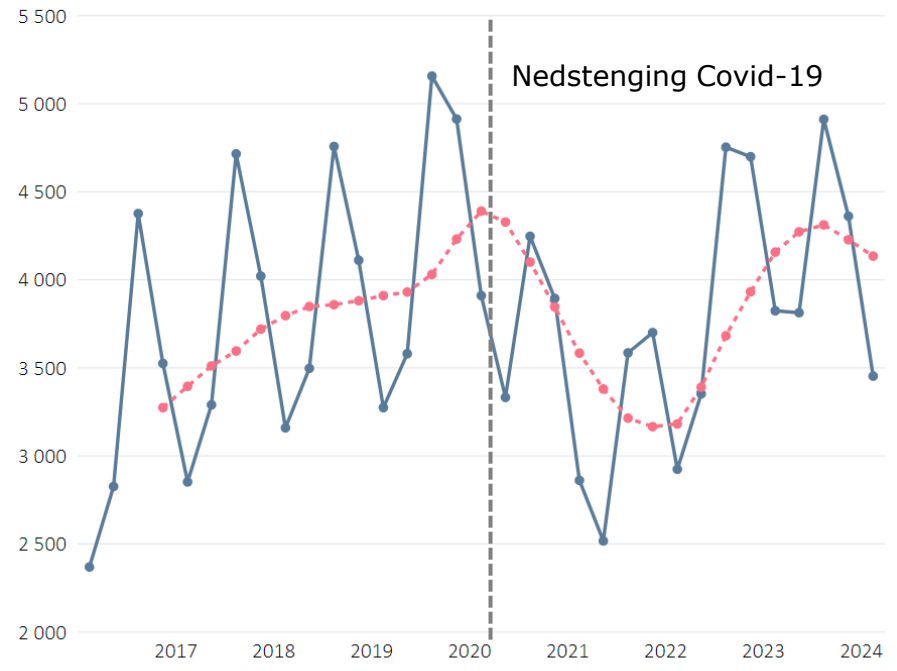
Lønnstakerstatistikken er kvartalsvis, og viser at det er store sesongvariasjoner blant ikke bosatte lønnstakere. 3. kvartal, med telletidspunkt i august har høyest antall.

Første kvartal er den perioden med færrest lønnstakere som ikke er bosatt. Siste tilgjengelige tall er 3 450 lønnstakere. Det er ned 10 % fra samme kvartal i 2023, og ned 13 % fra 1. kvartal 2020, som var rett før pandemi-nedstengingen.

Man må regne lønnstakere uten fast bosted som en relativt fleksibel arbeidskraft, som kanskje blir den første som sies opp ved nedgangstider, og dermed er et av flere mål på stramheten i arbeidsmarkedet.

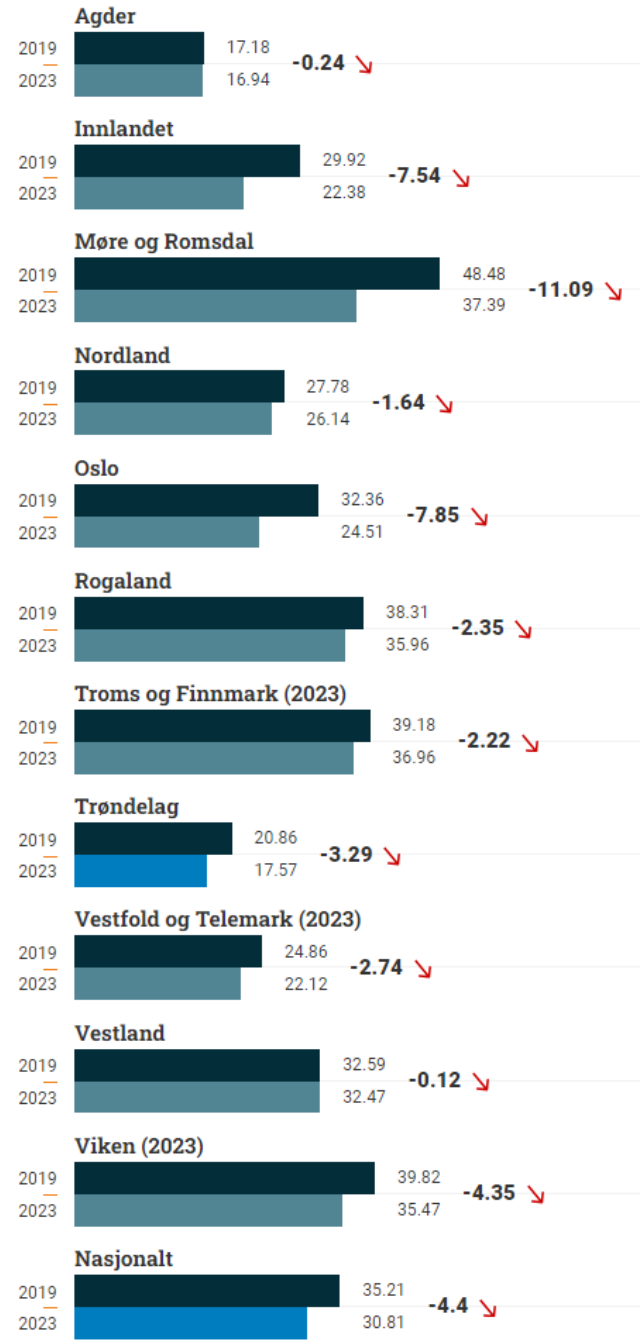
Både denne indikatoren og Navs bedriftsundersøkelse for 2024 peker mot mindre stamt arbeidsmarked i 1. kvartal 2024.

Utvikling i antall lønnstakere blant Ikke bosatte i Trøndelag i perioden 1.kvartal 2016 - 1.kvartal 2024

● Antall ● Snitt siste 4 kvartaler

<https://trondelagital.no/statistikk/jobber-og-lonn-etter-innvandrerkategori>

2.3 Arbeidsmarked – Lønnstakere uten fast bosted (utenlandske lønnstakere på midlertidig opphold) per 1000 sysselsatt

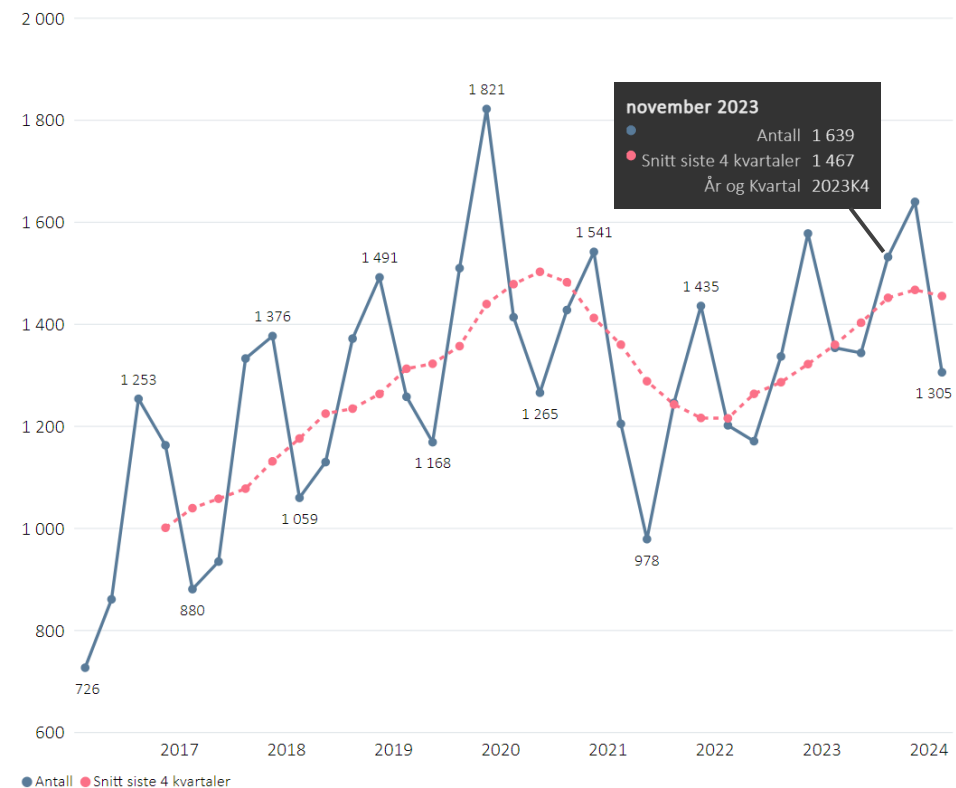
Hele 64 % av ikke bosatte lønnstakere i Trøndelag kommer fra nye EU-land etter 2004 (Polen, Litauen, Estland, Latvia, Slovakia, Slovenia, Tsjekkia og Ungarn). 24 % kommer fra nordiske land, og kun 7 % kommer fra «gamle» EU-land.

En betydelig andel av ikke bosatte blir registrert på formidling og utleie av arbeidskraft. Vi anser det som sannsynlig at disse fordeler seg proporsjonalt på de ulike næringene, men det kan vi ikke vite sikkert. Det er flest ikke bosatte lønnstakere i bygg- og anlegg mv., men det ser ut til at antallet fortsatt ikke er tilbake på nivået før pandemien. I industrien er også antallet lavere enn det var i 2019.

Primærnæringene (jordbruk, skogbruk og fiske) har stor sesongvariasjon i antall ikke bosatte lønnstakere. Det er i 3. kvartal sdet er flest lønnstakere i denne kategorien, og i 3.kvartal 2023 var det 666 ikke-bosatte lønnstakere i primærnæringene i Trøndelag mot 298 i 4.kvartal. 3. kvartal 2023 er på nivå med 3. kvartal i 2018 og 2019.

Utvikling i antall lønnstakere blant Ikke bosatte i Trøndelag i perioden 1.kvartal 2016 - 1.kvartal 2024

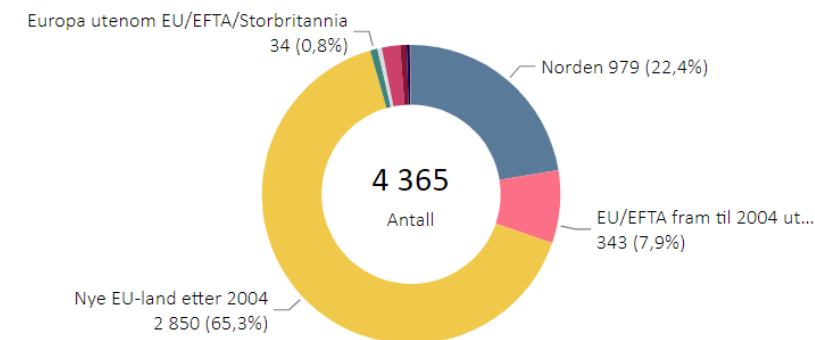
Viser kun næring: 05-43 Sekundærnæringer.

Lønnstakere ikke registrert bosatt, fordelt på næringsgrupper i Trøndelag i perioden 2018-2023.

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2018-2023	
00-99 Alle næringer	4100	4910	3890	3691	4697	4355	255	6 %
78.1-78.2 Formidling og utleie av arbeidskraft	1052	1490	1021	897	1479	1291	239	23 %
35-43 Bygge- og anleggsvirksomhet og elektrisitet, vann og renovasjon	968	1060	861	784	935	900	-68	-7 %
10-33 Industri	502	740	668	629	629	719	217	43 %
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	407	410	300	320	385	298	-109	-27 %
85 Undervisning	245	224	202	227	220	229	-16	-7 %
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	165	204	118	142	235	219	54	33 %
49-53 Transport og lagring	178	176	171	130	150	159	-19	-11 %
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	131	147	87	82	107	136	5	4 %
86-88 Helse- og sosialtjenester	136	144	108	97	131	133	-3	-2 %
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	125	107	114	179	174	111	-14	-11 %
90-99 Personlig tjenesteyting	40	55	62	49	50	64	24	60 %
58-66 Informasjon, kommunikasjon, finansering- og forsikringsvirksomhet	30	29	30	32	29	34	4	13 %
77_78.3_79-82 Forretningsmessig tjenesteyting, utenom formidling og utleie av arbeidskraft	94	99	121	92	150	34	-60	-64 %
05-09 Bergverksdrift og utvinning	18	18	16	19	14	18	0	0 %
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	9	7	11	12	9	10	1	11 %

Antall lønnstakere blant Ikke bosatte i Trøndelag per 4. kvartal 2023 fordelt på landbakgrunn

1,6

NAVs stramhetsindikator

-0,2
2020-2024

Stramhet på arbeidsmarkedet er balansen mellom tilbud og etterspørsel av arbeidskraft. Det sier noe om forholdet mellom antall ledige stillinger som bedriftene har behov for å fylle, og antall personer som er ledige og ønsker jobb.

Et stramt arbeidsmarked betyr at det er underskudd på arbeidssøkere og vanskelige for arbeidsgivere å få tak i folk til de ledige stillingene, men lettere for arbeidssøkere å få seg jobb. Stramhetsindikatoren gir oss mulighet til å sammenligne på tvers av næringer. Jo høyere forholdstall desto strammere arbeidsmarked.

Årets stramhetsindikator på 1,6 er den laveste siden Trøndelagsfylkene ble slått sammen. Arbeidsmarkedet er strammest innenfor overnattings- og serveringsvirksomhet, etterfulgt av helse- og sosialtjeneste. Størst endring ser vi innenfor informasjon og kommunikasjon og bygg og anlegg. Begge næringene har hatt et betydelig strammere arbeidsmarked de siste fem årene enn de ser ut til å ha i år.

Mangel på arbeidskraft estimeres på bakgrunn av hvor mange stillinger bedriftene har mislyktes å rekruttere, der årsaken er få kvalifiserte søkere. Mangelen estimeres ut fra hvilken næring bedriften tilhører og yrker de oppgir. Det vil knytte seg usikkerhet til estimeringen, jo mer detaljerte kjennetegn det estimeres for, jo høyere usikkerhet. Estimert mangel er avrundet til nærmeste 5 personer.

Stramhet i arbeidsmarkedet: Stramhetsindikatoren er forholdstallet mellom mangelen på arbeidskraft og ønsket sysselsetting. Ønsket sysselsetting er lik den faktiske sysselsettingen pluss mangelen. Stramhet = mangel / (mangel + sysselsatte) x 100.

<https://trondelagital.no/statistikk/bedriftsundersokelsen>

<https://www.nav.no/no/lokalt/trondelag/statistikk-og-analyse/bedriftsundersokelse>

Næringer	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Jordbruk, skogbruk og fiske	0,3	0,5	0,6	0,4	0,4	0,6	1,0
Bergverksdrift og utvinning	0,1	1,1	0,7	0,5	1,2	0,7	0,6
Industri	0,9	1,0	1,0	1,1	2,9	1,4	1,4
Elektrisitet, vann og renovasjon	0,2	1,1	0,6	0,5	1,0	0,7	0,6
Bygge- og anleggsvirksomhet	1,4	2,8	2,4	3,6	4,5	3,5	1,4
Varehandel, reparasjon av motorvogner	1,6	1,2	1,6	1,4	2,1	2,3	2,5
Transport og lagring	1,4	1,9	1,6	1,7	2,3	2,4	1,6
Overnattings- og serveringsvirksomhet	1,0	1,8	6,1	3,1	4,2	3,7	3,1
Informasjon og kommunikasjon	0,8	4,0	1,3	3,9	3,0	3,0	0,8
Finansiering og forsikring	0,3	0,6	0,5	1,0	0,7	0,9	0,2
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	4,7	3,5	3,3	2,4	2,5	2,5	0,9
Off.adm., forsvar, sosialforsikring	0,2	0,4	0,5	0,5	0,8	1,0	0,8
Undervisning	0,4	0,5	0,7	0,7	0,7	0,9	0,6
Helse- og sosialtjenester	2,8	1,8	1,8	1,8	2,7	2,5	2,8
Personlig tjenesteyting	0,7	0,7	2,0	1,1	1,3	2,9	1,4
Alle næringer	1,8	1,7	1,8	1,7	2,3	2,1	1,6

Estimert mangel og stramhet i Bedriftsundersøkelsen 2024 og sysselsatte per 4. kv. 2023

NæringNAV	Sysselsatte	Endring sysselsatte fra 2018	% endring sysselsatte fra 2018	Estimert mangel	Stramhet næring
Helse- og sosialtjeneste	53 428	3 462	6,9 %	1525	2,8
Varehandel, motorvognreparasjoner	27 436	99	0,4 %	700	2,5
Bygge- og anleggsvirksomhet	22 226	1 479	7,1 %	325	1,4
Overnattings- og serveringsvirksomhet	9 160	858	10,1 %	300	3,2
Eiendomsdrift, forretningsmessig og faglig tjenesteyting	29 017	2 331	8,8 %	250	0,9
Undervisning	26 427	1 655	6,7 %	175	0,7
Transport og lagring	10 156	-842	-7,9 %	150	1,5
Personlig tjenesteyting	8 745	455	5,6 %	125	1,4
Jordbruk, skogbruk og fiske	9 239	266	3,0 %	100	1,1
Offentlig forvaltning	14 091	492	3,7 %	100	0,7
Nærings- og nytelsemidler	6 363	452	7,6 %	75	1,2
Informasjon og kommunikasjon	8 042	1 813	29,8 %	50	0,6
Elektrisitet, vann og renovasjon	3 073	314	12,0 %	25	0,8
Totalt	237 444	13 401	6,0 %	4100	1,7

Av den estimerte mangelen på 4100 arbeidstakere er 1500 innenfor helseyrker.

Også i årets undersøkelse er mangelen på sykepleiere mest fremtredende. Det trønderske arbeidsmarkedet mangler 525 sykepleiere, 60 flere enn i fjor. Siden 2018 har sykepleiere vært enkeltyrket med størst mangel i Trøndelag. Rogaland har en marginalt høyere mangel på sykepleiere, mens Innlandet ligger på nivå med Trøndelag. Disse tre fylkene har den høyeste mangelen i landet.

Helsefagarbeidere er nummer to på listen med en mangel på 300 arbeidstakere, mangelen er like stor som i fjor. Økningen i etterspørsel etter helsepersonell er særlig stor for legespesialister, som ligger som nummer tre på listen.

Sammenliknet med i fjor er det en betydelig nedgang i mangelen på håndverkere som tømrere og snekkere, betongarbeidere og rørleggere og VVS-montører. Det er også nedgang i etterspørselen etter programvareutviklere og systemanalytikere/-arkitekter.

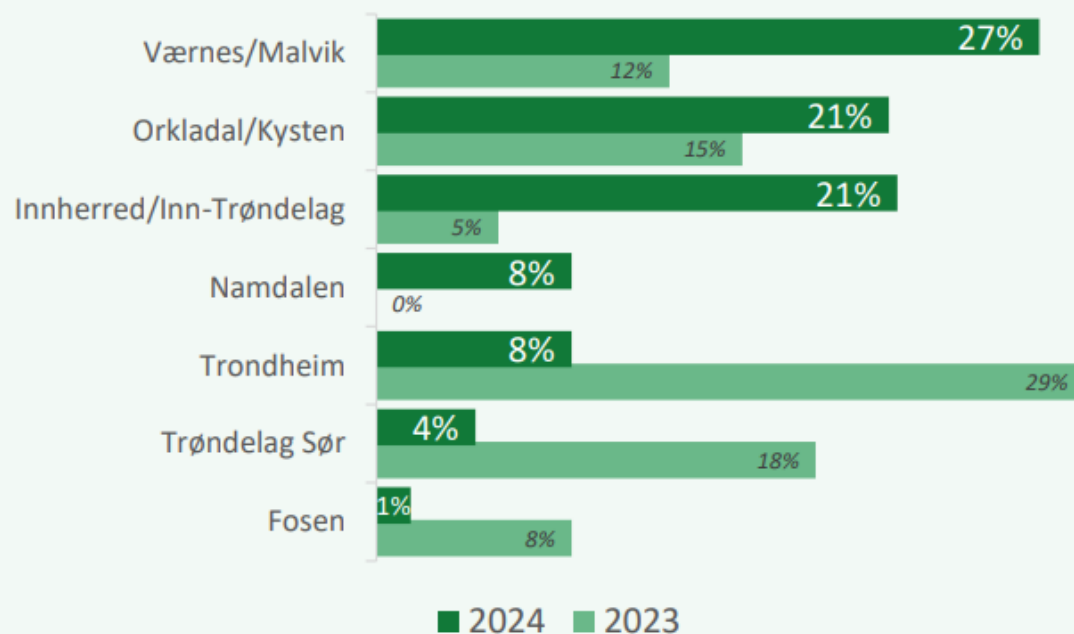
Estimert mangel og stramhet i Bedriftsundersøkelsen 2024 og lønnstakere 4. kv. 2023 etter yrke

Yrke	Lønnstakere	Endring lønnstakere fra 2015	Endring lønnstakere fra 2015 (%)	Estimert mangel	Stramhet
Sykepleiere	5 960	250	4,4 %	525	8,1
Helsefagarbeidere	8 515	364	4,4 %	300	3,4
Legespesialister	1 498	256	22,1 %	175	10,5
Andre helseyrker	99	-83	-43,7 %	125	55,8
Anleggsmaskin- og industrimekanikere	2 066	391	23,8 %	125	5,7
Butikkmedarbeidere	14 465	-347	-2,3 %	125	0,9
Kokker	1 936	171	9,7 %	125	6,1
Sveisere	516	3	0,5 %	125	19,5
Bilmekanikere	2 115	359	20,9 %	100	4,5
Bussjåfører og trikkeførere	1 525	88	6,5 %	75	4,7
Elektrikere	2 592	332	14,7 %	75	2,8
Frisører	935	-122	-11,4 %	75	7,4
Gatekjøkken- og kafémedarbeidere mv.	1 245	220	22,4 %	75	5,7
Lastebil- og trailersjåfører	2 699	78	2,9 %	75	2,7
Platearbeidere	453	28	6,3 %	75	14,2
Servitører	2 313	268	12,5 %	75	3,1
Vernepleiere	2 457	839	55,7 %	75	3,0
Andre håndverkere	65	0	0,0 %	50	43,5
Andre salgsmedarbeidere	148	54	61,4 %	50	25,3
Barnehage- og skolefritidsassistenter mv.	8 363	445	5,8 %	50	0,6
Dørselgere	68	63		50	42,4
Grunnskolelærere	7 026	283	4,3 %	50	0,7
Programvareutviklere	559	183	54,0 %	50	8,2
Psykologer	776	193	33,4 %	50	6,1
Spesialsykepleiere	3 040	399	15,4 %	50	1,6

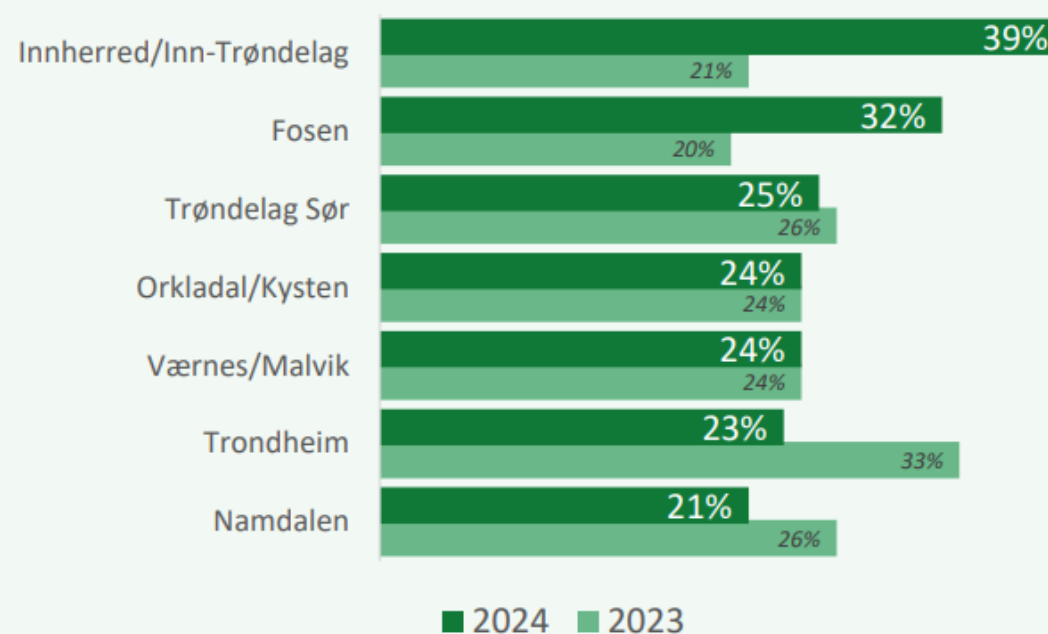
Resultater for markedsregionene

Netto sysselsettingsforventninger

Det er store forskjeller i årets nettoforventninger, og utvikling fra i fjor, innad i markedsregionene. Værnes/Malvik har den høyeste nettoforventningen med 27 prosent, mens Fosen har den laveste nettoforventningen med en prosent.

Rekrutteringsproblemer

I regionene Innherred/Inn-Trøndelag og Fosen, melder en betydelig høyere andel bedrifter om rekrutteringsproblemer i år, sammenlignet med i fjor. Den høyeste andelen bedrifter som oppgir rekrutteringsproblemer finner vi i Innherred/Inn-Trøndelag. Lavest andel bedrifter er det i Namdalen.

2,3 %

Arbeidsledighet (helt + delvis) juli 2019- juli 2024

-0,4

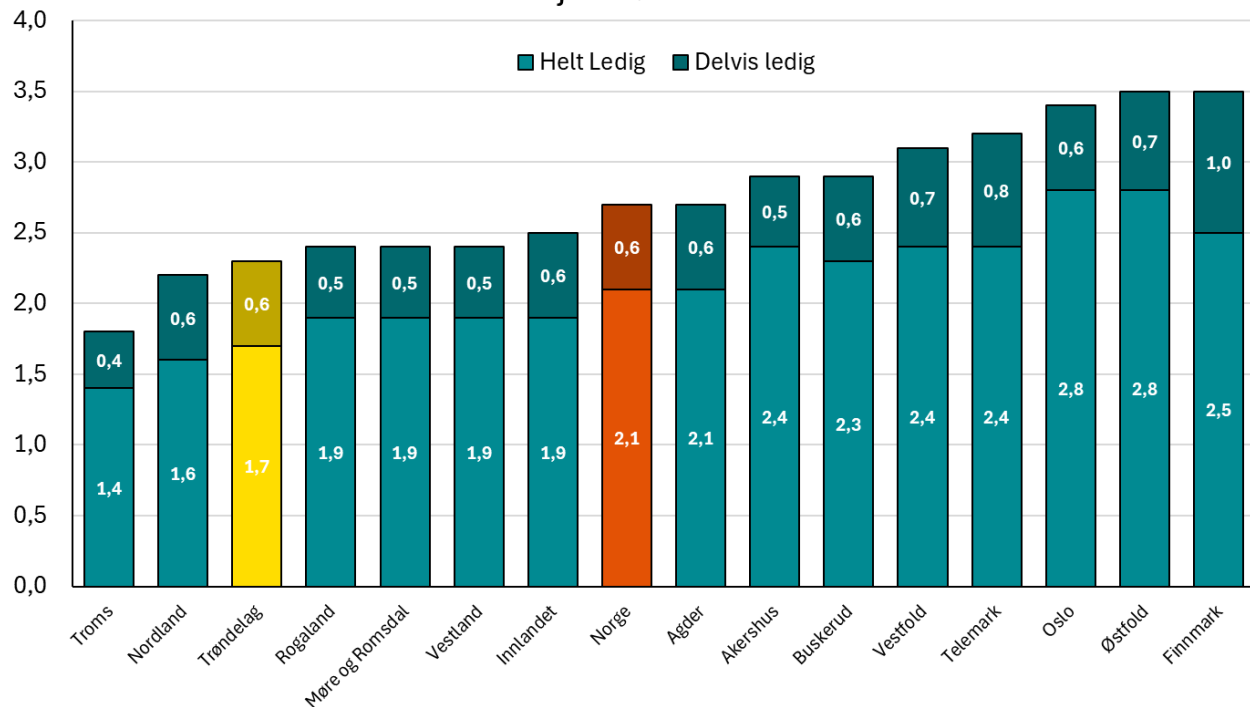
prosentpoeng

Arbeidsledigheten forteller oss om hvor mange som ønsker å være sysselsatt uten å være det, eller som ønsker å bidra mer i arbeidsmarkedet. Dette er en indikator som både forteller om en gruppe som kan stå i fare for å havne i utenforskap ved langvarig ledighet, og om størrelsen på den tilgjengelige arbeidskraftsressursen som ikke utnyttes tilstrekkelig i arbeidsmarkedet i dag.

Per juli 2024 var det 1,7 % (4 390 personer) av arbeidsstyrken i Trøndelag som var meldt helt ledige hos NAV. Ytterligere 0,6 % (1 415 personer) var meldt delvis ledig. Trøndelag er et av fylkene med laveste arbeidsledig per juli 2024, kun Troms og Nordland har lavere arbeidsledighet

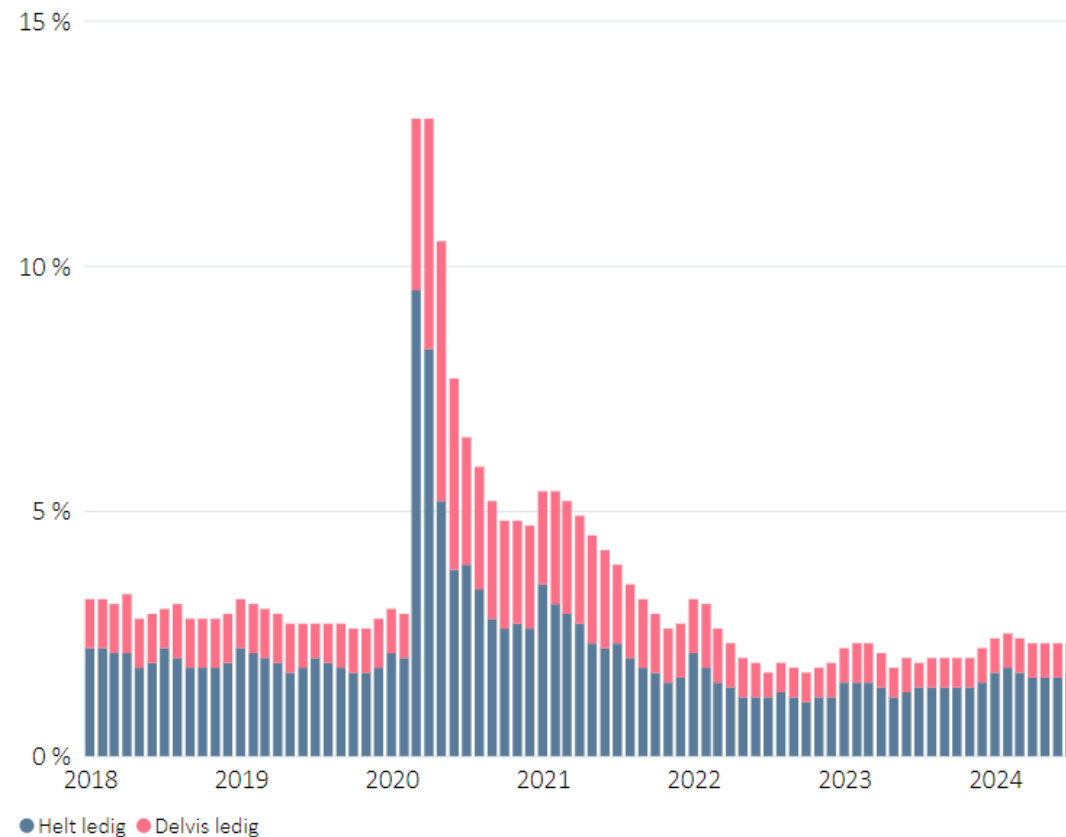
Andel av arbeidstyrken som er meldt helt eller delvis ledige
juli 2024

Arbeidsledigheten i Trøndelag økte betydelig under pandemien i 2020. I 2023 og 2024 har arbeidsledigheten vært på et lavere nivå enn før pandemien.

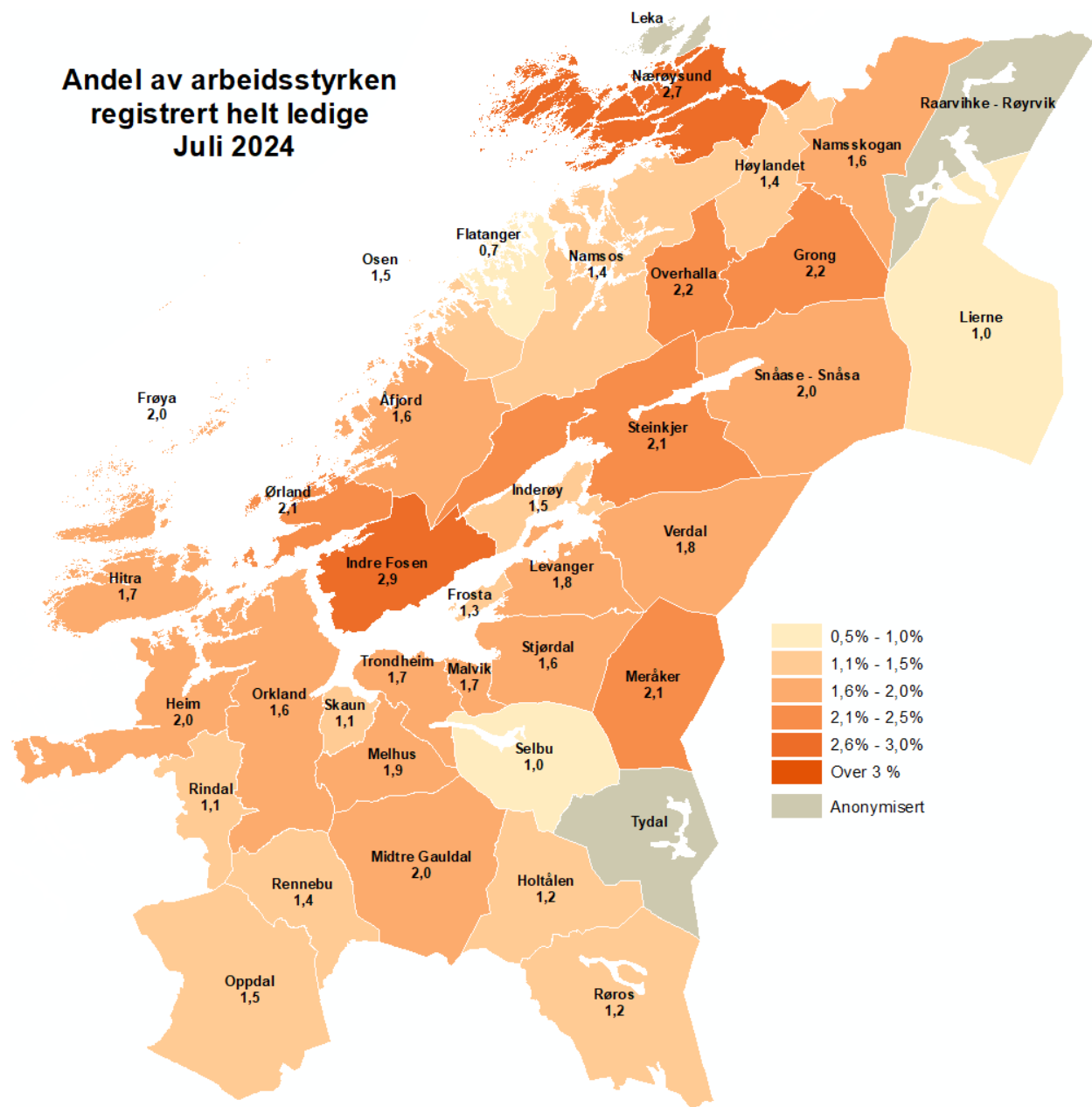
Arbeidsledighet (helt + delvis) i Trøndelag var 2,3 % i juli 2024. Til sammenligning var arbeidsledighet (helt + delvis) 2,7 % i juli 2019.

Andel av arbeidstyrken i Trøndelag som er meldt helt eller delvis ledig hos NAV

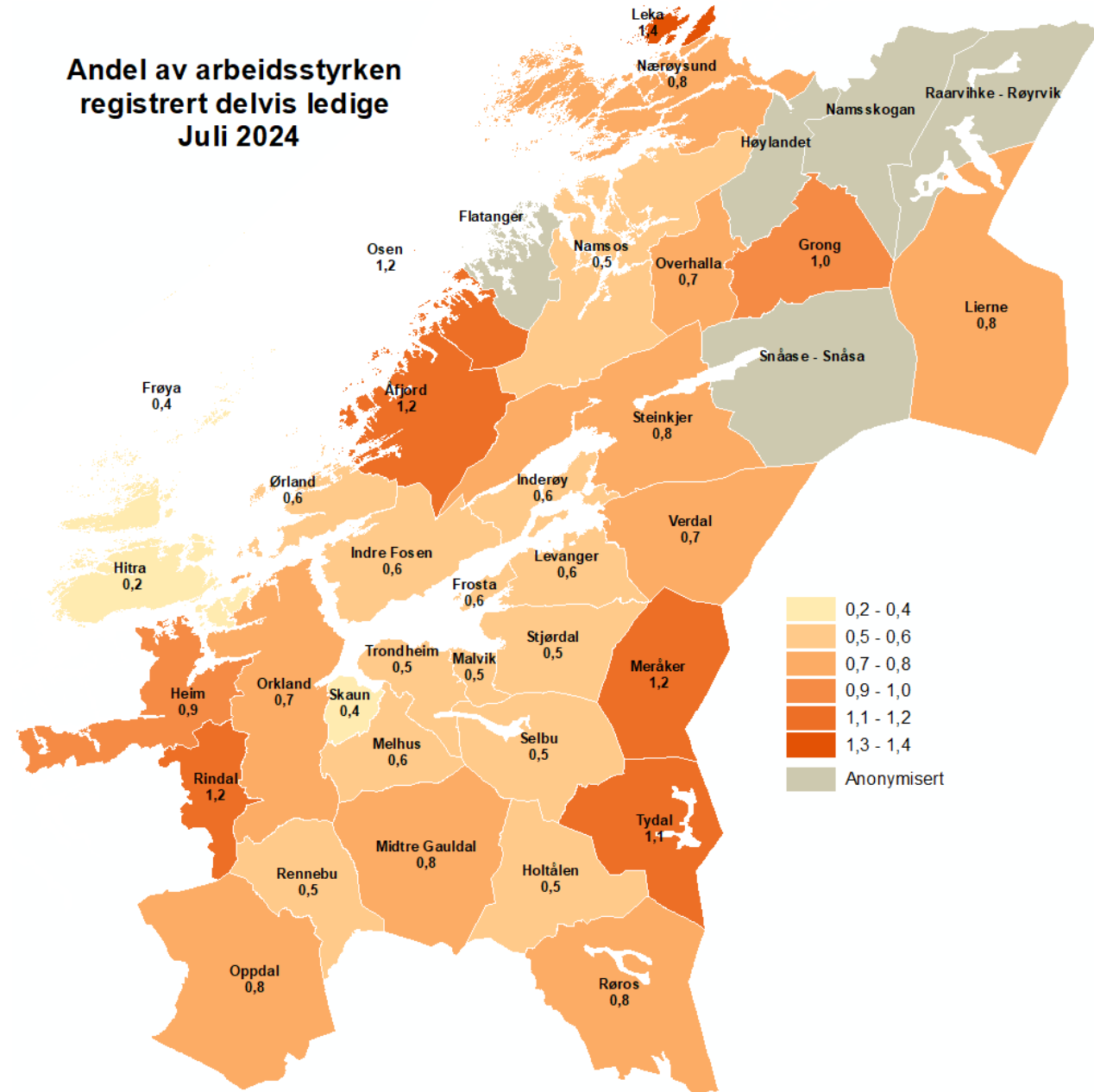

Andel av arbeidsstyrken registrert helt ledige Juli 2024

Andel av arbeidsstyrken registrert delvis ledige Juli 2024

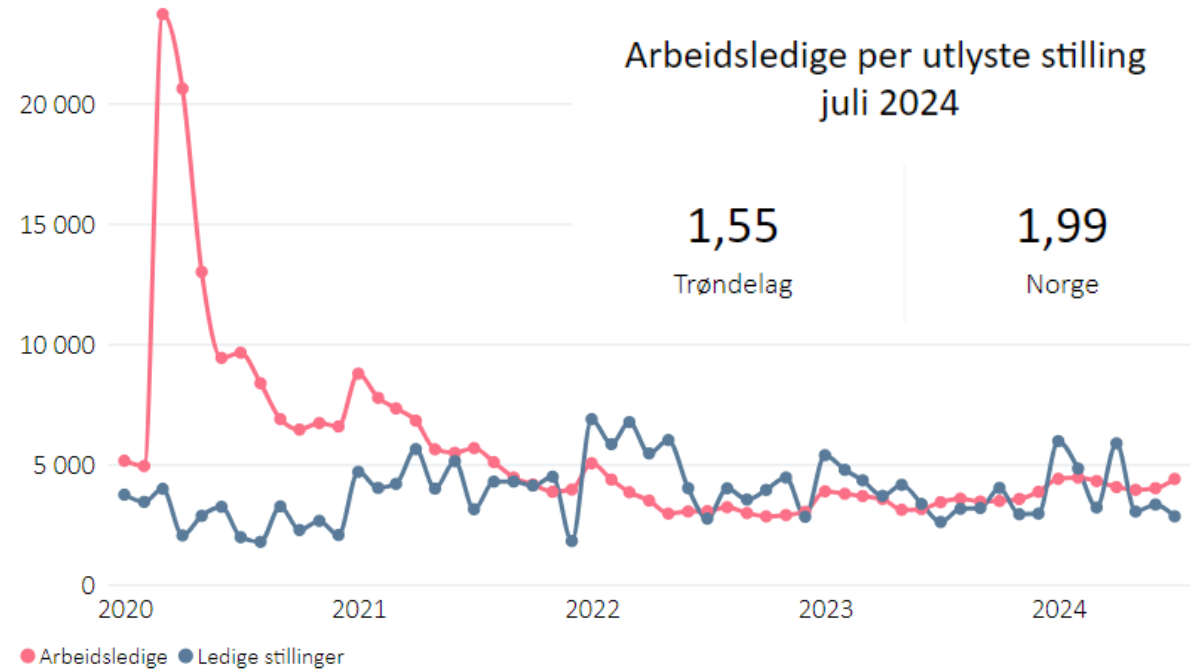
1,55
Antall arbeidsledige per utlyste stilling

-0,26
Juli 2021 - juli 2024

Antall registrerte arbeidsledige (helt ledig) per utlyste stilling er en indikator på stramheten i arbeidsmarkedet. Den forteller oss hvor mange arbeidsledige som potensielt kjemper om hver utlyst stilling. En lav verdi er en indikator på et stramt arbeidsmarked.

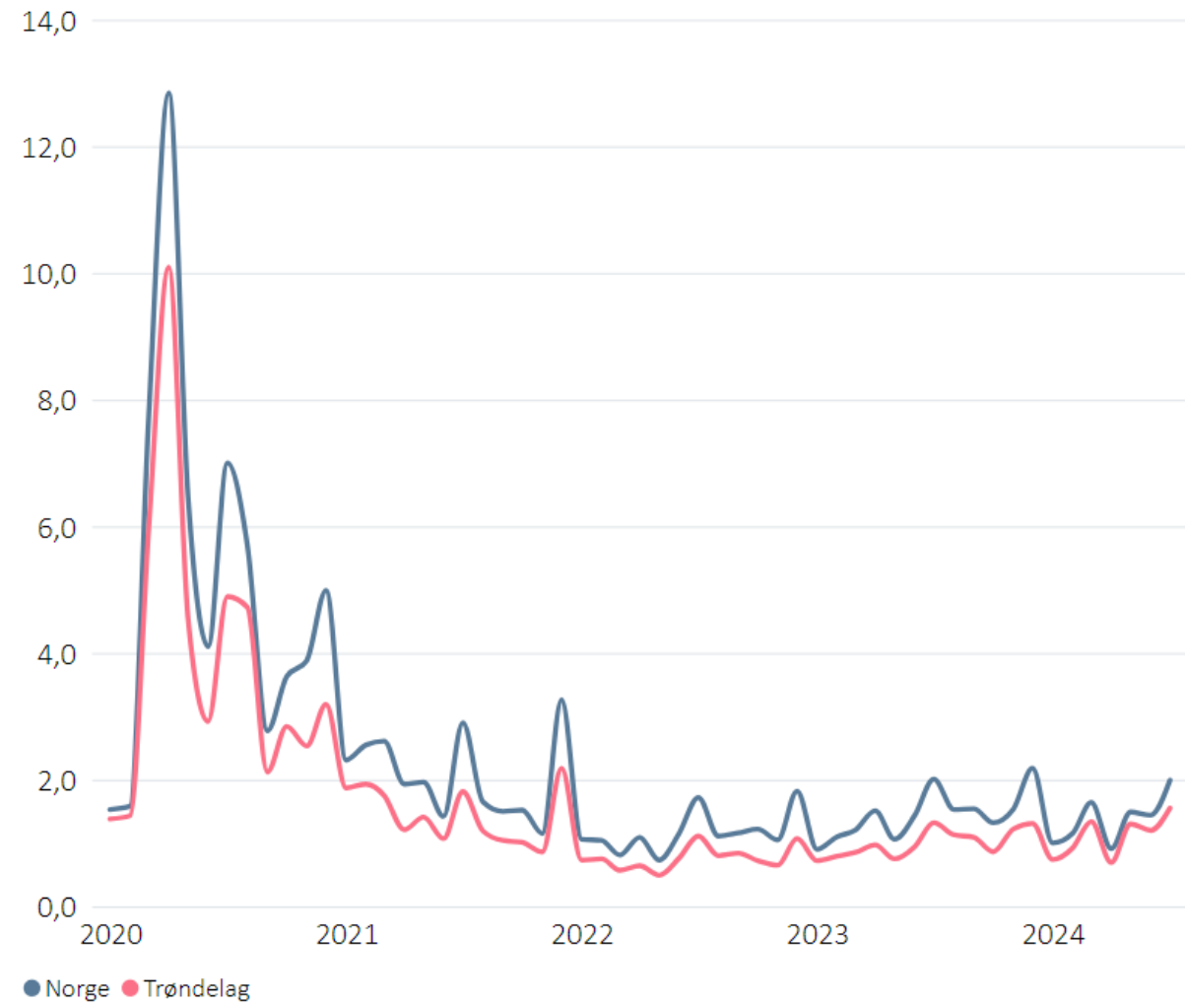
I juli 2024 var det 2 836 utlyste stillinger og 4 390 personer registret helt ledige hos NAV. Det vil si at det var 1,55 arbeidsledige per utlyste stilling. På det meste under pandemien så var det over 10 arbeidsledige per utlyste stilling.

Arbeidsledige og utlyste stillinger i Trøndelag i perioden januar 2020 - juli 2024

Trøndelag har de siste 4 årene hatt færre arbeidsledige per utlyste stilling enn landsnittet. Utviklingen i Trøndelag og nasjonalt har imidlertid fulgt hverandre tett.

Arbeidsledige per utlyste stilling i Norge og Trøndelag i perioden januar 2020 - juli 2024

0,48
Arbeidsmarkedsintegrasjon

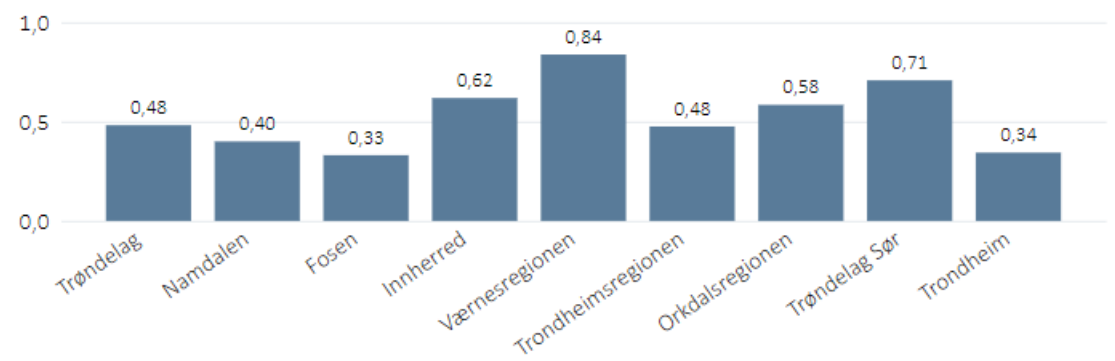
+0,01
2020-2023

Arbeidsmarkedsintegrasjon er et relativt mål på andelen som pendler inn til og ut av en region i forhold til arbeidsmarkedet i regionen. Indikatoren fungerer best på kommunenivå som et mål for hvor mye arbeidsmarkedet i kommunen er integrert med arbeidsmarkedet utenfor.

I store kommuner, som Trondheim, jobber de fleste som bor i kommunen i egen kommune – så selv om de største pendlerstrømmene i Trøndelag går inn og ut av Trondheim – så har kommunen lavere arbeidsmarkedsintegrasjon enn mange av sine nabokommuner.

Indikatoren på fylkesnivå viser summen av andelen som pendler inn til en kommune i fylket og andelen som pendler ut fra en kommune i fylket.

Arbeidsmarkedsintegrasjon regioner i Trøndelag i 2023

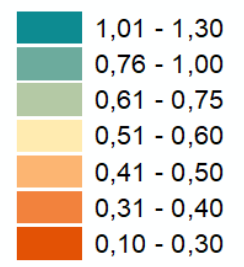
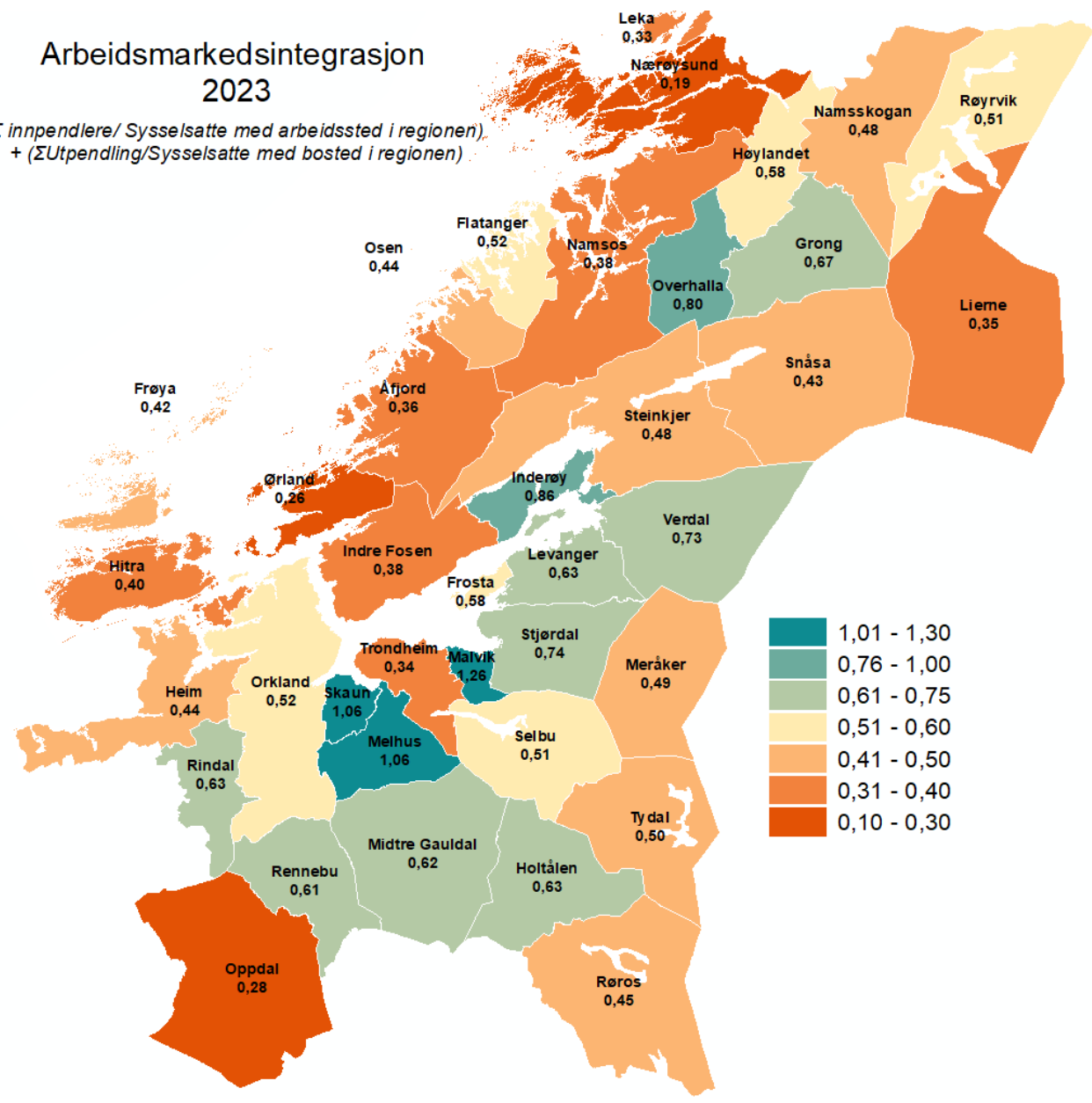

Arbeidsmarkedsintegrasjon Trøndelag 2020-2023

Arbeidsmarkedsintegrasjon 2023

(Σ innpendlere/ Sysselsatte med arbeidssted i regionen) + (ΣUtpendling/Sysselsatte med bosted i regionen)

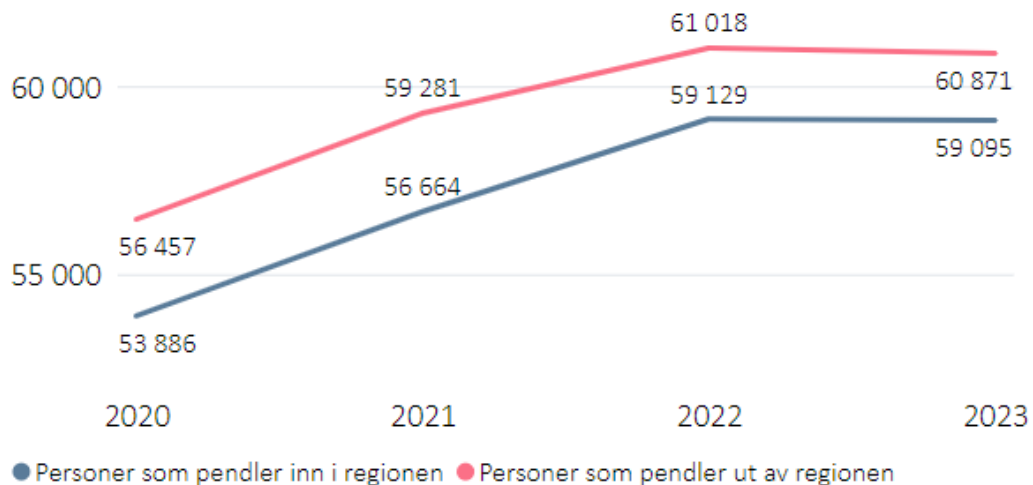
Her ser vi på andelen som pendler ut av hver kommune.

Per 4. kvartal 2023 pendlet 1 av 4 sysselsatte i Trøndelag til annen kommune i forbindelse med arbeid. Totalt er det 60 871 personer bosatt i Trøndelag som pendler.

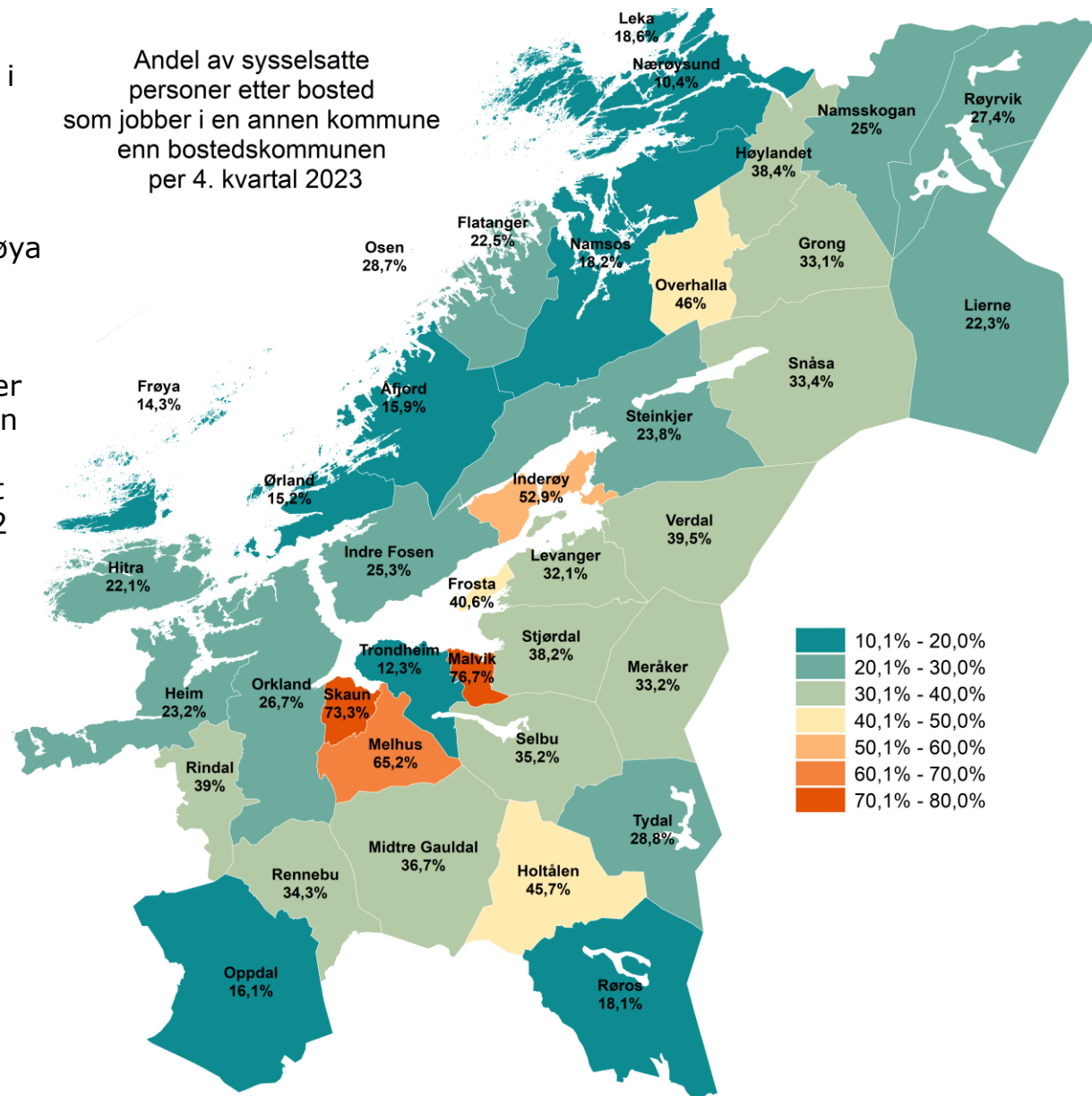
Malvik (76,7 %), Skaun (73,3 %), Melhus (65,2 %) og Inderøy (52,9 %) har størst andel pendlere. Mens Nærøysund (10,4 %), Trondheim (12,3 %) og Frøya (14,3 %) hadde den laveste andelen pendlere.

Kun 7 kommuner i Trøndelag hadde større innpendling enn utpendling per 4. kvartal 2023. Nettoinnpendlingen er størst til Trondheim hvor 29 010 personer pendler inn til kommunen og 14 309 pendler ut fra kommunen, noe som gir en netto innpendling på 14 701 personer. Etter Trondheim så er det Frøya (540), Namsos (126) og Åfjord (124) som har størst netto innpendling i 2023. Størst netto utpendling i 2023 finner vi i Malvik (4 167), Melhus (3 743) og Skaun (2 715).

Personer som pendler inn og ut av kommunene i Trøndelag i perioden 2020-2023

Andel av sysselsatte personer etter bosted som jobber i en annen kommune enn bostedskommunen per 4. kvartal 2023

Pendlerstrømmene mellom kommunene forteller oss noe om hvordan arbeidsmarkedet i kommunene er knyttet sammen og hvor det er mye arbeidsmarkedsinteraksjon det er mellom kommunene.

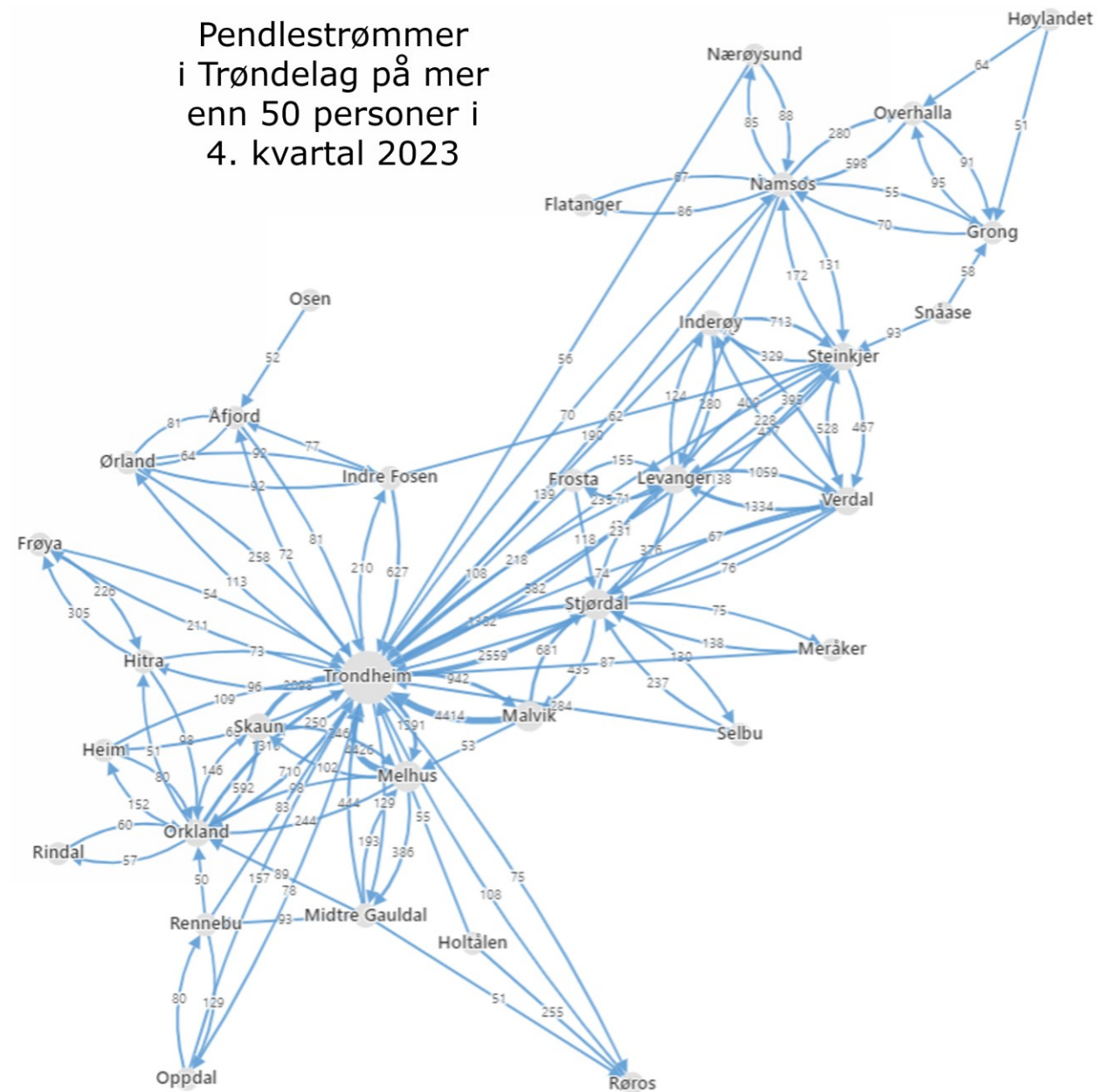
Den største pendlerstrømmen i Trøndelag er fra Melhus til Trondheim, på 4 426 pendlere. Andre store pendlestrømmer inn til Trondheim er fra Malvik (4 414 pendlere), Stjørdal (2 559 pendlere) og Skaun (2 098 pendlere). Det er det også mye pendling andre veien. 1 391 pendler fra Trondheim til Melhus. Til Stjørdal, og Malvik er det henholdsvis 1 3982 og 940 pendlere fra Trondheim.

Det er ikke bare rundt Trondheim at det er mye pendling. Det betydelig pendling mellom Innherreds-kommunene, spesielt mellom Levanger og Verdal. 1 334 personer pendlet fra Verdal til Levanger og 1 059 personer pendlet andre veien. Det er også betydelig arbeidsmarkedsinteraksjon mellom en rekke enkeltkommuner slik som Namsos og Overhalla, Melhus og Midtre Gauldal, Malvik og Stjørdal, Skaun og Orkland, og Hitra og Frøya.

Av de 60 871 personene som pendler ut fra en trøndersk kommune per 4. kvartal 2023 så er det 74,5 % eller 45 438 som pendler til en annen trøndersk kommune. 19 286 av disse pendler til Trondheim. 5 086 personer pendler fra Trøndelag til Oslo og 2 293 personer pendler fra Trøndelag til Viken. Innpendlingen til Trøndelag var størst fra Viken (2 874 pendlere), Møre og Romsdal (2 067 pendlere) og Oslo (2 000 pendlere). Totalt sett hadde Trøndelag en netto utpendling på 1 776 personer per 4. kvartal 2023.

Det er viktig å bemerke at en pendler i denne sammenheng er en person som har bosted og arbeidssted i ulike kommuner. Variabelen forteller ingenting om fysisk oppmøte eller faktisk transport mellom bosted og arbeidssted, men hvor hver sysselsatt er registrert med ett oppmøtested og ett bosted.

Pendlestrømmer
i Trøndelag på mer
enn 50 personer i
4. kvartal 2023

Tilgang på formell kompetanse

- 3.1 Andel av befolkningen med høyere utdanning
- 3.2 Andel av befolkningen med fagskole som høyeste utdanning
- 3.3 Andel av befolkningen med grunnskole som høyesteutdanningsnivå
- 3.4 Andel i videregående opplæring på yrkesfag
- 3.5 Tilgang på læreplasser. Andel søkere med godkjente lærekontrakter innen utgangen av året
- 3.6 Førstevalgssøkere per planlagte studieplass (UH)

Tilgang på formell kompetanse

Formell kompetanse er kompetanse som er dokumentert fra en utdanningsinstitusjon.

Ideelt sett burde indikatorene også vist andre typer kompetanse som er viktige for deltakelse i arbeidslivet, som for eksempel sosiale og emosjonelle ferdigheter eller grunnleggende ferdigheter i lesing, skriving, regning, muntlig og IKT. Dette er størrelser som dessverre er vanskeligere å måle.

Formell utdanning sier likevel mye om hvilken kompetanse befolkningen har. For eksempel krever gjennomføring av høyere utdanning at studentene kan tilegne seg spesialisert og bred kunnskap ved hjelp av selvstendig arbeid. Høyere utdanning er ofte et grunnlag for læring hele livet og kan si noe om omstillingsevne.

Yrkesfaglige utdanninger har en direkte anvendelse i arbeidslivet, og det er en stor etterspørsel etter personer med fagbrev på flere områder. For personer med grunnskole som høyeste utdanning viser statistikken at flere sliter med tilknytningen til arbeidslivet og de har lavere inntekt og færre muligheter når arbeidsmarkedet.

2,3

Førstevalgsøkere per planlagte studieplass (UH)

-0,3
2019-2023

36,8 %

av befolkningen har høyere utdanning

+3,3
prosentpoeng
2018-2023

3,0 %

av befolkningen har fagskole som høyeste utdanning

+0,4
prosentpoeng
2018-2023

22,0 %

av befolkningen har grunnskole som høyeste utdanning

-2,5
prosentpoeng
2019-2023

58,4 %

Av videregående elever (VG1) på yrkesfag

+4,4
prosentpoeng
2019-2023

80,6 %

Andel søkere som har fått godkjente lærekontrakter innen utgangen av året

+3,7
prosentpoeng
2019-2023

3.1 Tilgang på formell kompetanse – Andel av befolkningen med høyere utdanning

36,8 %
av befolkningen har
høyere utdanning

+3,3
prosentpoeng
2018-2023

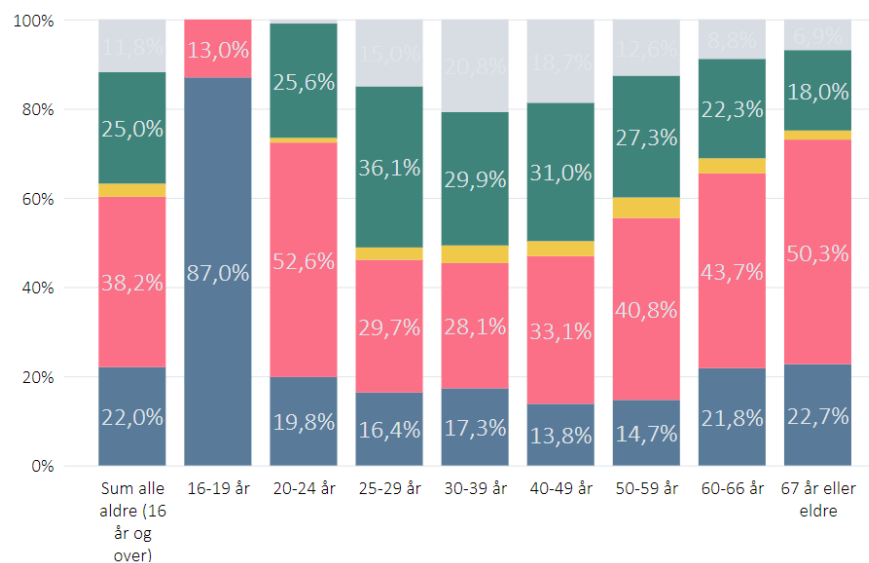
Det er 143 290 personer med universitets- eller høyskoleutdanning i Trøndelag per 1. oktober 2023. Disse utgjør 36,8 % av Trøndelags befolkning over 16 år.

Trøndelag er et av fylkene i Norge hvor størst andel av befolkningen har høyere utdanning. Kun Oslo (55,7 %) og Vestland (36,9 %) hadde en høyere andel. Viken hadde 36,5 % med universitets- og høyskoleutdanning.

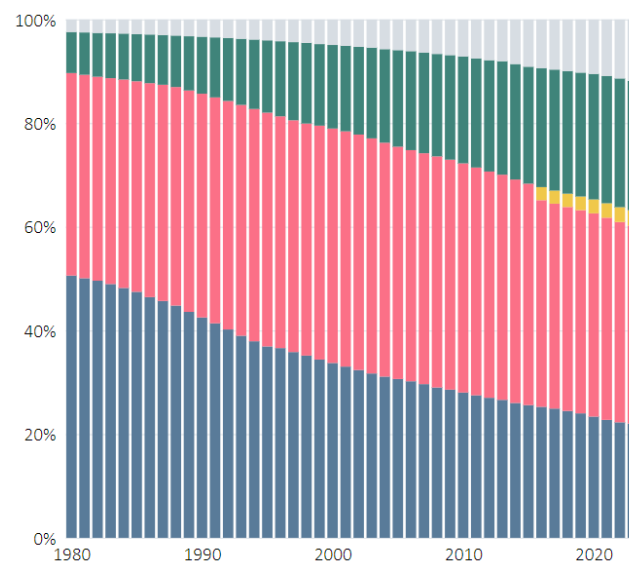
Dagens ungdom tar i større grad høyere utdanning enn de som er eldre, og dermed øker andelen over tid. Siden 2018 har andelen økt med 2,6 prosentpoeng.

Andelen av befolkningen i Trøndelag med høyere utdanning er vært jevnt økende siden 1980-tallet, fra 10,3 % av befolkningen i 1980 til 36,8 %, av befolkningen i 2023. Andelen med kun grunnskoleutdanning har i samme periode gått betydelig ned, fra 50,7 % i 1980 til 22,0 % av befolkningen i 2023. Andelen av befolkningen i Trøndelag med videregående eller fagskole som høyeste utdanningsnivå var økende fram til midten av 1990-tallet, og var deretter stabil fram til midten av 2000-tallet. Etter 2000-tallet har det vært en svak nedadgående trend.

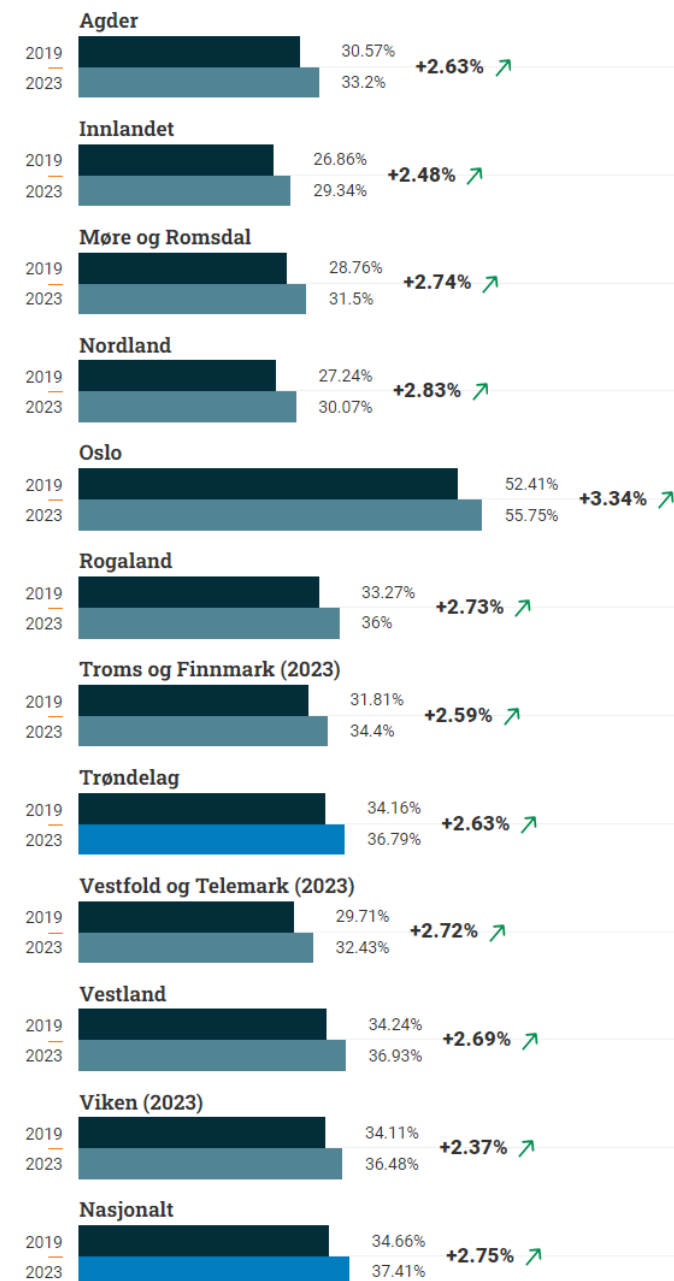
Utdanningsnivå fordelt på aldersgruppe blant personer (Begge kjønn) bosatt i Trøndelag i 2023

Utvikling i utdanningsnivå blant personer (Begge kjønn) bosatt i Trøndelag i perioden 1980-2023

● Grunnskolenivå ● Videregående skolenivå ● Fagskolenivå ● Universitets- og høyskolenivå, kort ● Universitets- og høyskolenivå, lang

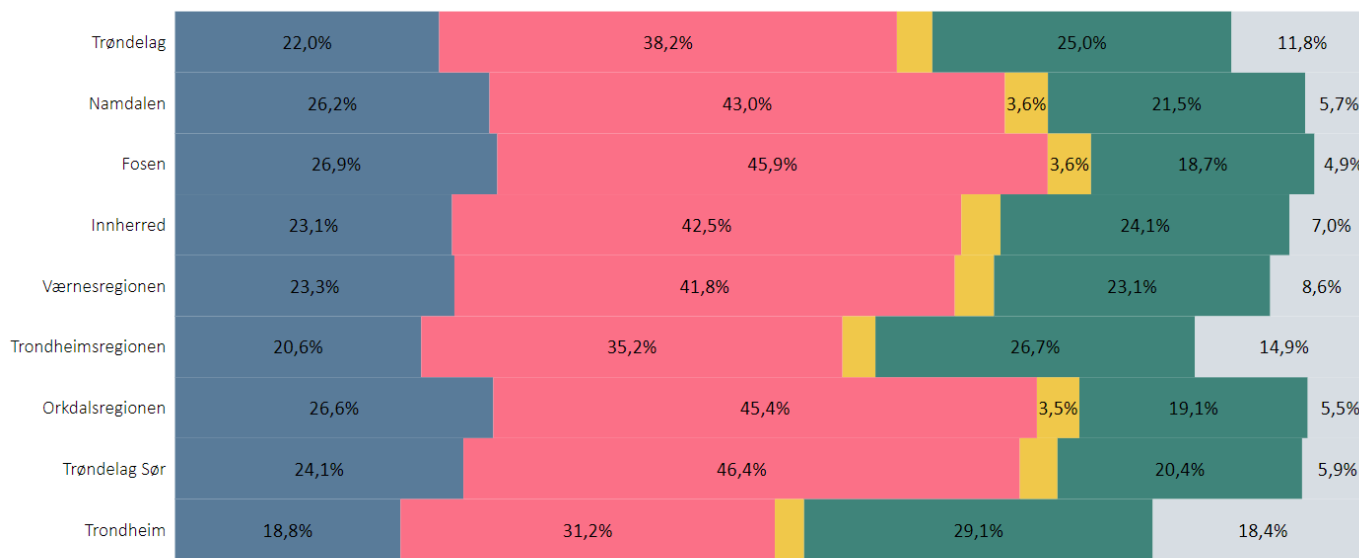
3.1 Tilgang på formell kompetanse – Andel av befolkningen med høyere utdanning

Selv om Trøndelag samlet sett har en høyt utdannet befolkning er det kun Trondheim (47,5 %) og Malvik (38,8 %) som ligger over landssnittet på 37,4 % med høyere utdanning. Når vi ser på Trøndelag uten Trondheim så finner vi at 31,7 % av befolkningen høyere utdanning, altså betydelig lavere andel enn både fylkes og landssnittet.

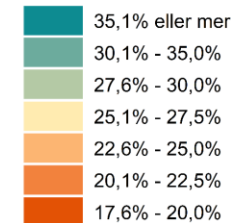
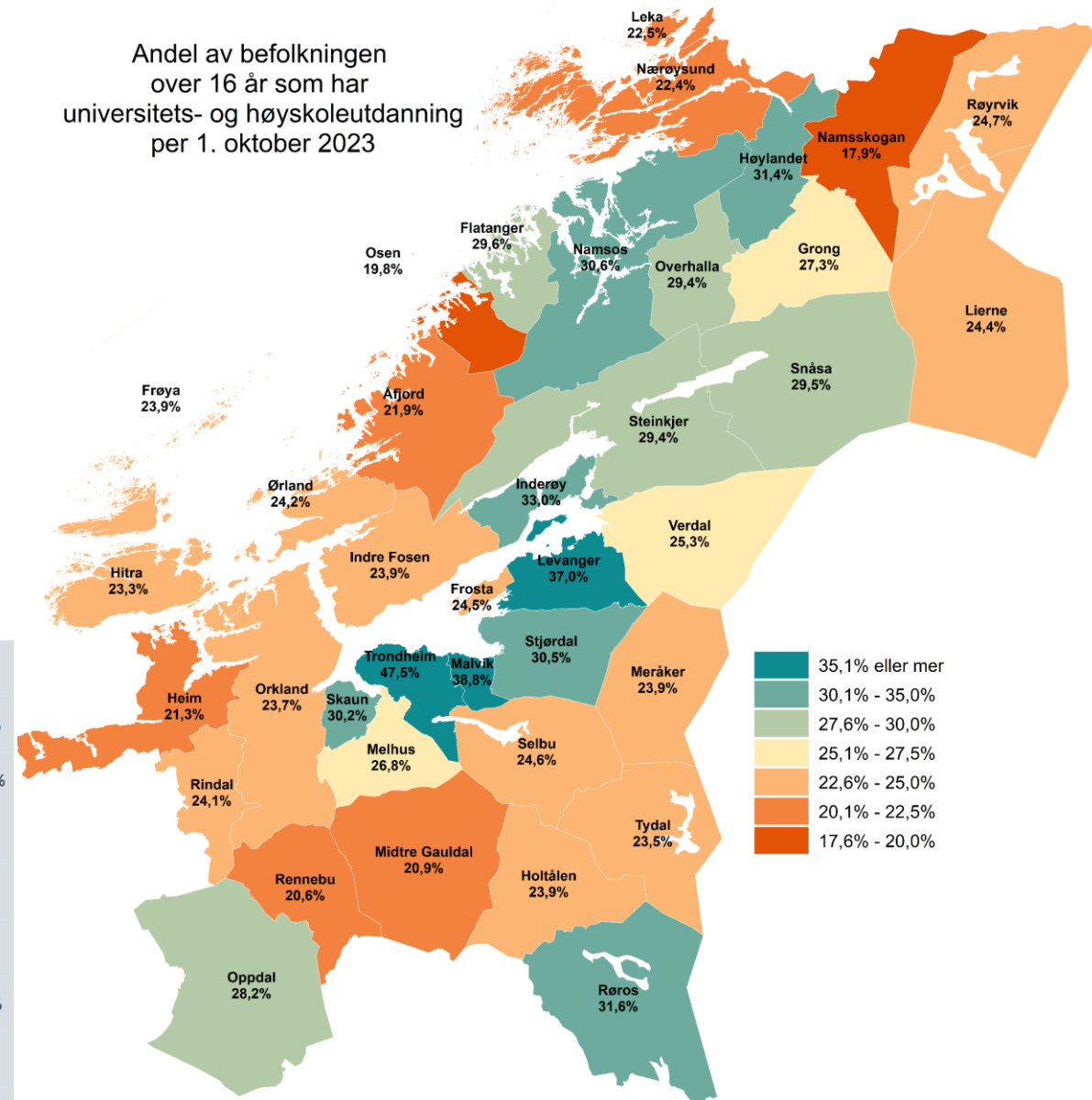
Trondheim er kommunen i Trøndelag hvor størst andel av befolkningen har høyere utdanning; 47,5 % i 2023. Det er imidlertid store forskjeller mellom bydelene. I Midtbyen har 54,5 % av befolkningen over 16 år høyere utdanning, mens 31,3 % av befolkningen på Heimdal har høyere utdanning. Ellers så har 51,9 % av befolkningen i Østbyen og 48,6 % befolkningen i Lerkendal har høyere utdanning.

Forskjeller i næringsstruktur, i tillegg til plassering av utdanningsinstitusjonene og sykehus er med på å forklare noen av forskjellene i befolkningens utdanningsnivå mellom kommunene i Trøndelag.

● Grunnskolenivå ● Videregående skolenivå ● Fagskolenivå ● Universitets- og høgskolenivå, kort ● Universitets- og høgskolenivå, lang

Andel av befolkningen over 16 år som har universitets- og høyskoleutdanning per 1. oktober 2023

<https://trondelagital.no/statistikk/utdanningsniva>

3,0 %
av befolkningen har fagskole som høyeste utdanning

+0,4
prosentpoeng
2018-2023

Høyere yrkesfaglig utdanning blir gitt av fagskoler og er yrkesrettede og praksisnære utdanninger på nivået over videregående opplæring. Utdanningen dekker behovet for kvalifisert arbeidskraft på høyere nivå.

2,96 % av befolkningen i Trøndelag har høyere yrkesfaglig utdanning som høyeste fullførte utdanning i 2023. Det er opp fra 2,63 % i 2019. Det er en del variasjon mellom fylkene og Møre og Romsdal, Agder, Vestland og Rogaland har en del høyere andel enn Trøndelag. Landsgjennomsnittet ligger høyere enn Trøndelag med 3,24 %. Det er vekst i andelen med fagskole som høyeste utdanning i alle fylker.

Det er flere menn enn kvinner som har fagskole som høyeste utdanning. 3,8 % av menn over 16 år mot 2,1 % for kvinner.

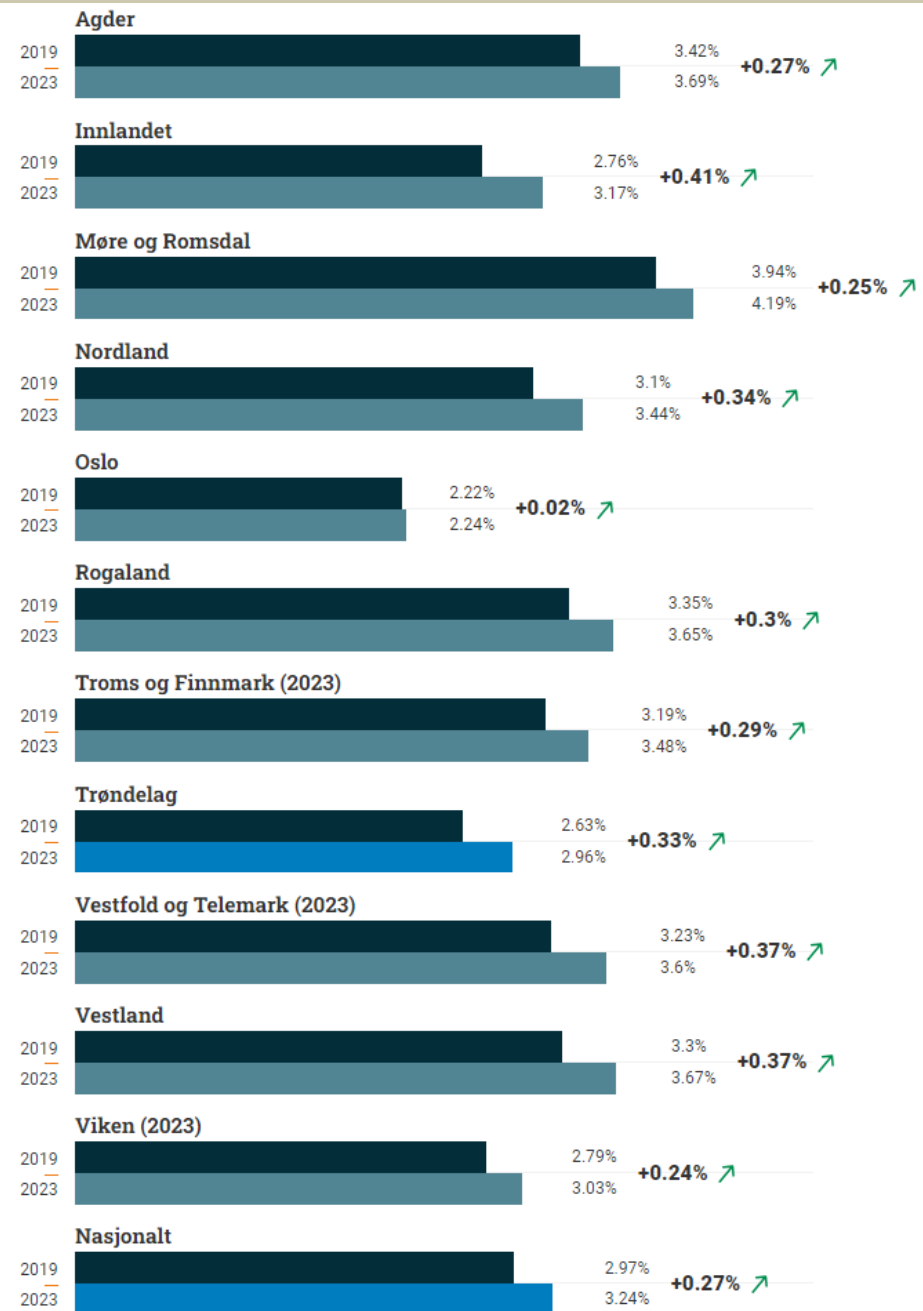
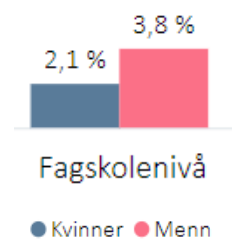
Høsten 2023 var det 2400 studenter ved de 15 fagskolene med høyere yrkesfaglige utdanningstilbud i Trøndelag. Det er det høyeste antallet studenter i den perioden vi har i statistikken.

De fleste fagskolestudentene er relativt voksen og tar utdanningen i kombinasjon med jobb.

Studenter ved høyere yrkesfaglig utdanning i Trøndelag 2017-2023

År	2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023	
	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst	Vår	Høst
Under 20	15	45	25	20	5	20	10	15	5	20	5	20	5	30
20-29	675	735	670	700	635	690	630	845	850	1005	890	960	900	1040
30-39	210	300	265	315	270	350	320	555	620	725	645	650	615	775
40-49	125	170	155	175	135	170	145	305	295	325	280	315	290	420
Over 50	40	55	40	55	50	70	70	115	175	165	130	100	105	135
Totalt	1065	1305	1155	1265	1095	1300	1175	1835	1945	2240	1950	2045	1915	2400

Andel fordelt på kjønn i 2023

3.4 Tilgang på formell kompetanse – Andel i videregående opplæring på yrkesfag (vg1)

58,4 %

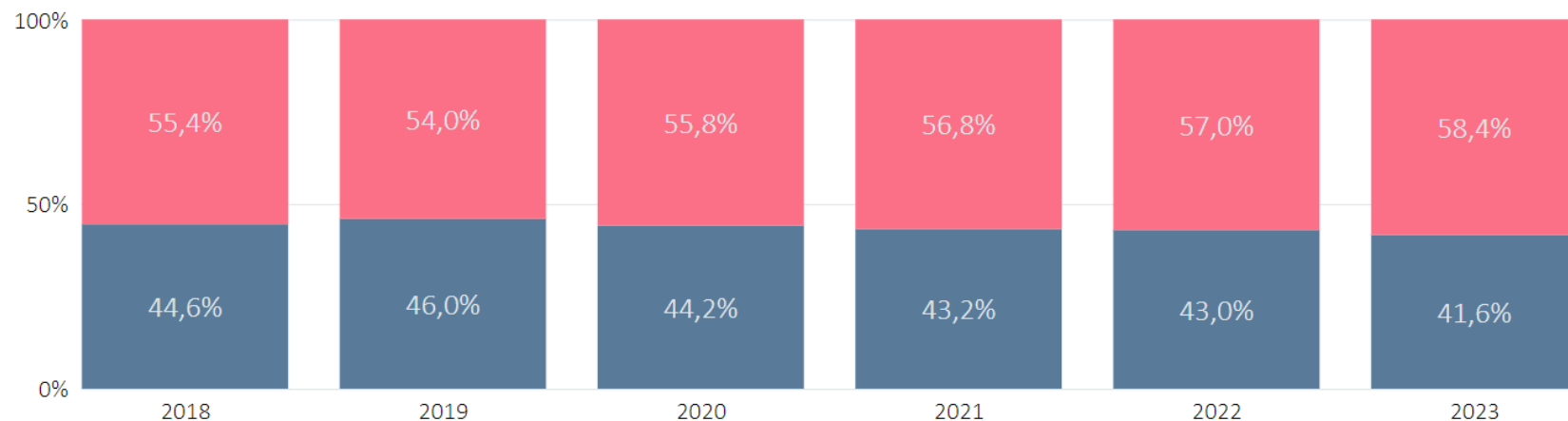
Av videregående elever
(VG1) på yrkesfag

+4,4
prosentpoeng
2019-2023

Indikatoren viser hvor stor andel av elevene ved første år videregående opplæring (vg1) som velger yrkesfaglig studieretning. Elever som velger yrkesfag, har relativt sett noe lavere mobilitet mellom fylkene, og blir oftere værende i nærheten av hjemstedet etter endt utdanning, enn de som går videre til høyere utdanning. Andelen som velger yrkesfag kan derfor si noe om forventet tilgang på yrkesfaglig kompetanse for fylkets næringsliv.

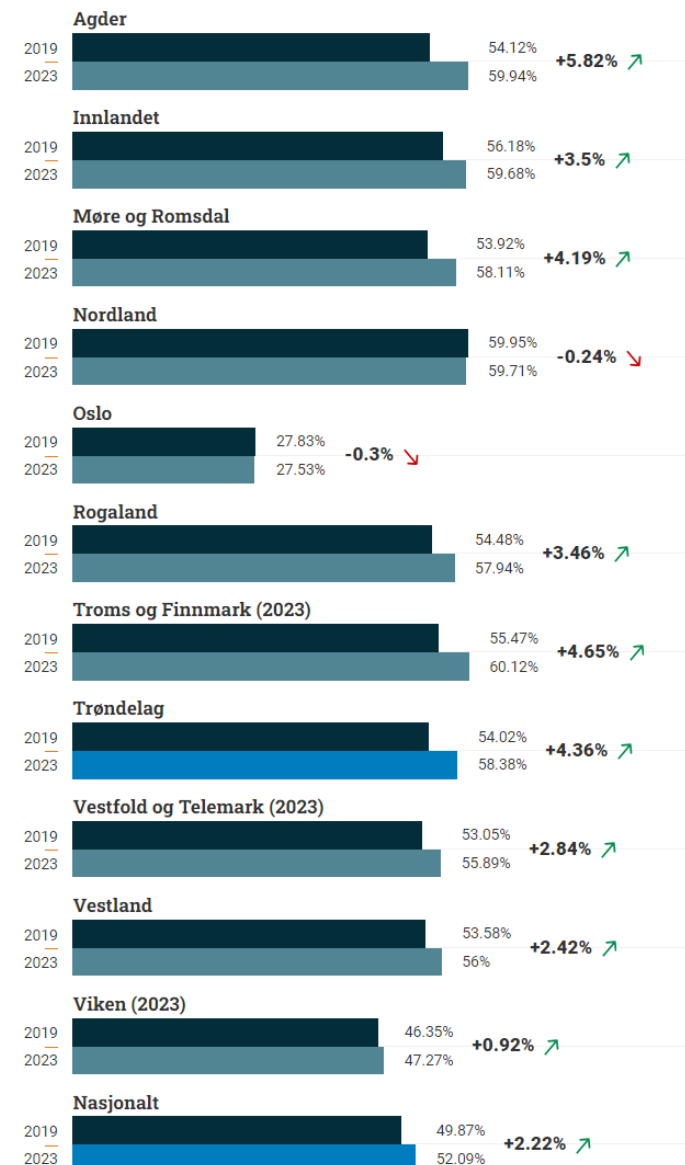
Et viktig forbehold er at mange som starter på yrkesfaglig utdanning ender opp med studiekompetanse etter videregående opplæring.

Trøndelag er blant fylkene i landet med høyest andel elever på yrkesfaglige utdanningsprogrammer. Andelen på yrkesfag har økt over tid i alle fylker med unntak av Oslo og Nordland. I Trøndelag har andelen økt med 4,4 prosentpoeng fra 54,0 % i 2019 til 58,4 % i 2023.

● Studieforberedende utdanningsprogram / allmennfaglig studieretning ● Yrkesfaglig utdanningsprogram / yrkesfaglig studieretning

Andel i videregående opplæring på yrkesfag

80,6 %

Andel søkere som har fått godkjente lærekontrakter innen utgangen av året

+3,7
prosentpoeng
2019-2023

Yrkesfaglig utdanning innebærer vanligvis to års skolegang etterfulgt av to års læretid i bedrift, hvor elevene fullfører sin yrkesutdanning som lærlinger.

Læretiden avsluttes med fag- eller svenneprøve som gir elevene fag- eller svennebrev. Det har etter hvert kommet andre veier til fagbrev, men lærlingekontrakt er den vanligste.

Tilstrekkelig tilgang på læreplasser er viktig for tilgangen på yrkesfaglig kompetanse for virksomhetene. Det er etablert en rekke opplæringskontor, som er et samarbeid mellom bedrifter og virksomheter for å bistå med rekruttering og det praktiske og juridiske rundt lærlingkontrakter. Opplæringskontorene kan være kommunale, private, nasjonale, regionale eller bransjespesifikke.

I Trøndelag er andelen 80,6 %, og ligger like over gjennomsnittet for landet (79,9%). Det er ganske stort spenn mellom fylkene med høyest andel for Rogaland (85,1 %) og Møre og Romsdal (84,9 %), og lavest for Østfold (66,9 %) og Telemark (68,1 %).

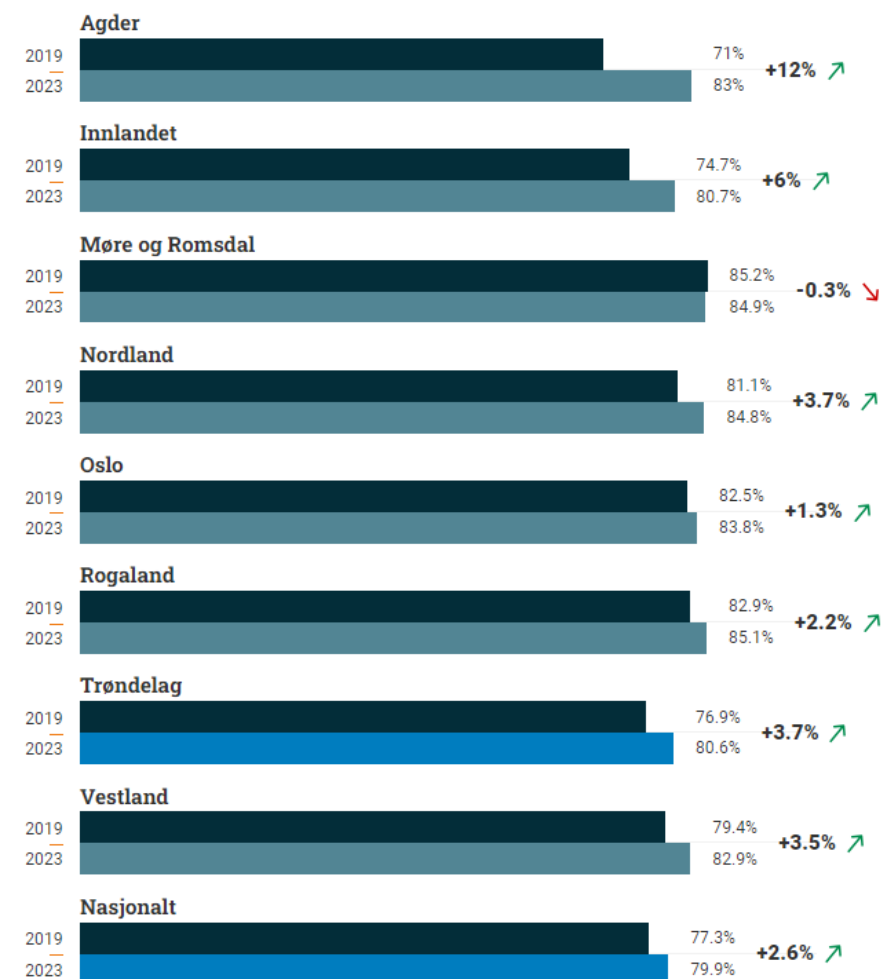
Det er en klar økning i andelen søkere som har fått lærekontrakter fra 2019 til 2023. Det kan skyldes flere ting:

- Bedre arbeidsmarked, med stort behov for nye fagarbeidere
- Bedre mobilisering av lærebedrifter
- Kandidatene som søker seg til lære plass kan ha blitt bedre
- Andelen voksne som har lærekontrakter øker, og det kan påvirke andelen. Men det må påpekes at praksiskandidater ikke har lærekontrakt og dermed ikke er med i denne statistikken.

Om statistikken

Indikatoren viser andelen av søkerne som fikk tilbud om lærekontrakt innen 31. oktober året de fullførte skoledelen av yrkesfagløpet. Det er relativt lite forskjell på tallene per 31. oktober og 31. desember.

Det er kun søkere med lære plass som førsteønske som er med i denne statistikken. I tillegg er de som har skaffet seg lære plass på egenhånd (ikke søkt), og de som har søkt skole plass men likevel fått lære plass, lagt inn som søkere.

Kilde: [Utdanningsdirektoratet, Søkere som har fått lærekontrakt – utdanningsprogram.](#)

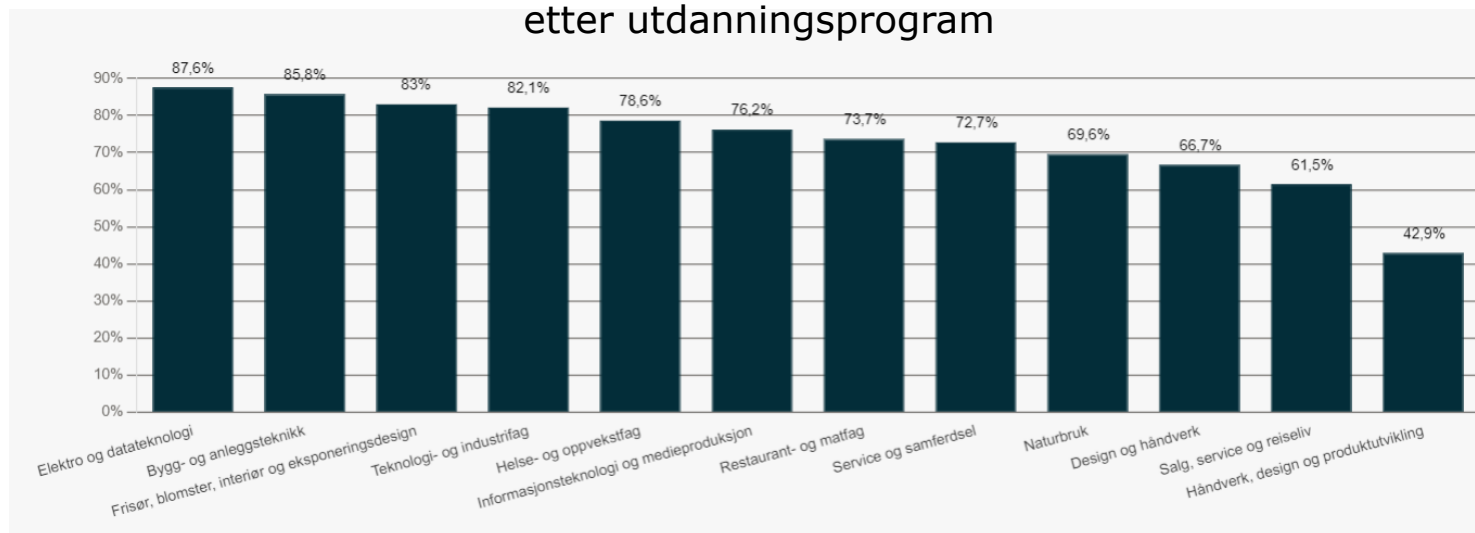

Det er store forskjeller i andelen søkere som har fått godkjent lærekontrakt mellom utdanningsprogrammene.

Høyest andel finner vi på elektro (87,6 %) og bygg (85,8 %). Lavest andeler er det på håndverk, design og produktutvikling (42,9 %) og salg, service og reiseliv (61,5 %).

Nedgang i naturbruk skyldes blant annet lavere andeler med lærekontrakt innen akvakulturfaget. I dette faget har både blitt færre søkere og lavere andel med lærekontrakt, som kan tyde på at etterspørselen i arbeidsmarkedet etter denne kompetansen er fallende.

Andel med godkjente lærekontrakter innen utgangen av 2023 i Trøndelag, etter utdanningsprogram

Andel søkere (prosent) i Trøndelag som har fått godkjente lærekontrakter innen 31.oktober

Utdanningsprogram	År					Endring i prosentpoeng	
	2019	2020	2021	2022	2023	2019-2023	2022-2023
Alle programområder	76,9	76,2	76,4	78,9	80,6	3,7	1,7
Elektro og datateknologi	81,3	84,1	86,2	87,1	87,6	6,3	0,5
Bygg- og anleggsteknikk	85,4	83,7	86,1	85,8	85,8	0,4	0,0
Frisør, blomster, interiør og eksponeringsdesign				73,3	83,0		9,7
Teknologi- og industrifag	79,2	76,8	79,6	80,4	82,1	2,9	1,7
Helse- og oppvekstfag	72,7	72,7	68,9	73,0	78,6	5,9	5,6
Informasjonsteknologi og medieproduksjon				69,0	76,2		7,2
Restaurant- og matfag	77,2	73,9	73,1	74,4	73,7	-3,5	-0,7
Service og samferdsel	62,8	65,3	64,3	77,3	72,7	9,9	-4,6
Naturbruk	79,1	70,4	73,7	75,0	69,6	-9,5	-5,4
Design og håndverk	70,6	66,4	61,4	94,4	66,7	-3,9	-27,7
Salg, service og reiseliv			0,0	60,6	61,5		0,9
Håndverk, design og produktutvikling			100,0	68,8	42,9		-25,9

Kilde: [Utdanningsdirektoratet, Søkere som har fått lærekontrakt – utdanningsprogram.](#)

3.5 Tilgang på formell kompetanse – Andel søkere som har fått godkjente lærekontrakter innen utgangen av året

Helsearbeiderfaget er det største enkeltfaget med 270 personer med godkjente lærekontrakter innen 31. oktober 2023. Andelen er omtrent på snittet med 79,2 %. Denne andelen har økt betydelig fram mot 2023.

Barne- og ungdomsarbeid er det andre store faget innen helse og oppvekst, og her er andelen på omtrent samme nivå med 77,4 % i 2023. Antall kontrakter har likevel gått ned i 2023.

Tømrerfaget er det største faget innen bygg og anleggsteknikk, og her er andelen med lærekontrakt 87,4 % siste år. Andelen har vært relativt stabil de siste årene. For anleggsmaskinfaget er andelen med godkjent lærekontrakt enda høyere med 91 %. Rørlegger har 82,9 % og betongfaget 91,5 %.

Det var 198 godkjente lærekontrakter innen elektrikerfaget innen 31. oktober 2023. Det er 22 færre enn i 2022. Antallet søkere var imidlertid tilsvarende lavere, så andelen med godkjent lærekontrakt var fortsatt på 88 %. Automatiseringsfaget har til sammenligning 40 lærlinger og en andel på 80 % i 2023.

Kilde: [Utdanningsdirektoratet, Søkere som har fått lærekontrakt – utdanningsprogram.](#)

Andel søkere (prosent) i Trøndelag som har fått godkjente lærekontrakter innen 31.oktober.														
Programområder med minst 20 læreplasser i 2023														
Programområde	2019		2020		2021		2022		2023		Endring 2019-2023		Endring 2022-2023	
	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall	Andel	Antall
HSHEA3 - Helsearbeiderfaget	73,6	273	74,7	277	67,8	272	70,1	258	79,2	270	5,6	-3	9,1	12
BATMF3 - Tømrerfaget	87,5	266	85,7	257	88,1	266	87,4	242	87,4	250	-0,1	-16	0,0	8
ELELE3 - Elektrikerfaget	85	199	87,4	188	84,8	224	88,4	220	88	198	3,0	-1	-0,4	-22
HSBUA3 - Barne- og ungdomsarbeiderfaget	73,8	192	73,1	220	72,8	214	77,5	203	77,4	154	3,6	-38	-0,1	-49
TPBMK3 - Bilfaget, lette kjøretøy	69,1	67	66	64	69,7	83	77,7	80	76	79	6,9	12	-1,7	-1
BAAMF3 - Anleggsmaskinførerfaget	76,6	72	82,1	69	86,3	82	89	65	84,8	78	8,2	6	-4,2	13
TPIME3 - Industrimekanikerfaget	82,9	58	74,6	53	77,3	58	80	64	91	71	8,1	13	1,0	7
RMKOK3 - Kokkfaget	80,8	63	67,5	56	69,5	73	71,8	61	73,7	70	-7,1	7	1,9	9
BARLF3 - Rørleggerfaget	79,1	68	85,7	84	78,5	73	89,5	85	82,9	68	3,8	0	-6,6	-17
NAAKV3 - Akvakulturfaget	91,1	51	84,6	44	81,7	58	83,5	71	77,8	56	13,3	5	-5,7	-15
BABET3 - Betongfaget	85,7	72	89,1	41	92,9	65	88,1	59	91,5	54	5,8	-18	3,4	-5
TPYRK3 - Yrkessjåfør					100	1	59,5	50	59,5	50			0,0	0
TPMST3 - Matrosfaget	93,3	28	97,4	37	93,9	46	94,6	53	100	49	6,7	21	5,4	-4
SRSLG3 - Salgsfaget					0	0	48,5	49	51,7	46			3,2	-3
SRSOA3 - Service- og administrasjonsfaget							83,3	35	78,9	45			-4,4	10
FDFRI3 - Frisørfaget							76,9	30	83,7	41			6,8	11
ELAUT3 - Automatiseringsfaget	73,5	36	72,9	35	81	34	76,7	33	80	40	6,5	4	3,3	7
BAMOT3 - Maler- og overflateteknikkfaget							85,7	30	92,5	37			6,8	7
TPKJP3 - Kjemiprosessfaget	89,5	17	86,7	26	100	41	97,4	37	94,6	35	5,1	18	-2,8	-2
TPSVE3 - Sveisefaget	85	17	60	15	87,1	27	87,5	21	86,8	33	1,8	16	-0,7	12
ELEMO3 - Energimontørfaget	82,1	32	87,1	27	92,6	25	100	25	94,1	32	12,0	0	-5,9	7
BAARL3 - Anleggsrørleggerfaget					100	1	100	26	96,9	31			-3,1	5
IMITD3 - IT-driftsfaget							77,1	27	88,2	30			11,1	3
HSAMB3 - Ambulansfaget	72	18	71,4	20	69	20	75,9	22	85,7	24	13,7	6	9,8	2
TPBTK3 - Bilfaget, tunge kjøretøy	78,6	22	76	19	76,2	16	86,2	25	96	24	17,4	2	9,8	-1
BAVBL3 - Ventilasjons- og blikkenslagerfaget	100	14	89,5	34	83,9	26	90,9	20	91,7	22	-8,3	8	0,8	2
BAVOA3 - Vei- og anleggsgfaget	92,9	26	90	27	91,4	32	88	22	91,7	22	-1,2	-4	3,7	0
ELDAT3 - Dataelektronikerfaget	71,4	20	86,4	19	78,9	15	68,4	13	80,8	21	9,4	1	12,4	8
ELTEL3 - Telekommunikasjonsmontørfaget	80	24	76,2	16	93,8	30	88,2	15	87	20	7,0	-4	-1,2	5

2,3
Førstevalgsøkere per planlagte studieplass (UH)

-0,3
2019-2023

Søkertallene fra Samordna opptak for 2024 til universitet og høyskole (UH) viser økning i antall søkere med førstevalg til studier i Trøndelag fra 22 020 i 2023 til 22 393 i 2024.

Sammenligning av førstevalgsøkere mot planlagte studieplasser gir en pekepinn på interessen for de ulike studiene. Hvilke studieplasser som blir fylt, svares ut senere i opptaksprosessen. Førstevalgsøkere samlet per planlagte studieplass i fylket gir en indikasjon på fylkets attraktivitet som studiefylke. Trøndelag ligger over landsgjennomsnittet med 2,3 førstevalgsøkere per plass, mot 2,2 i landet. Det er høyest interesse for studier i Oslo med 2,9 førstevalgsøkere per plass.

Blant studiestedene i Trøndelag så er det mest interesse for studiene i Trondheim med 2,45 førstevalg per studieplass. Namsos er oppe i 2,28 per studieplass i 2024, som er en enorm økning fra 2023 med 1,32 førstevalg per plass. Levanger og Steinkjer ligger lavest med hhv. 1,32 og 1,23 førstevalg per studieplass, men det er likevel en klar forbedring fra 2024. Nærøysund er nytt studiested i 2024 og har 55 førstevalgsøkere på de 30 planlagte studieplassene på deltid barnehagelærer.

Når man ser på interesse fordelt på utdanningsområde så er Informasjonsteknologi, Økonomi og administrasjon og Helsefag i toppen med over 3 førstevalgsøkere per studieplass. Det er svakest interesse for Språkfag, Lærerutdanning og Historie. Lærerutdanningen har noen flere førstevalgsøkere i 2024 (1 677) enn i 2023 (1587), men ligger mye lavere enn i 2022 (2 364) og i 2022 (2 097). Teknologistudiene (ingeniør, sivilingeniør og arkitekt) har mange studieplasser og jevnt over god interesse over tid.

Søkere per studiested i 2024

Studiested	Planlagte studieplasser	Søknader førstevalg	Førstevalg per studieplass	Søkere
Trondheim	8 229	20 162	2,45	116 515
Namsos	170	387	2,28	1 694
Stjørdal	200	429	2,15	1 079
Nærøysund	30	55	1,83	72
Levanger	831	1 096	1,32	6 169
Steinkjer	214	263	1,23	1 363
Totalt	9 674	22 392	2,31	126 892

Søkere per utdanningsområde i 2024

Utdanningsområde	Planlagte studieplasser	Søknader førstevalg	Førstevalg per studieplass	Søkere
INFOTEKN	317	1 108	3,50	5 428
ØKADM	725	2 512	3,46	13 594
HELSEFAG	1 340	4 213	3,14	22 035
TEKNO	2 531	6 601	2,61	35 186
SAMFUNN	1 194	2 753	2,31	16 998
MEDIEFAG	210	465	2,21	3 064
REALFAG	321	684	2,13	4 366
IDRETT	215	393	1,83	3 249
ESTETISK	195	333	1,71	1 640
PEDFAG	245	367	1,50	2 539
LANDOGHAVBRUK	144	195	1,35	925
SPRÅK	372	500	1,34	3 339
LÆRER	1 371	1 677	1,22	8 943
HISTORIE	494	591	1,20	5 586
Totalt	9 674	22 392	2,31	126 892

3.6 Tilgang på formell kompetanse – Førstevalgsøkere per studieplass – Høyere yrkesfaglig utdanning

Til høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoler) er det 1 500 førstevalgsøkere i Trøndelag via Samordnet opptak i 2024. Noen private fagskoler har ikke opptak via Samordnet opptak. Søkertallene til høyere yrkesfaglig utdanning har gått opp fra 1 307 i 2023. Den største fagskolen er Trøndelag høyere yrkesfagskole (THYF) med 1 029 førstevalgsøkere i 2024 mot 929 i 2023 og 904 i 2022.

Selv om det er flest studieplasser for førstevalgsøkere til Trøndelag høyere yrkesfagskole, så er interessen målt i førstevalgsøkere per studieplass høyere til studietilbudet fra Norsk fotofagskole og Fagskolen i Innlandet.

Studiene innen høyere yrkesfagutdanning er spredt på 11 ulike studiesteder. Det er studiene på Støren og i Steinkjer som har flest førstevalgsøkere per studieplass. Det er i Trondheim det er flest studieplasser med 450 plasser.

Foto prosjektutvikling på Norsk Fotofagskole er det mest populære studiet i Trøndelag innen høyere yrkesfaglig utdanning i 2024. Elkraft har bra interesse både på Steinkjer og Løkken. Barsel- og barnepleie på Folkeuniversitetets fagskole i Trondheim har også gode søkertall, og betydelig høyere enn tilsvarende studium på THYF på Levanger.

Bygningsvern gjennom Høyskolen i Innlandet på Røros har kun 7 studieplasser, med god interesse med 18 førstevalgsøkere. På Støren er det god interesse for Kart- og oppmålingsfag med 21 studieplasser og 53 førstevalgsøkere.

Søkere per studiested i 2024

Studiested	Planlagte studieplasser	Søkere førstevalg	Førstevalgsøkere per studieplass	Søkere
Trondheim	480	591	1,23	1 215
Løkken Verk	270	264	0,98	491
Stjørdal	155	204	1,32	419
Levanger	126	94	0,75	192
Rørвик	120	157	1,31	257
Indre Fosen	45	8	0,18	27
Ytre Namdal	45	19	0,42	27
Steinkjer	30	67	2,23	135
Mære	22	26	1,18	44
Gauldal - Støren	21	53	2,52	65
Midtre Namdal	15	0	0,00	8
Totalt	1 336	1 501	1,12	2 928

Studiumnavn	Utdannings område	Lærested	Studiested	Planlagte studieplasser	Søkere førstevalg	Førstevalgsøkere per studieplass	Søkere
Foto Prosjektutvikling	ESTETISK	Norsk Fotofagskole	Trondheim	15	77	5,13	93
Elkraft	TEKNO	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Løkken Verk	30	111	3,70	159
Barsel- og barnepleie	HELSEFAG	Folkeuniversitetets Fagskole	Trondheim	15	48	3,20	83
Bygningsvern	TEKNO	Fagskolen Innlandet	Røros	7	18	2,57	48
Kart- og oppmålingsfag	TEKNO	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Gauldal - Støren	21	53	2,52	65
Bygg	TEKNO	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Stjørdal	30	75	2,50	142
Elkraft	TEKNO	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Steinkjer	30	67	2,23	135
Fotografi og film	MEDIEFAG	Norsk Fotofagskole	Trondheim	20	44	2,20	78
Dekksoffiser på ledelsesnivå	TEKNO	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Rørвик	30	56	1,87	101
System- og nettverksadministrator	INFOTEKN	Centric IT Academy	Trondheim	30	54	1,80	84
Maskinoffiser på ledelsesnivå	TEKNO	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Rørвик	30	51	1,70	71
Klima, energi og miljø i bygg (KEM)	TEKNO	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Stjørdal	25	41	1,64	70
Dekksoffiser på ledelsesnivå	TEKNO	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Trondheim	30	48	1,60	140
Kunstoffotografi 1 år	ESTETISK	Norsk Fotofagskole	Trondheim	17	27	1,59	63
Barsel- og barnepleie	HELSEFAG	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Levanger	18	28	1,56	61
Anlegg	TEKNO	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Stjørdal	30	46	1,53	119
Datateknologi, server- og nettverksdrift	INFOTEKN	Centric IT Academy	Trondheim	60	80	1,33	120
Psykisk helsearbeid og rusarbeid	HELSEFAG	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Levanger	18	23	1,28	46
Automatisering	TEKNO	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Løkken Verk	30	38	1,27	76
Spekevareproduksjon	MATFAG	Trøndelag høyere yrkesfagskole	Trondheim	10	12	1,20	17
Totalt				1 336	1 501	1,12	2 928

Behov for mer etter- og videreutdanning

- 4.1 Sysselsattes (uten studenter) deltakelse i formell utdanning siste 12 måneder
- 4.2 Sysselsattes (uten studenter) deltakelse i formell videreutdanning siste 12 måneder
- 4.3 Sysselsattes (uten studenter) deltakelse i ikke formell opplæring siste 12 måneder
- 4.4 Sysselsatte (uten studenter) med læringsintensivt arbeid
- 4.5 Voksne (over 25 år) som tar fag /svennebrev per 1000 sysselsatt over

Behov for mer etter- og videreutdanning

Med et arbeidsliv i endring er det et kontinuerlig behov for tilførsel av ny kompetanse, og viktig med kompetanseheving gjennom hele arbeidskarrieren. Dette temaet belyser i hvor stor grad sysselsatte og voksne deltar i etter- og videreutdanning.

Det er ofte ikke tilstrekkelig bare å ta utdanning i begynnelsen av arbeidskarrieren. Som regel vil det være behov for kompetansepåfyll gjennom hele karriereløpet. Arbeidslivets behov for ny kompetanse i dekkes ikke av de nyutdannede alene. Det er – og vil i økende grad bli – nødvendig å utvikle kompetansen gjennom hele arbeidskarrieren.

Det er i hovedsak tre måter å oppdatere kompetansen på:

- Gjennom formell utdanning, både førstegangsutdanning og videreutdanning. Dette omfatter utdanning på alle utdanningsnivåer som gir formell kompetanse som karakterer, vitnemål, studiepoeng og lignende.
- Gjennom deltakelse på ikke-formell opplæring, såkalt etterutdanning. Dette omfatter annen organisert opplæring som kurs og konferanser, inkludert sertifiseringer.
- Gjennom uformell læring, som er alt det man lærer og tilegner seg på egenhånd gjennom daglige arbeidsoppgaver og andre gjøremål. Det kan for eksempel skje når ved deltakelse i styrer og organisasjonsarbeid, samarbeider med andre, leser faglitteratur eller søker på internett.

12 %

av sysselsatte (uten studenter) deltar i formell utdanning

+3
prosentpoeng
2018-2022

7 %

av sysselsatte (uten studenter) deltar i formell videreutdanning

+2
prosentpoeng
2018-2022

48 %

av sysselsatte (uten studenter) deltar i ikke-formell opplæring

-3
prosentpoeng
2018-2022

53 %

av sysselsatte (uten studenter) har læringsintensivt arbeid

-14
prosentpoeng
2018-2022

27,7

Voksne (over 25 år) som tar fag- /svennebrev per 1000 sysselsatte

+5,4
2019-2023

12 %

av sysselsatte (uten studenter) deltar i formell utdanning

+3
prosentpoeng
2018-2022

Indikatoren viser andel av sysselsatte (uten studenter) i alderen 22-59 år, som har deltatt i formell utdanning i løpet av de siste 12 månedene.

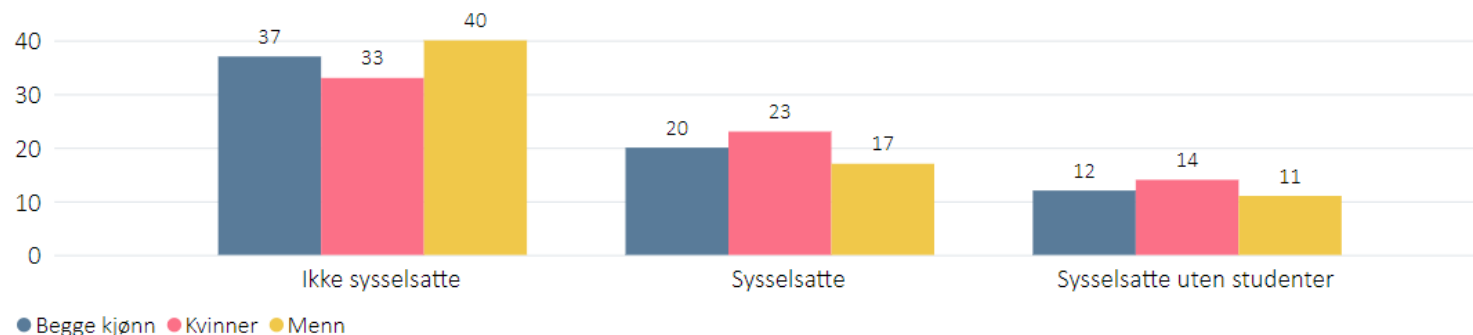
Antall sysselsatte uten studenter i Trøndelag som deltok i formell utdanning i 2022 er estimert til 27 000 personer. Sysselsatte kvinner har deltatt i noe høyere grad enn menn i formell utdanning 14 % mot 11 % av menn i denne gruppen.

Tidslinjen viser at 2021 med mye nedstenging av samfunnet var et år med stor deltakelse på formell utdanning. I 2022 var samfunnet omtrent tilbake på normalen, og det var attpåtil stramt arbeidsmarked med lite ledighet og mange ledige stillinger. Dermed er det ikke uventet at andelen sysselsatte i formell utdanning var lavere.

Formell utdanning omfatter all utdanning på alle utdanningsnivåer som gir godkjent formell kompetanse som karakterer, vitnemål, studiepoeng eller liknende. Personer som hovedsakelig betrakter seg som studenter, men som jobber litt ved siden av studiene, er utelatt fra utvalget.

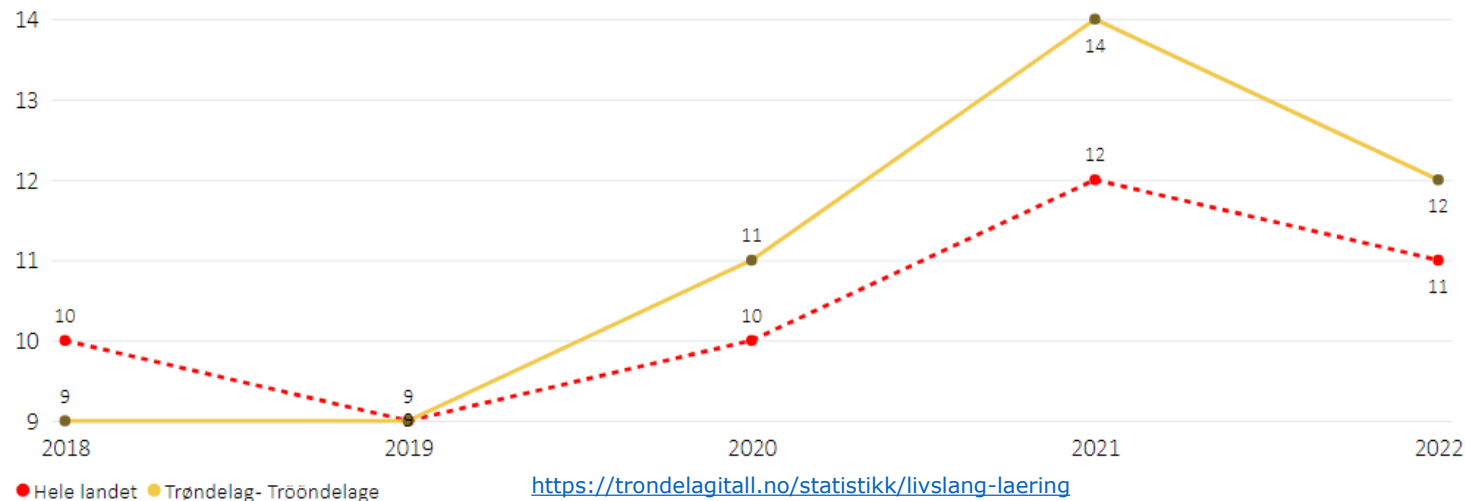
Fra 2021 er det nytt spørreskjema for Arbeidskraftundersøkelsen (AKU) og Lærevilkårsmonitoren (LVM), som gir tidsbrudd i statistikken. Datainnstillingsperioden er endret fra kun 1. kvartal til hele året. Utvalgsstørrelse har blitt større.

Formell utdanning, andel deltakere (prosent) i Trøndelag, etter kjønn, etter arbeidsmarkedsstatus, i 2022

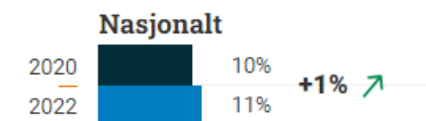
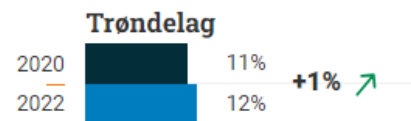

Formell utdanning, andel deltakere (prosent) i Trøndelag, utvikling 2018 - 2022

Sysselsatte uten studenter

<https://trondelagitall.no/statistikk/livslang-laering>

7 %
av sysselsatte (uten studenter) deltar i formell videreutdanning

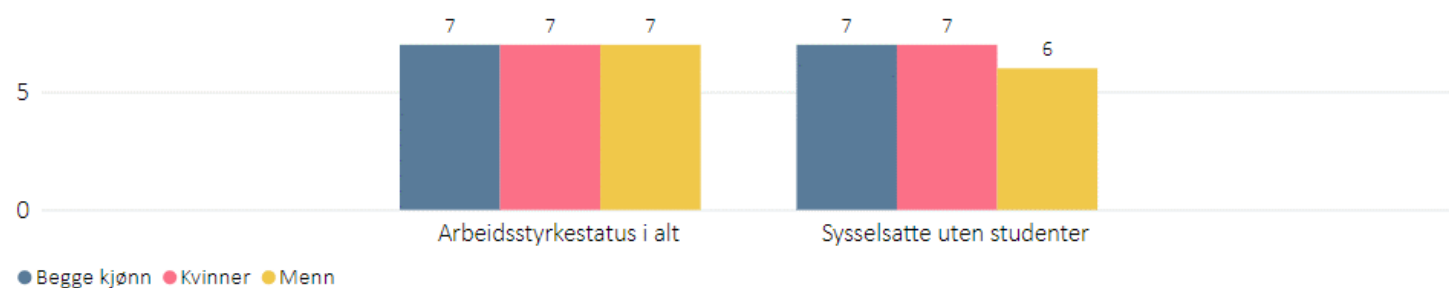
+2
prosentpoeng
2018-2022

Indikatoren viser andel av sysselsatte (uten studenter) i alderen 22-59 år, som har deltatt i videreutdanning i løpet av de siste 12 månedene.

Formell videreutdanning omfatter all formell utdanning tatt av personer i alderen 22-34 år som har hatt et minimum 3-årig opphold i utdanningsløpet etter 19 års alder, eller av personer over 34 år. Personer som hovedsakelig betrakter seg som studenter, men som jobber litt ved siden av studiene, er utelatt fra utvalget.

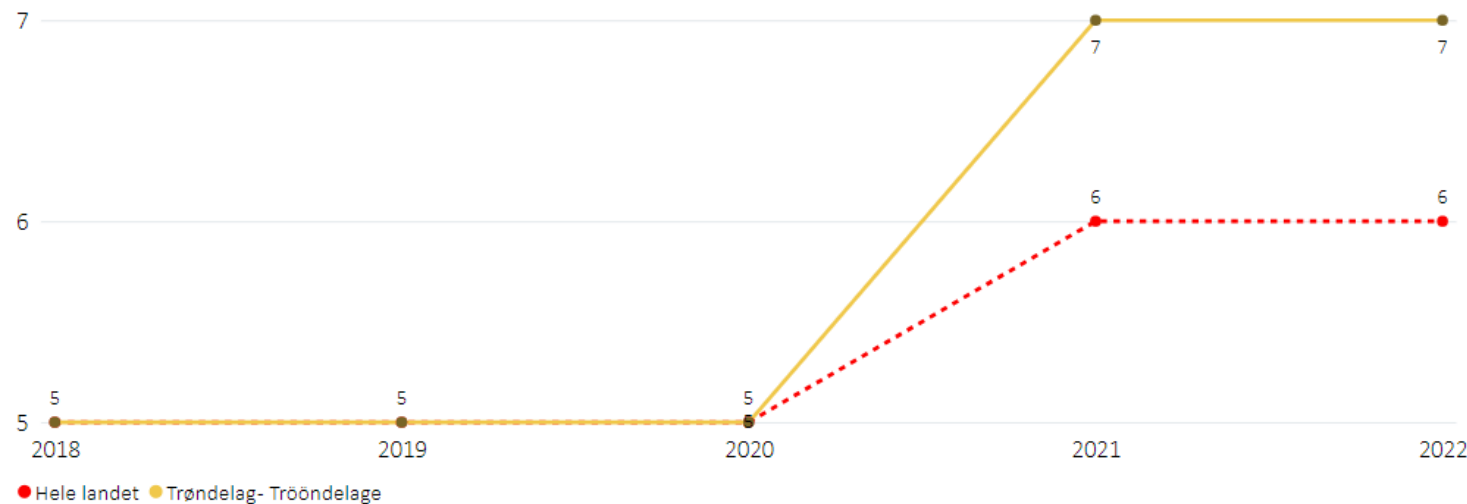
Formell videreutdanning omfatter offentlig godkjent utdanning som leder til formell kompetanse. All formell videreutdanning er også formell utdanning, men ikke omvendt. Formell videreutdanning vil ofte være en spesialisering/påbygging av en grunnutdanning.

Formell videreutdanning, andel deltakere (prosent) i Trøndelag, etter kjønn, etter arbeidsmarkedsstatus, i 2022

Formell videreutdanning, andel deltakere (prosent) i Trøndelag, utvikling 2018 - 2022

Sysselsatte uten studenter

48 %
 av sysselsatte (uten studenter)
 deltar i ikke-formell opplæring

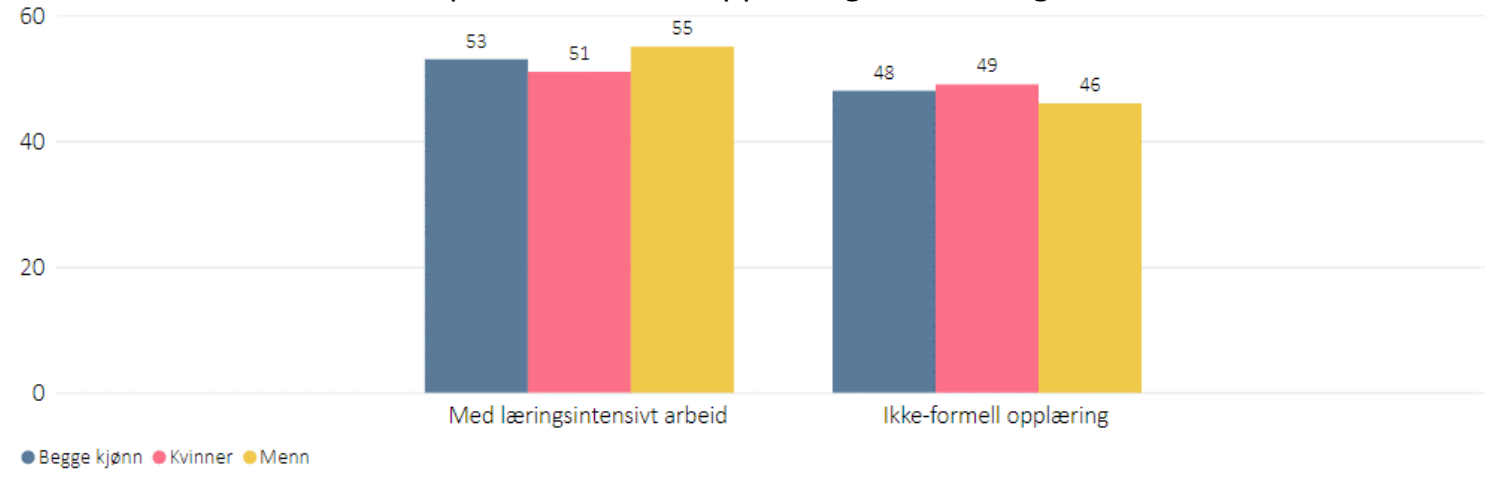
-3
 prosentpoeng
 2018-2022

Andelen som har deltatt i ikke-formell opplæring siste 12 måneder gikk ned i 2021, mest sannsynlig knyttet til at restriksjoner i forbindelse med pandemien begrenset kurs- og konferanseaktivitet. I 2022 er andelen tilbake på nivået før pandemien.

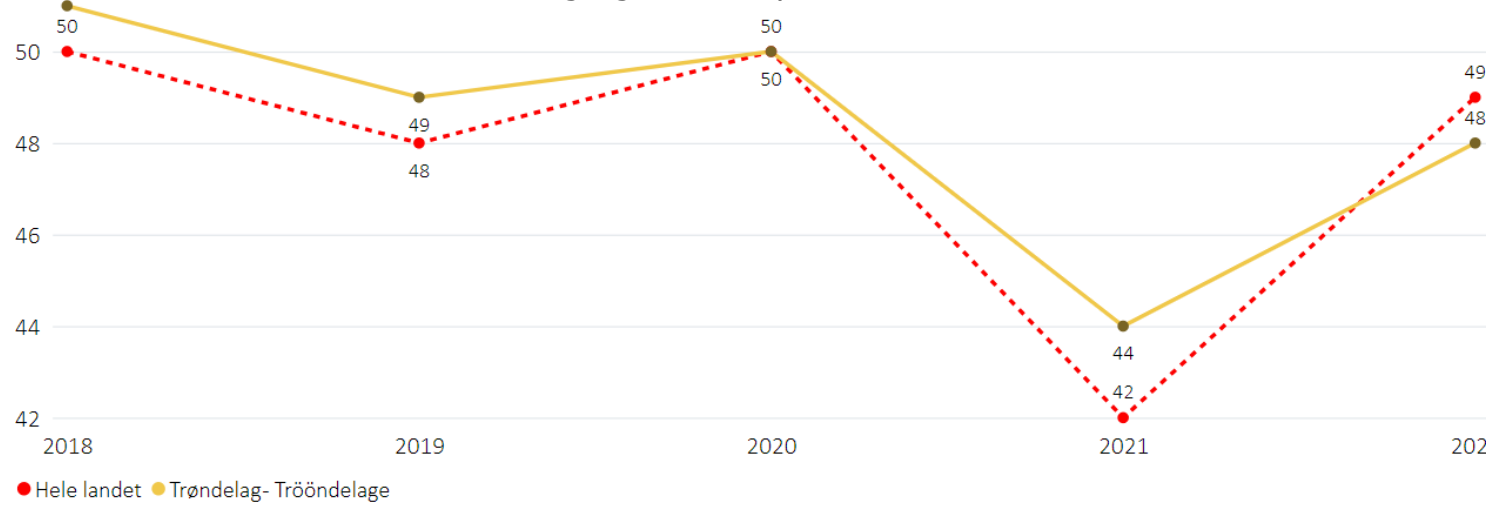
Det er noe høyere andel kvinne enn menn som oppgir å ha deltatt på ikke-formell opplæring siste 12 måneder.

Ikke-formell opplæring omfatter kurs, seminarer og konferanser der opplæring er hovedformålet med deltagelse, samt privattimer og forelesninger/foredrag som ikke inngår i en formell utdanning.

Andel sysselsatte uten studenter (prosent) som har læringsintensivt arbeid eller har deltatt på ikke-formell opplæring i Trøndelag i 2022

Andel sysselsatte uten studenter (prosent) som har deltatt på ikke-formell opplæring i Trøndelag og landet i perioden 2018-2022

53 %

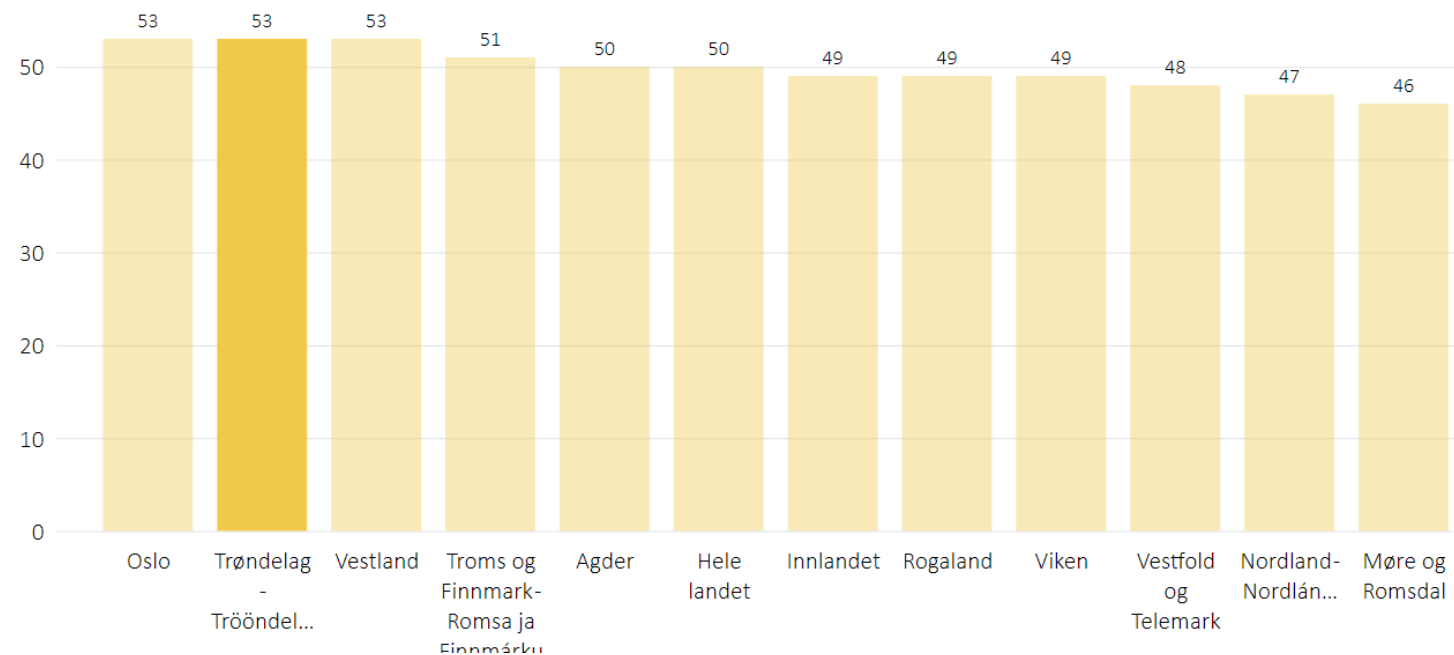
av sysselsatte (uten studenter) har læringsintensivt arbeid

-14
prosentpoeng
2018-2022

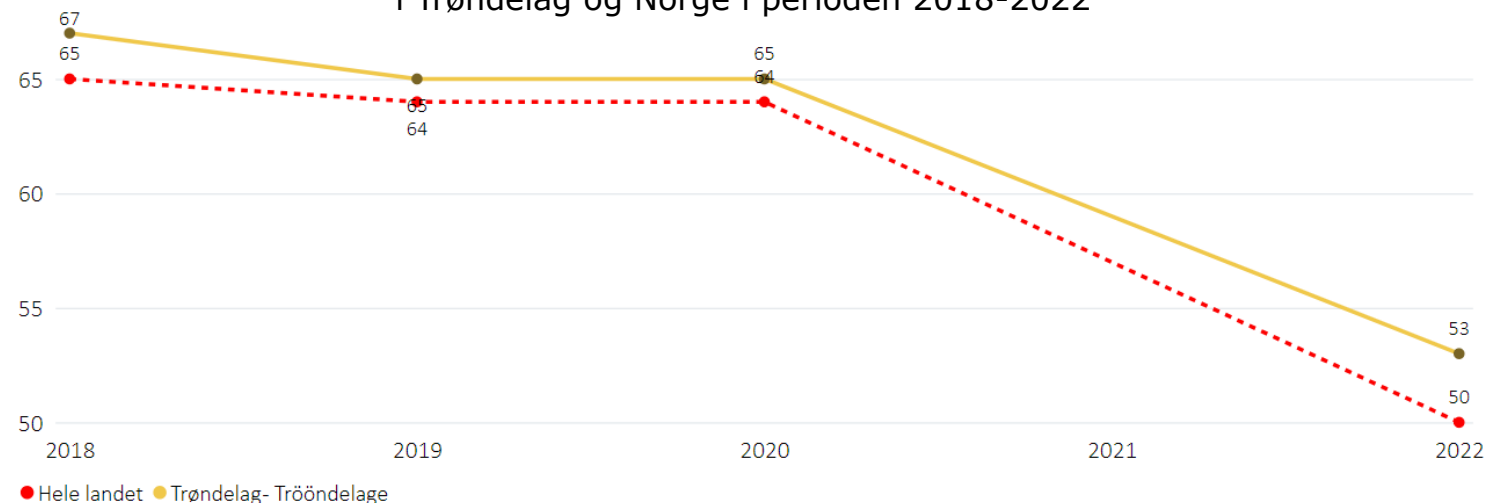
Det er klar nedgang i andelen som oppgir å ha læringsintensivt arbeid fra 2020 til 2022. Utviklingen er tilsvarende i hele landet og skyldes trolig metodiske endringer i undersøkelsen. Trøndelag er fortsatt det fylket etter Oslo med høyest andel.

Det er høyere andel menn (55 %) som oppgir å ha læringsintensivt arbeid enn kvinner (51 %).

Andel sysselsatte uten studenter (prosent) som har læringsintensivt arbeid fordelt på fylker i 2022

Andel sysselsatte uten studenter (prosent) som har læringsintensivt arbeid i Trøndelag og Norge i perioden 2018-2022

Læringsintensivt arbeid brukes om arbeidsforhold som i stor grad krever at man stadig må lære seg noe nytt, og som samtidig gir gode muligheter til å skaffe seg kunnskap og ferdigheter gjennom det daglige arbeidet. Statistikk om læringsintensivt arbeid omfatter her kun sysselsatte personer.

27,7
 Voksne (over 25 år) som tar fag- /svennebrev per 1000 sysselsatte **+5,4** 2019-2023

Indikatoren er antallet voksne over 25 år som tar fag- og svennebrev per 1000 sysselsatte, og baserer seg på deltakertall fra Utdanningsdirektoratet og sysselsettingstall fra SSB.

Det var 1 416 personer over 25 år med godkjente fag- svenneprøver i Trøndelag i året 2022-2023 (1. okt - 30 sept). Sett i forhold til antall sysselsatte over 25 år, så utgjør det 27,7 per 1000 sysselsatte. Det er over landsgjennomsnittet på 23,3 per 1000. Agder skiller deg ut i toppen med 38,5 godkjente læreprøver per 1000 sysselsatte. Oslo er i den andre enden av skalaen. Næringsstruktur forklarer en del av forskjellen mellom fylkene.

Det er fire ulike kandidattyper om kan lede fram til et fagbrev. En lærling har i de fleste tilfeller vært gjennom læretid i en bedrift i en periode på to år. De aller fleste unge som fikk fagbrev i 2022-23 var lærlinger. 574 voksne med fagbrev har vært lærlinger i forkant av fagprøven.

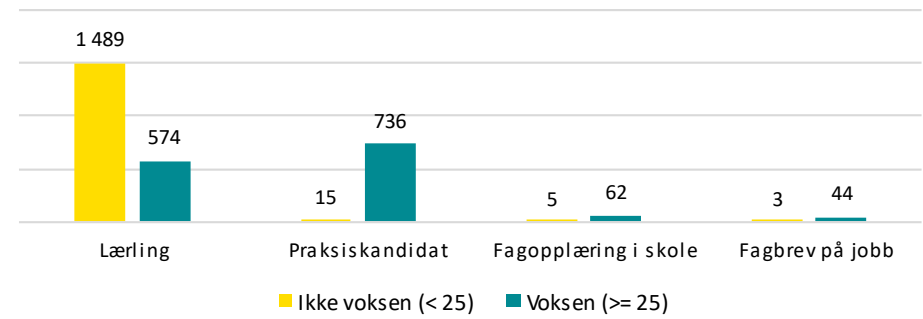
En praksiskandidat er en person som har tilstrekkelig arbeidserfaring til å gå opp til prøve uten forutgående læretid. I 2022-23 var det 736 praksiskandidater over 25 år som tok sitt fagbrev.

Fagopplæring i skole er en vei til fagbrevet for de som av ulike årsaker ikke har fått lære plass. 62 voksne med fagopplæring i skole endte med fagbrev i 2022-23.

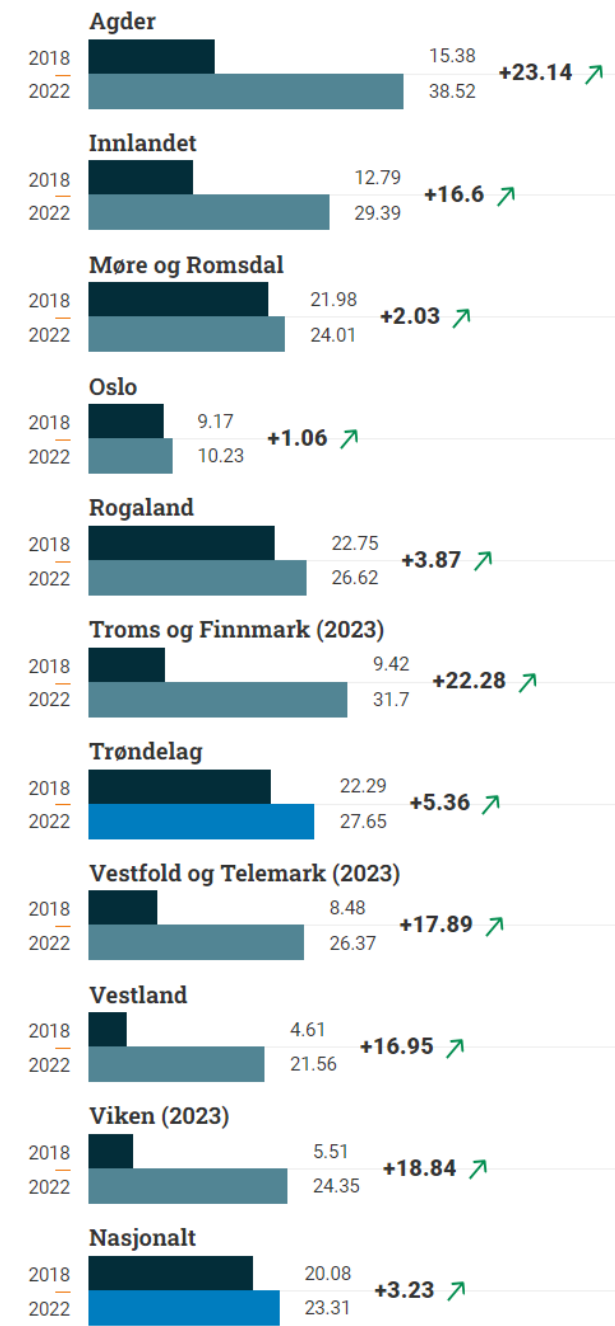
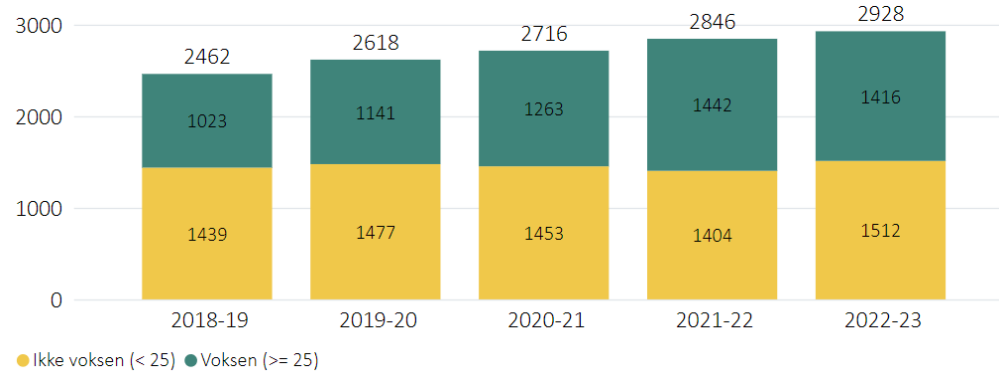
Fagbrev på jobb er en vei til fagbrev gjennom jobben en allerede har. 44 voksne fikk fagbrev på jobb i 2022-23.

Utviklingen viser stor vekst i fagbrev for voksne kandidater.

Godkjente fag- og svennebrev etter aldersgruppe og kandidattype i året 2022-23

Godkjente fag- og svenneprøver etter aldersgruppe i perioden 2018-19 – 2022-23

Det er innen helse- og oppvekstfag og service og samferdsel voksne utgjør høyest andel av de som har fått godkjent fagprøve.

Helse og oppvekstfag er det utdanningsprogrammet med flest voksne med fagbrev de siste årene. Helsearbeiderfaget har flest med 277 fagbrev for voksne i 2022-23 og barne- og ungdomsarbeider er det nest største faget med 143 fagbrev. 74 % av voksne med fagbrev på helse og oppvekstfag var kvinner.

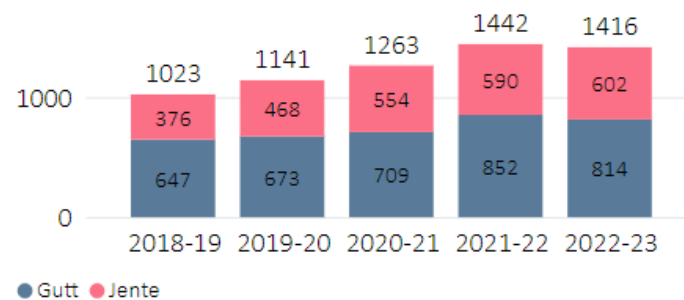
Bygg og anleggsteknikk er det nest største utdanningsprogrammet for voksne med 296 fagbrev i 2022-23. Her er kandidatene spredt på mange fag, med renholdsoperatørfaget (89) som det enkeltfaget med flest fagbrev for voksne. Andre fag med mange voksne med fagbrev er tømmerfaget (59) anleggsmaskinførerfaget (22), betongfaget (22), byggdrifterfaget (20) og rørleggerfaget (20). 89 % av voksne med fagbrev på renholds-faget var kvinner. Og 94 % på de øvrige fagene innen bygg og anleggsteknikk var menn.

Service og samferdsel hadde til sammen 254 voksne med fagbrev i 2022-23. Her er de største fagene salg-faget (89), yrkessjåførfaget (85), logistikkfaget (37) og kontor- og administrasjonsfaget (23).

Service og samferdsel hadde til sammen 163 voksne med fagbrev i 2022-23. Her er de største fagene bilfaget, lette kjøretøy (22), kjemiprosessfaget (22), industrimekanikerfaget (16) og produksjonsteknikerfaget (15).

Utdanningsprogram	Ikke voksen (< 25)	Voksen (>= 25)
Bygg- og anleggsteknikk	381	296
Helse- og oppvekstfag	248	425
Teknologi- og industrifag	278	163
Service og samferdsel	150	254
Elektro og datateknologi	252	103
Restaurant- og matfag	92	75
Naturbruk	81	65
Design og håndverk	29	35
Informasjonsteknologi og medieproduksjon	1	
Totalt	1512	1416

Etter kjønn, voksen (>= 25)

Godkjente fag- og svenneprøver i perioden 2018-19 - 2022-23

Aldersgruppe: Voksen (>= 25)

Alle utdanningsprogrammer

Utdanningsprogram	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
Helse- og oppvekstfag	285	349	423	424	425
Bygg- og anleggsteknikk	252	314	284	369	296
Service og samferdsel	180	189	212	250	254
Teknologi- og industrifag	142	122	127	163	163
Elektro og datateknologi	68	60	64	84	103
Restaurant- og matfag	42	43	75	54	75
Naturbruk	31	44	59	61	65
Design og håndverk	23	20	19	37	35
Totalt	1023	1141	1263	1442	1416

Godkjente fag- og svenneprøver i perioden 2018-19 - 2022-23

Aldersgruppe: Voksen (>= 25)

Alle utdanningsprogrammer

Fag	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23
Helsearbeiderfaget	143	200	240	284	277
Barne- og ungdomsarbeiderfaget	126	143	175	136	143
Yrkessjåførfaget	52	52	84	86	85
Salgsfaget	49	62	61	85	89
Tømmerfaget	68	64	58	81	59
Renholdsoperatørfaget	39	62	67	85	64
Akvakulturfaget	23	35	49	48	50
Elektrikerfaget	28	31	26	44	47
Logistikkfaget	37	31	27	33	37
Anleggsmaskinførerfaget	32	29	22	17	22
Kontor- og administrasjonsfaget	21	27	21	26	23
Betongfaget	18	18	25	27	28
Produksjonsteknikkfaget	25	21	30	21	15
Byggdrifterfaget	6	31	10	43	20
Rørleggerfaget	19	17	16	13	24
Industriell matproduksjon	7	11	20	24	25
Kjemiprosessfaget	17	18	7	20	22
Bilfaget, lette kjøretøy	16	8	17	18	22
Frisørfaget	15	14	10	22	19
Malerfaget	5	32	14	15	12
Kokkfaget	13	10	22	10	21
Industrimekanikerfaget	16	4	13	20	16
Totalt	1023	1141	1263	1442	1416

Svak tilknytning til arbeidslivet

5.1 Sysselsettingsgrad 20-66 år

5.2 Unge utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkeds tiltak (personer 15-29 år)

5.3 Voksne utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkeds tiltak (personer 30-61 år)

5.4 Mottakere av uføretrygd som andel av befolkningen 18-67 år

5.5 Andel som bor i husholdninger med lavinntekt

5.6 Ikke fullført videregående opplæring, yrkesfag

5.7 Ikke fullført videregående opplæring, studieforberedende

Svak tilknytning til arbeidslivet i Trøndelag

Kompetanseutfordringsdriverne viser behovet for økt arbeidsdeltakelse for de aller fleste i arbeidsaktuell alder. Det er også viktig å følge med på om det blir flere sårbare eller utsatte grupper i arbeidslivet som trenger hjelp til kompetanseutvikling, eller til å komme mer inn i arbeidslivet.

Det er flere grunner til at personer ikke arbeider. Noen velger selv å stå utenfor arbeid og for eksempel være hjemmeværende. Andre jobber ikke av helsemessige årsaker. Andre igjen ønsker å jobbe, men klarer ikke skaffe seg varig jobb.

Personer med lav utdanning er ekstra utsatt for utenforskap eller svak tilknytning til arbeidsmarkedet. For mange kan fysiske og psykiske helseproblemer være årsaken til svak tilknytning.

70,7 %

Fullført videregående opplæring, yrkesfag

+1,6 pp.
2013/19-
2017/23

91,1 %

Fullført videregående opplæring, studieforberedende

+2,8 pp.
2013/19-
2017/23

78,0 %

Sysselsettingsgrad 20-66 år

1,0
prosentpoeng
2019-2023

9,3 %

Unge (15-29 år) utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkeds tiltak

-0,7
prosentpoeng
2018-2022

14,7 %

Voksne utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkeds tiltak

-0,2
prosentpoeng
2018-2022

11,5 %

Mottakere av uføretrygd (18-67 år)

+0,5
prosentpoeng
2018-2023

10,2 %

bor i husholdninger med lavinntekt

-0,2
prosentpoeng
2018-2022

78,0 %

Sysselsettingsgrad 20-66 år

1,0
prosentpoeng
2019-2023

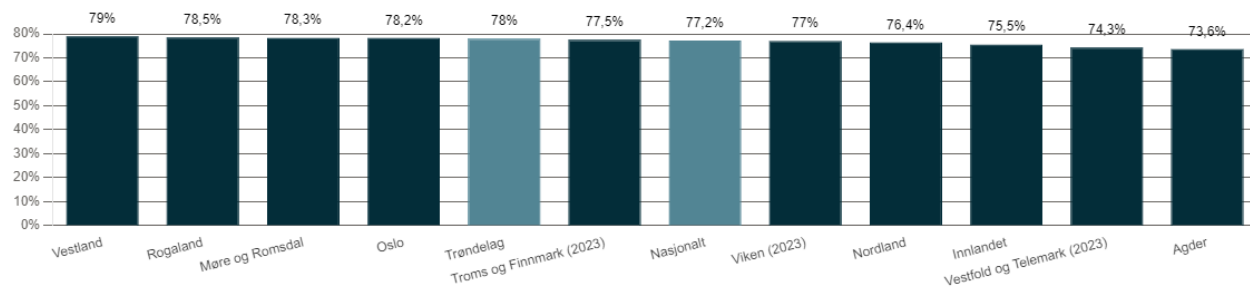
Per 4. kvartal 2023 var 69,3 % av befolkningen i Trøndelag mellom 15-74 år sysselsatt. Dette er en nedgang fra 69,2 % i 2022. Sysselsettingsgraden i Trøndelag var høyere enn landsnittet på 68,6 %. 78,0 % av aldersgruppen 20-66 år i Trøndelag er sysselsatt.

Det er store variasjoner i sysselsettingsgraden innad i fylket. Sammenlikner vi alderssammensetning og sysselsetting, ser vi at lav sysselsetting til en viss grad skyldes høy andel av befolkningen i aldersgruppene 15-25 år eller 67 til 74 år.

13 av de 38 kommunene i Trøndelag hadde en sysselsetningsgrad på over 70 % per 4. kvartal 2023. Mens det kun var to kommuner som hadde en sysselsetningsgrad på under 65 %. Lierne og Skaun er kommunene i Trøndelag som hadde den høyeste sysselsetningsgraden per 4. kvartal 2022. I Lierne var 74,4 % av personer i aldersgruppen 15-74 år sysselsatte, mens 73,3 % var sysselsatte i Skaun.

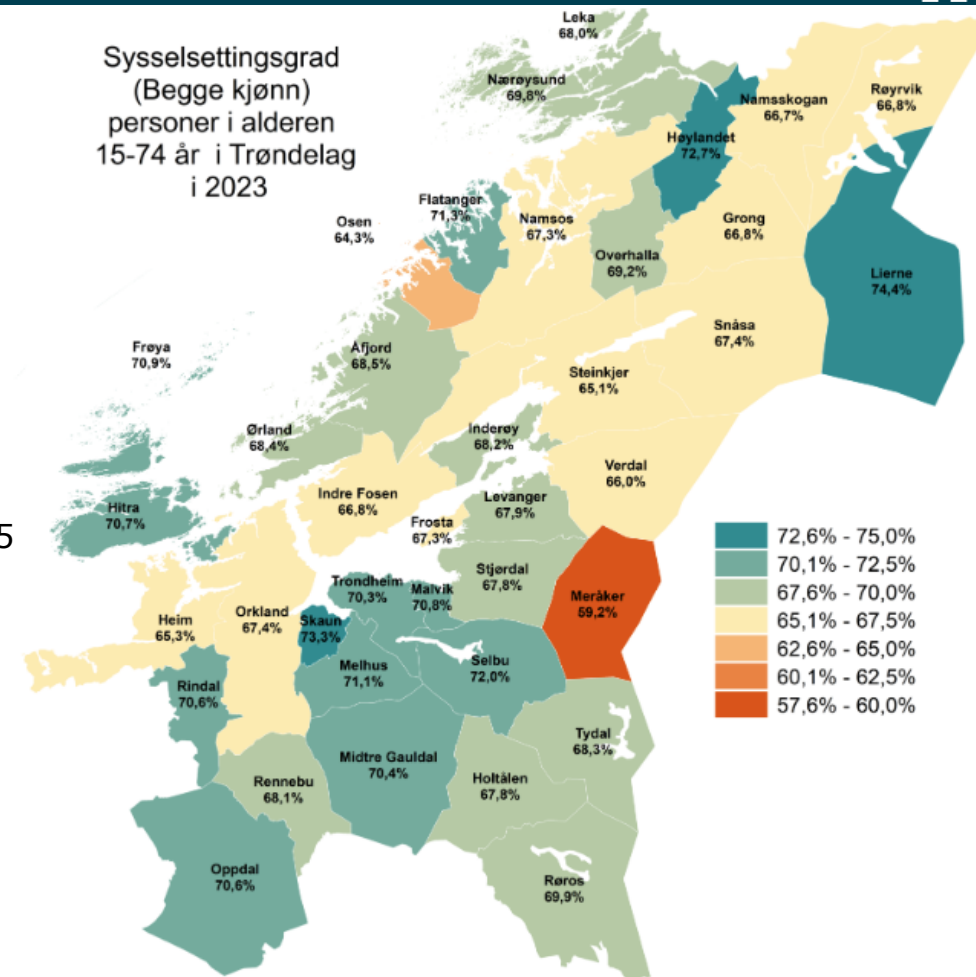
På den andre siden av skalaen finner man Meråker hvor kun 59,2 % av befolkningen mellom 15-74 år var sysselsatt per 4. kvartal 2023. Meråker har hatt forholdsvis lav sysselsetningsgrad over lengere tid, i perioden fra 2009 til 2023 har sysselsettingsraten i Meråker svingt mellom 59,2 % 63,9 %. Meråker har over lengere tid hatt en høy andel uføre og en stor del av befolkningen som står uten for både arbeidsliv og utdanning (NEETs).

Sysselsettingsgrad 20-66 år

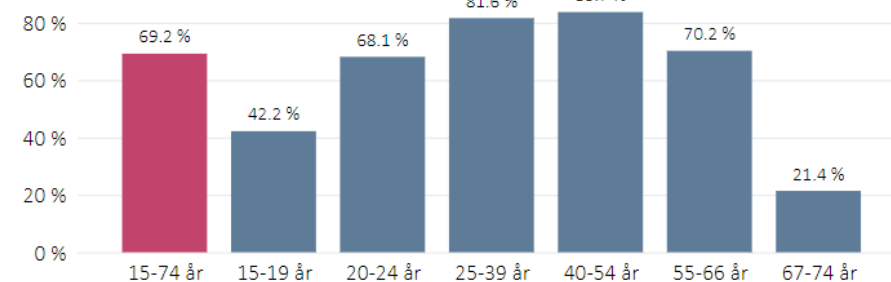

<https://trondelagitall.no/statistikk/sysselsettingsgrad>

Sysselsettingsgrad (Begge kjønn) personer i alderen 15-74 år i Trøndelag i 2023

Andel sysselsatte (Begge kjønn) i Trøndelag i 2023 fordelt på alder

Trøndelag hadde per 4.kvartal 2023 en sysselsettingsgrad på 69,2 % for aldersgruppen 15-74 år, noe som er høyere enn landsnittet på 68,6 %. Sysselsetningsgraden i Trøndelag ligger høyere enn landsnittet for de fleste aldersgrupper. Unntaket er aldersgruppen 20-24 år hvor 68,1 % er sysselsatt i Trøndelag, noe som er på nivå med landsnittet.

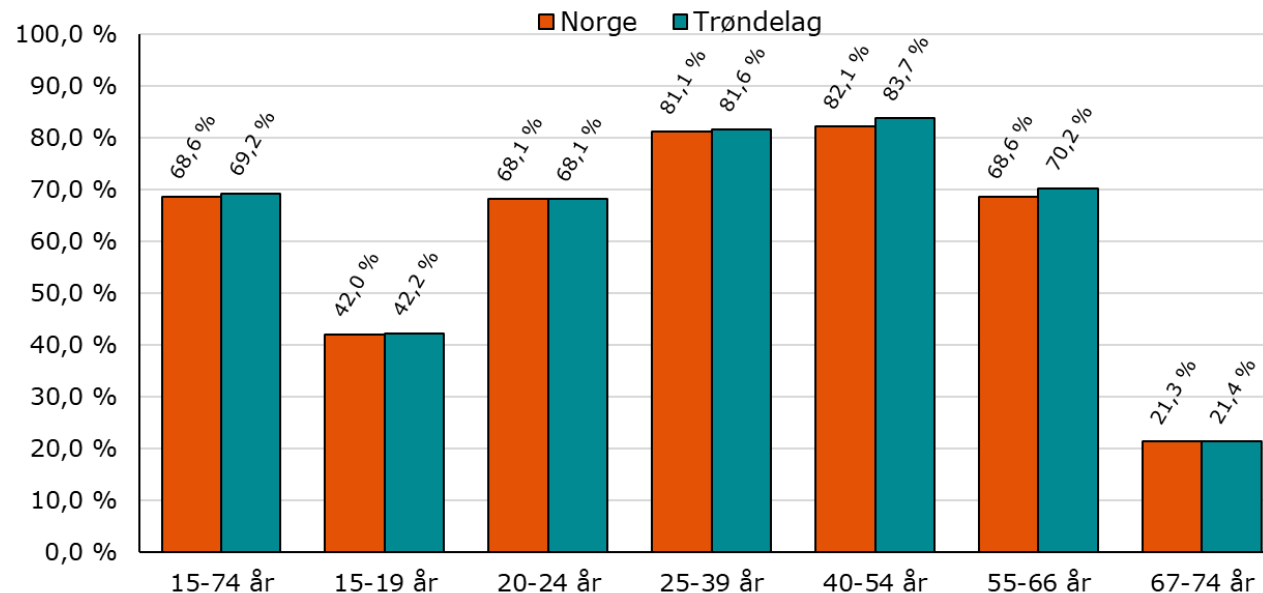
Sysselsettingsgraden varierer med alder. Det er aldersgruppen 40-54 år som har den høyeste sysselsettingsgraden, med 83,7 %. Aldersgruppene 67-74 har den laveste med 21,4 %.

De siste ti årene er det blitt vesentlig flere personer i aldersgruppen mellom 67 og 74 år. Det har trukket ned sysselsettingsgraden i aldersgruppen 15-74 år, fordi arbeidstakere over 66 år jobber klart mindre enn yngre arbeidstakere. Dette har blitt motvirket av at sysselsettingsgraden for personer i aldersgruppen 67-74 har økt fra 14,5 % i 2005 til 21,4 % i 2023. Personer under 20 år deltar også relativt lite i arbeidslivet, fordi de i hovedsak er under utdanning.

I tillegg til alder så varierer sysselsettingsgraden med utdanningsnivå. Av befolkningen i Trøndelag med Universitets- og høgskoleutdanning over 4 år, så er 88,5 % sysselsatt, mens kun 49,7 % av befolkningen med kun grunnskole er sysselsatt. Det er aldersgruppen 40-54 år med høyere utdanning på over 4 år som har den absolutte høyeste sysselsetningsgraden med 94,2 %.

Sysselsettingsgraden i Trøndelag har de siste årene holdt seg i området 67-70 %. I 2023 var 69,2 % av befolkningen 15-74 år i arbeid, ned fra 69,5 % i 2022. Sysselsettingsgraden i Trøndelag var 67,2 % i 2020 med en uvanlig høy arbeidsledighet som følg av covid-19 pandemien.

Sysselsettingsgrad Norge og Trøndelag fordelt på alder, per 4. kvartal 2023

Andel sysselsatte i befolkningen i Trøndelag per 4. kvartal 2023 etter utdanningsnivå og alder

	Alle utdanningsnivå	Grunnskole	Videregående skole	Universitets- og høgskoleutdanning, 1-4 år	Universitets- og høgskoleutdanning, over 4 år	Uoppgitt utdanning
15-74 år	69,2 %	49,7 %	71,3 %	80,2 %	88,5 %	48,9 %
20-66 år	78,0 %	58,4 %	80,1 %	86,2 %	92,6 %	51,6 %
15-24 år	56,2 %	47,2 %	71,3 %	73,7 %	74,1 %	28,9 %
25-29 år	79,1 %	58,0 %	85,5 %	85,1 %	91,8 %	54,4 %
30-39 år	82,9 %	61,0 %	88,0 %	90,9 %	93,5 %	58,3 %
40-54 år	83,7 %	60,3 %	85,5 %	91,2 %	94,2 %	54,8 %
55-61 år	79,2 %	58,4 %	82,1 %	86,8 %	93,2 %	39,2 %
62-66 år	55,6 %	43,0 %	57,2 %	59,9 %	78,4 %	19,7 %
67-74 år	21,4 %	15,9 %	21,1 %	20,6 %	40,2 %	7,2 %

9,3 %

Unge (15-29 år) utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak

-0,7
prosentpoeng
2018-2022

9 178 personer i alderen 15-29 år i Trøndelag som sto utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i 2022, dette utgjør 9,5 % av alle 15-29 åringer i fylket.

Trøndelag ligger rett under landsgjennomsnittet for unge utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak.

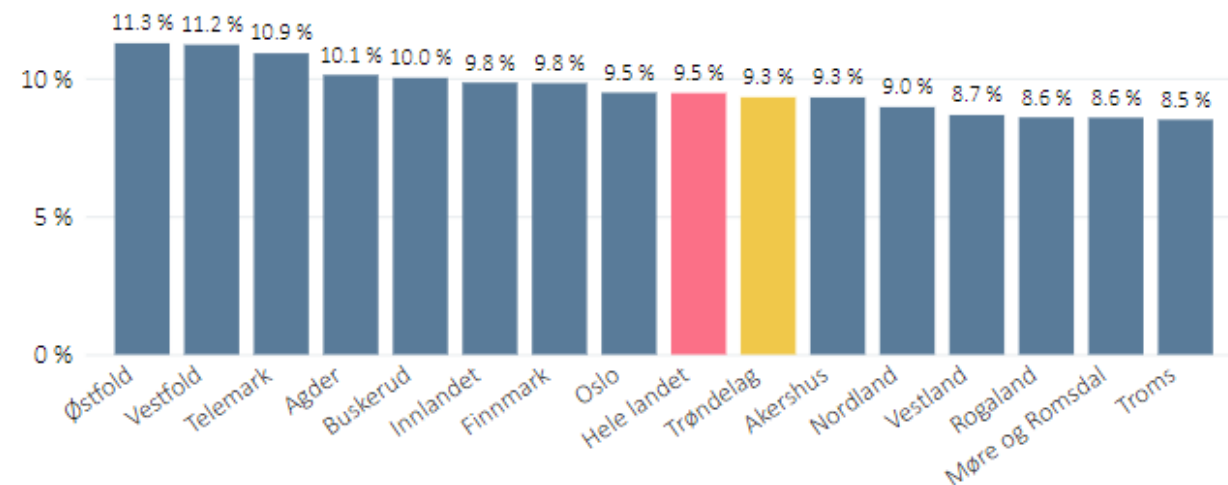
Siste tall fra 2022 er litt opp fra 9,3 % i 2021, men ned fra 10,3 % i 2020. Andelen utenfor arbeid og utdanning i aldersgruppen 15-29 år i Trøndelag har vært relativt stabil fra 2008, men det ser ut som det kan være en nedadgående trend siden toppåret i 2015, da 10,8% av unge i alderen 15-29 år stod utenfor arbeid og utdanning.

Unge utenfor arbeidslivet og utdanning er sammensatt av personer i ulike livssituasjoner. Her finnes blant annet langtidsledige, personer med alvorlige helseproblemer, personer som er hjemmeværende og forsørget av andre, og personer som har valgt å ta et friår i utdanningsløpet.

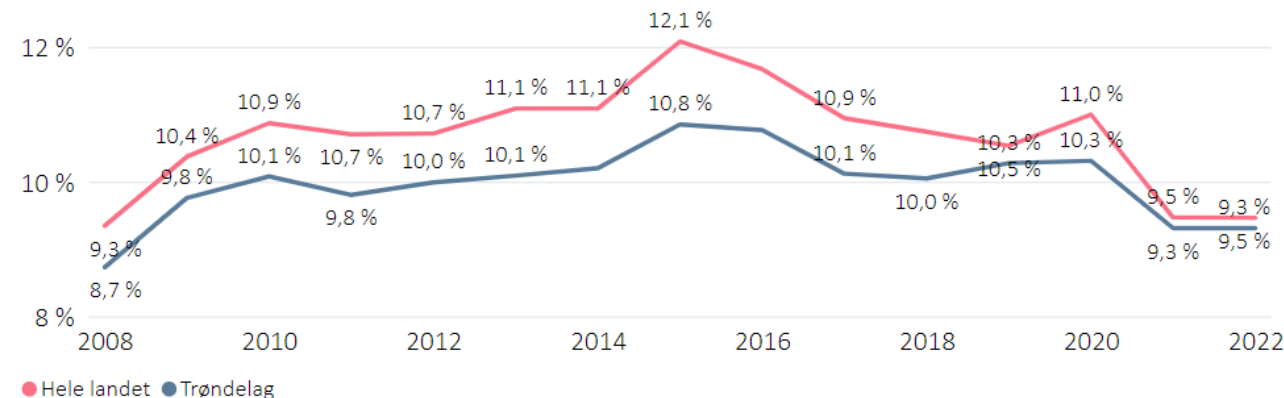
Det er ikke uvanlig å være korte perioder utenfor arbeid og utdanning. Risikoen for langvarig utenforskap er høyest hos personer som har mange og langvarige perioder utenfor. Personer som står utenfor arbeid og utdanning i lange perioder går glipp av utvikling av kompetanse, erfaring og nettverk. Dette kan gi varige negative effekter på fremtidige muligheter i karriere- og yrkesliv.

Midlertidige tall for 2023 er publisert, men der er det ikke oppdaterte tall for selvstendig næringsdrivende. I de midlertidige tallene benyttes informasjon om selvstendig næringsdrivende fra 2022 i de foreløpige tallene. Dermed har tallene noe større usikkerhet.

Andel 15-29 år utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i 2022

Andel 15-29 år utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i perioden 2008 - 2022

<https://trondelagital.no/statistikk/utenfor-arbeid-utdanning-og-arbeidsmarkedstiltak>

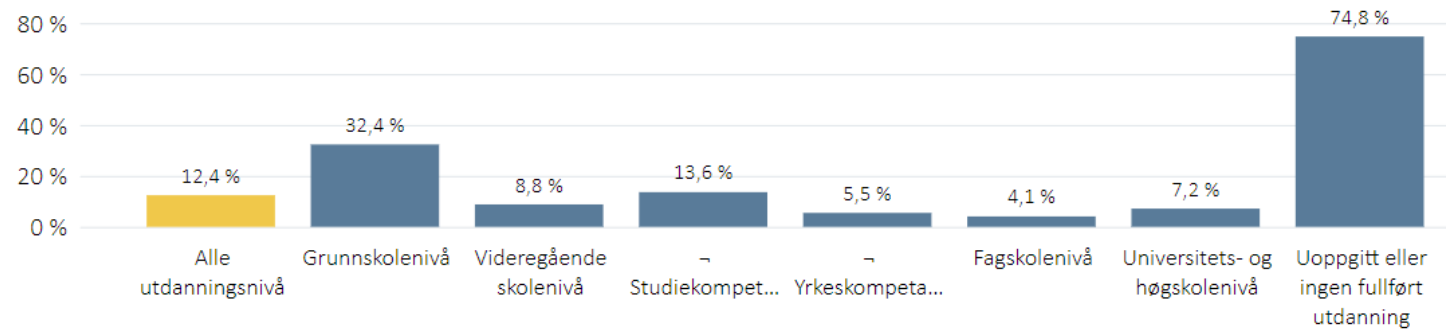

Blant de unge utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak er det flest som enten kun har fullført grunnskole eller har uoppgitt eller ikke fullført utdanning. De siste årene ser vi en økning av uføretrygde i de yngre aldersgruppene.

Blant innvandrere er hele 24,6% av de unge utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak.

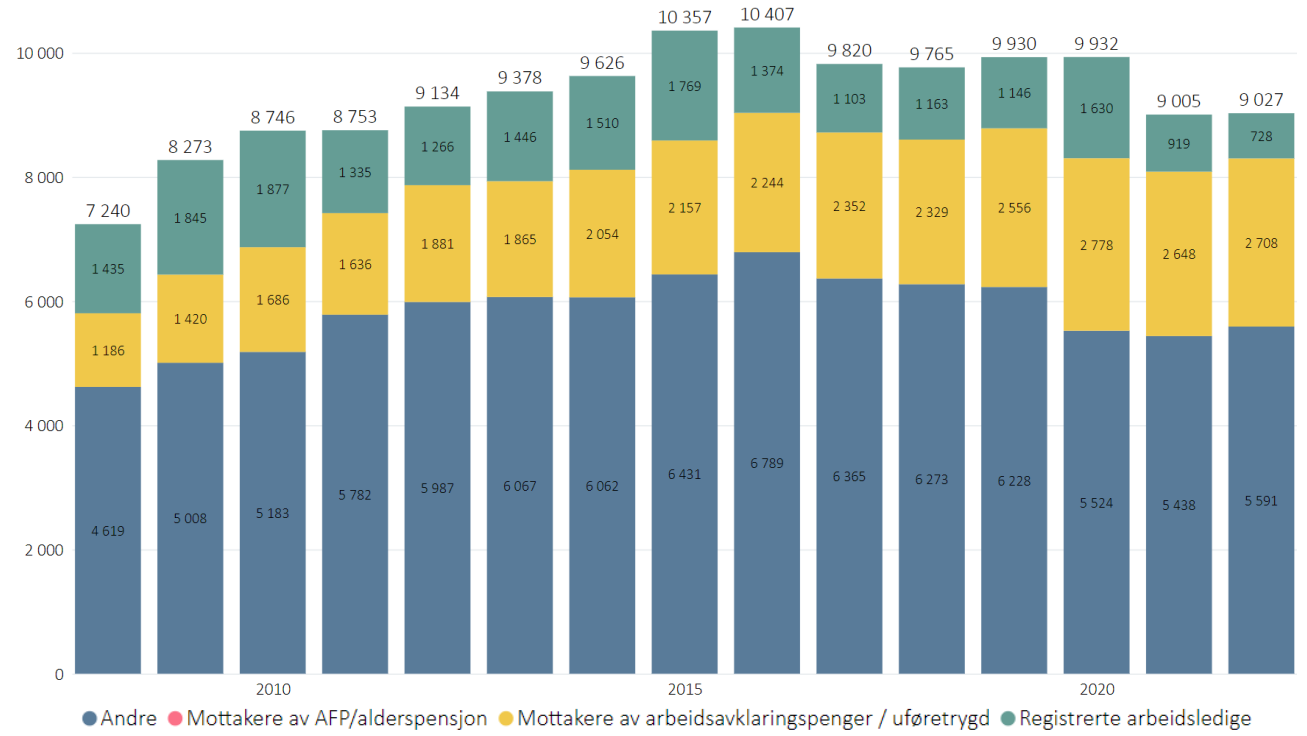
Innvandrere er særlig sårbare for å havne utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak. I 2022 var det i Trøndelag 3 042 innvandrere mellom 15-29 år som havnet i NEET kategorien. 24,9 % av alle innvandre mellom 15-29 år i Trøndelag i 2020 havnet dermed i NEETs kategorien. Innvandrere utgjør 33,1% av alle NEETs i Trøndelag i aldersgruppen 15-29 år. Til sammenligning utgjør innvandrere totalt 12,6 % av den trønderske befolkningen i denne aldersgruppen.

Andel utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i Trøndelag i 2022, fordelt på utdanningsnivå. Personer (Begge kjønn) i aldersgruppen 25-29 år

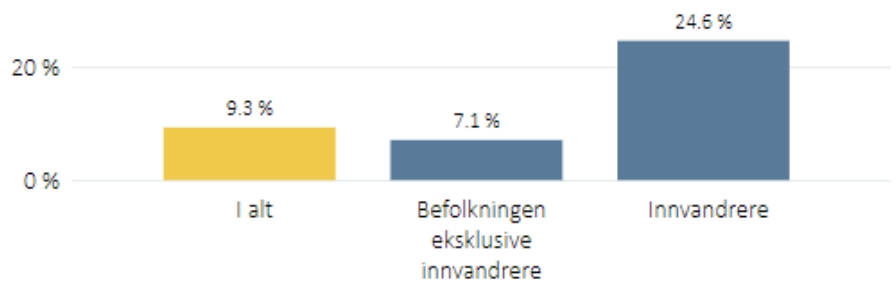
Trøndelag

Antall 15-29 år utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i ulike grupper 2008- 2022

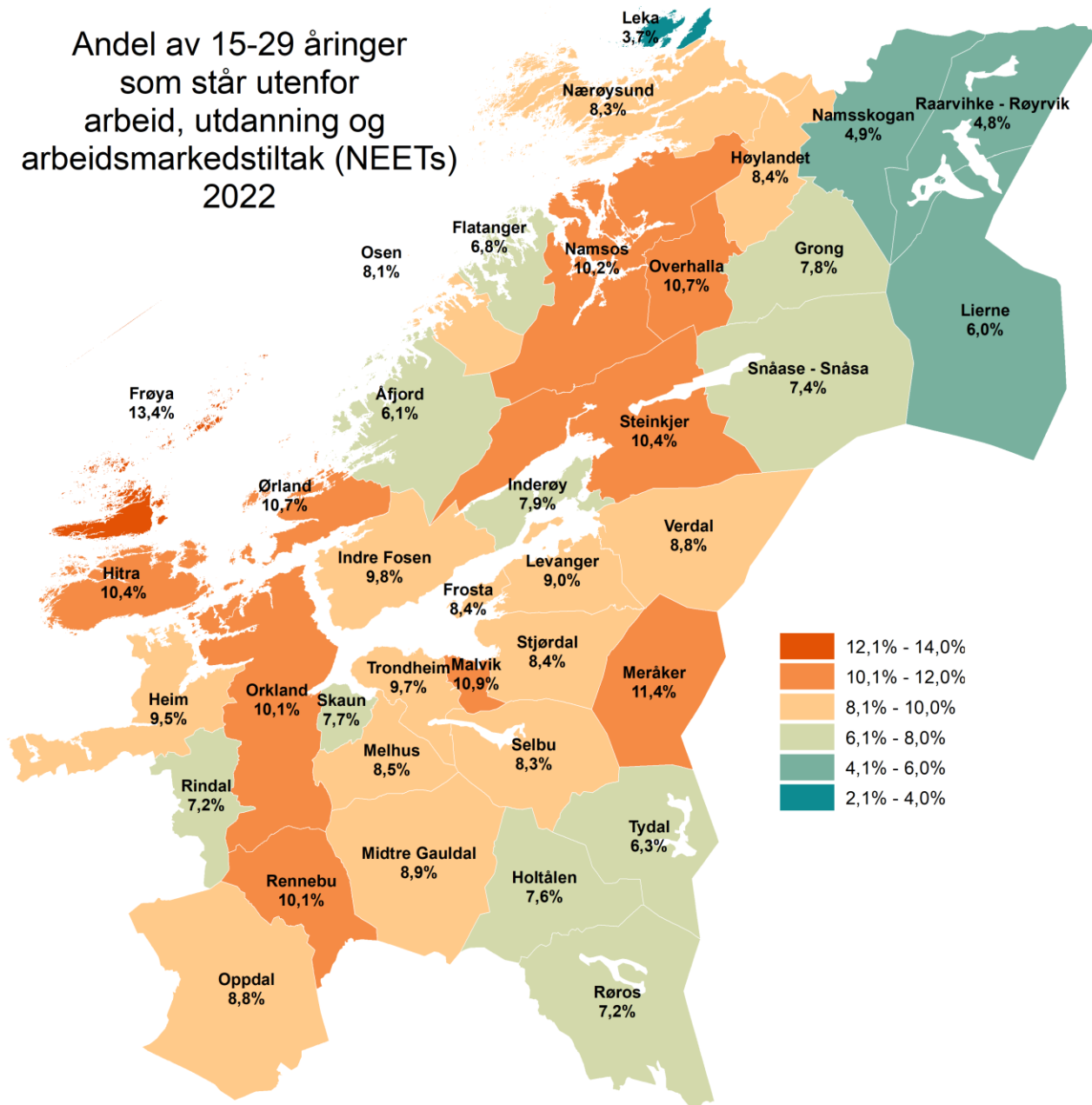
Trøndelag

Andel 15-29 år utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak etter innvandringkategori i 2022

Andel av 15-29 åringer som står utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak (NEETs) 2022

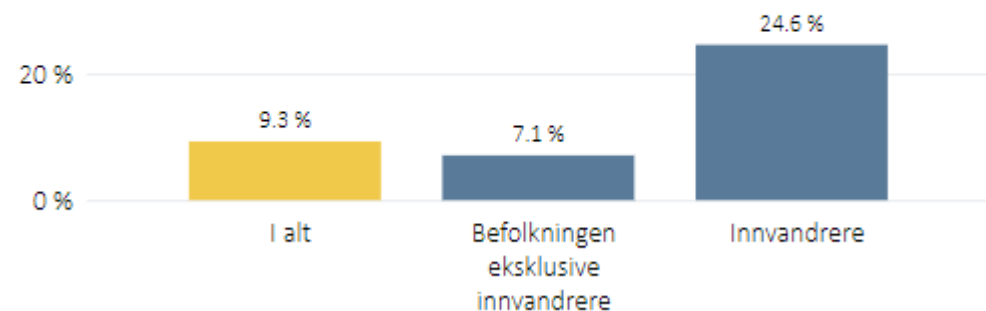

Andelen 15-29 åringer som er utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak fra varierer mellom kommunene i Trøndelag fra 3,7 % til 13,4 % i 2022.

Det er Leka (3,7%) og Røyrvik (4,8 %) som har lavest andel 15-29 åringer utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak. Dette er to små kommuner målt etter folketall, og i absolutt antall er det nesten ikke NEETs i disse kommunene. I de små kommunene kan andelen NEETs svinge mye fra år til år. Frøya og Meråker ligger høyest med 13,4 % og 11,4 % av 15-29 åringer som er utenfor arbeid og utdanning.

Trøndelag

Andel 15-29 år utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak etter innvandringskategori i 2022

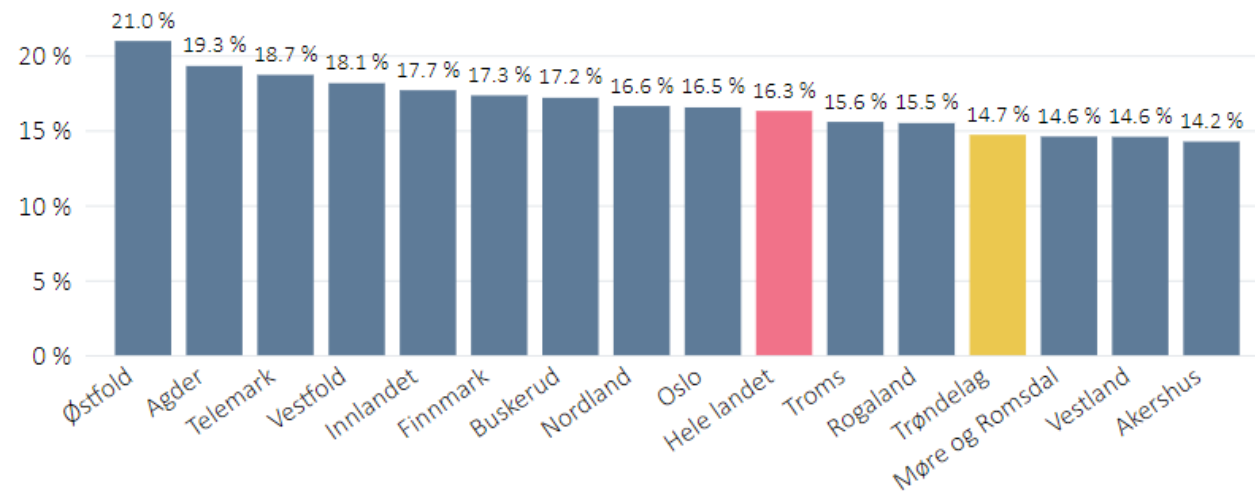
14,7 %
 Voksne utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkeds tiltak

-0,2
 prosentpoeng
 2018-2022

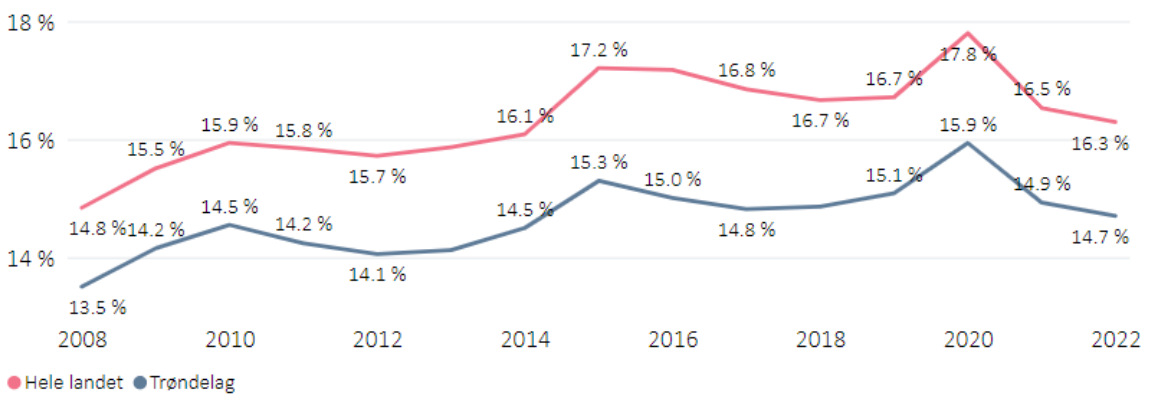
I Trøndelag er 14,7 % av voksne utenfor arbeid, utdanning og arbeidstiltak. Dette er under landsgjennomsnittet på 16,3 %, og langt under Østfold med høyest andel utenfor arbeidslivet på 21,0 %. Andelen utenfor arbeidslivet var høyest i 2020 (under Covid-19), og har siden kommet seg ned igjen til 2010-nivå. Det er en økende antall mottakere av arbeidsavklaringspenger og uføretrygd.

Av de 28 893 personene som er utenfor arbeid og utdanning er 19 667 mottakere av arbeidsavklaringspenger/ uføretrygd og 1 293 er registrert arbeidsledige. De 7 933 personene i kategorien andre mottar ikke lønn, dagpenger eller arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd til livsopphold.

Andel 30-61 år utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i 2022

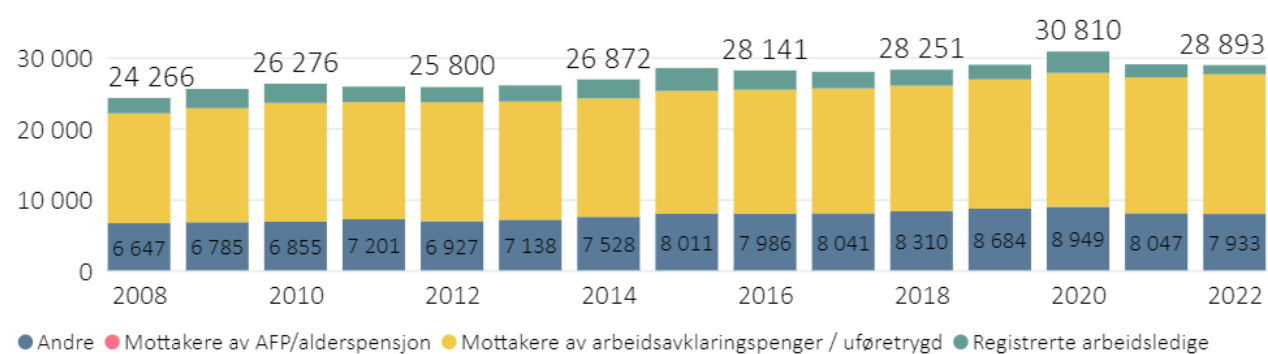

Andel 30-61 år utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i perioden 2008 - 2022

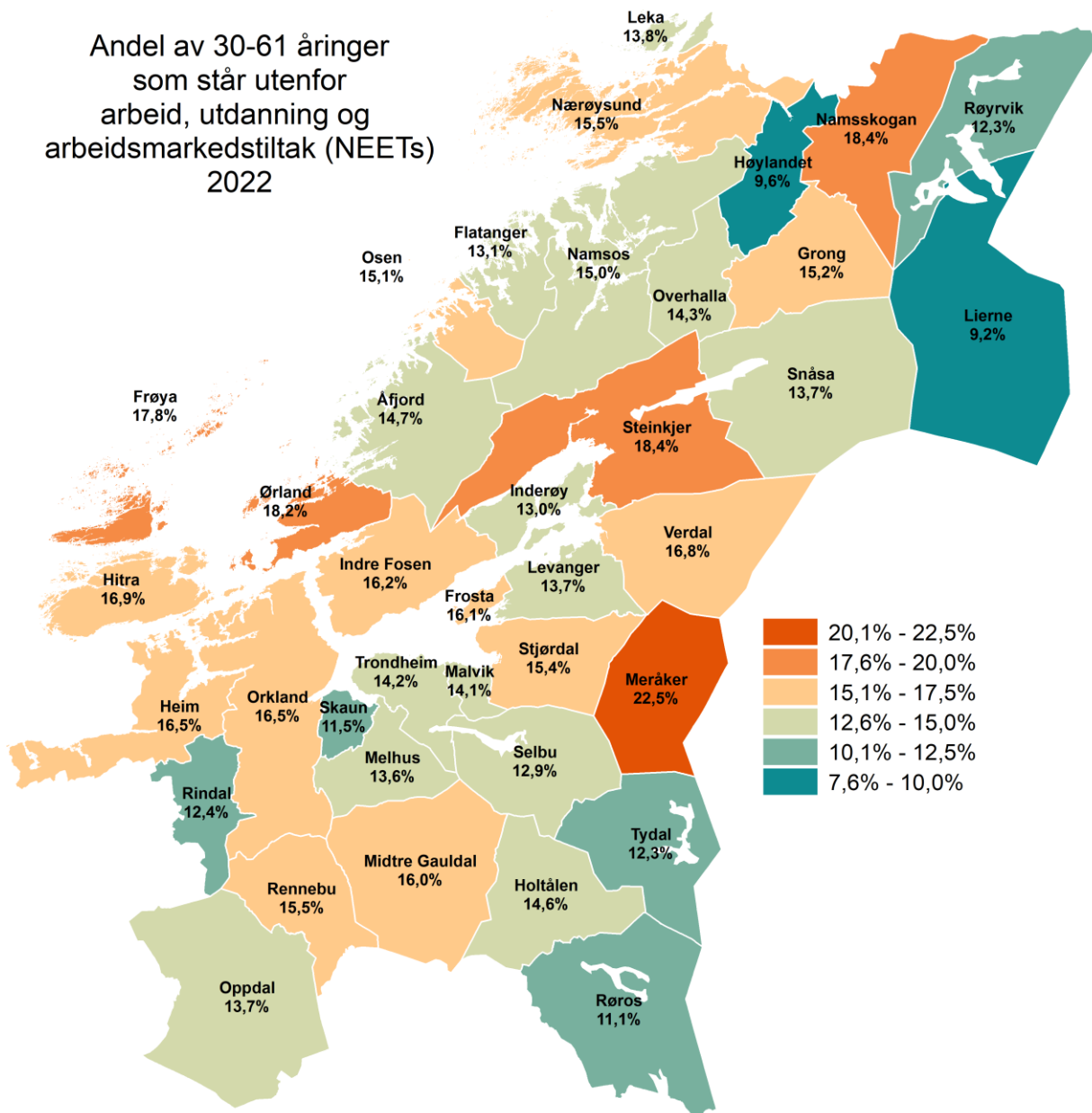
Trøndelag

Antall 30-61 år utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i ulike grupper 2008- 2022

Andel av 30-61 åringer som står utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak (NEETs) 2022

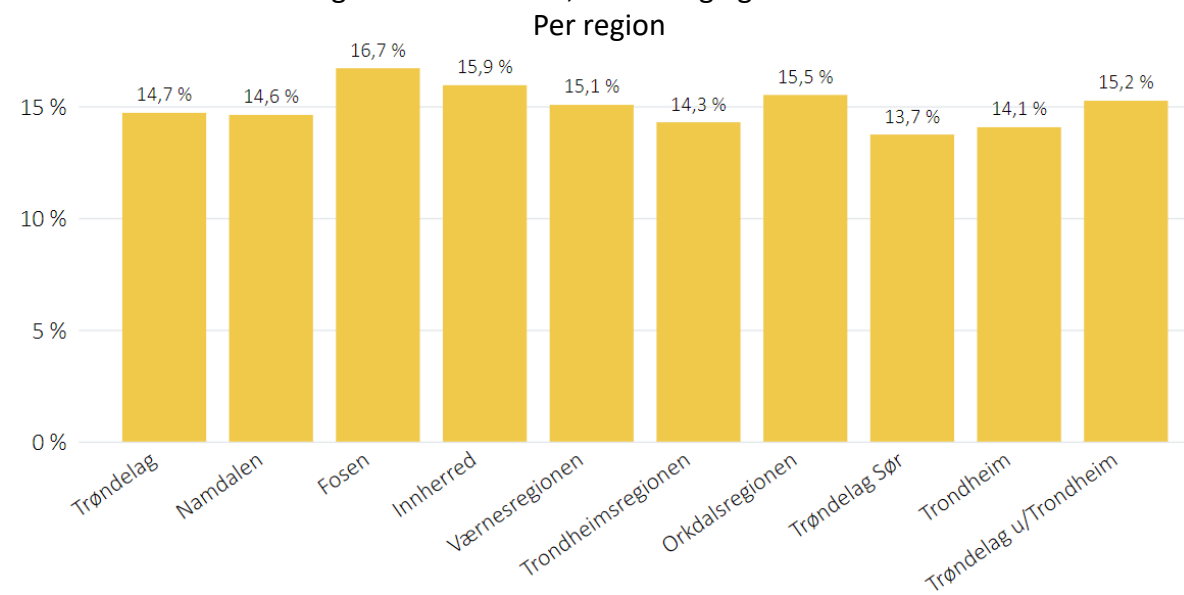

For aldersgruppen 30-61 år varierte andelen som sto utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i kommunene i Trøndelag mellom 22,5 % til 9,2 % i 2022.

Det er Lierne (9,2%) og Røyrvik (9,6 %) som har lavest andel 30-31 åringer utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak. Mens Meråker (22,5 %), Steinkjer og Namsskogan (18,4 %) ligger høyest.

Det er ikke så store forskjeller når andelene blir aggregert til regioner. Fosen har høyest andel med 16,7 % og Trøndelag sør lavest med 13,7 %.

Andel av 30-61 åringer utenfor arbeid, utdanning og arbeidsmarkedstiltak i 2022

11,5 %Mottakere av uføretrygd (18-67 år) **+0,5 %** 2018-2023

Andelen som mottar uføretrygd øker med alder. I aldersgruppen 62-67 år mottok 30,0 % uføretrygd, mot 21,2 % for gruppen 55-61 år. Andelen uføre er lavest blant de yngste 18-24 år med 1,8 %.

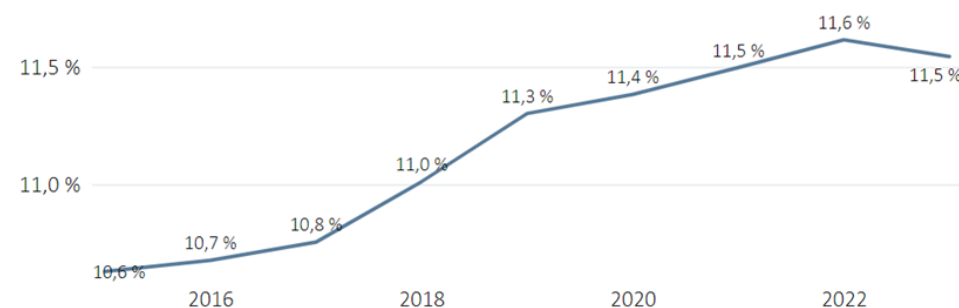
Når man ser på utviklingen over tid så er det samlet sett vekst i andelen uføre. For aldersgruppene er utviklingen ganske forskjellig. Det er tydelig vekst i de yngre aldersgruppene. Gruppen 25-34 år har størst vekst, fra 2,8 % som mottok uføretrygd i 2015, til 5,1 % i 2023. Aldersgruppen 62-67 har derimot nedgang i andelen uføre fra 34,6 % til 30,0 %.

<https://trondelagital.no/statistikk/ufore>

Det er store forskjeller innad i fylket. Kommunene med høyest andel mottakere av uføretrygd er Tydal (17,9 %). Meråker (17,6 %) og Frosta (17,4 %). Kommunene med lavest andel mottakere er Trondheim med 9,0 prosent, etterfulgt av Røyrvik (10,5 %) og Høylandet (10,5%).

Sammenlignet med 4. kvartal 2020 går andelen mottakere ned i 11 kommuner, en kommune har ingen endring i andelen, og 26 kommuner har økning i andelen mottakere.

Uføretrygdde i Trøndelag i prosent av befolkningen (18-67 år) i perioden 2015-2023

Uføretrygdde i Trøndelag i prosent av befolkningen (18-67 år) i perioden 2015-2023

Alder	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
18-24 år	1,2 %	1,4 %	1,5 %	1,6 %	1,7 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %	1,8 %
25-34 år	2,8 %	2,9 %	3,2 %	3,7 %	4,2 %	4,5 %	4,7 %	5,0 %	5,1 %
35-44 år	5,8 %	6,1 %	6,3 %	6,7 %	7,2 %	7,4 %	7,7 %	7,9 %	8,0 %
45-54 år	11,5 %	11,9 %	12,2 %	12,8 %	13,1 %	13,2 %	13,3 %	13,6 %	13,4 %
55-61 år	22,0 %	21,8 %	21,4 %	21,2 %	21,5 %	21,2 %	21,3 %	21,3 %	21,2 %
62-67 år	34,6 %	33,8 %	33,1 %	32,6 %	32,0 %	31,6 %	31,0 %	30,7 %	30,0 %
Totalt	10,6 %	10,7 %	10,8 %	11,0 %	11,3 %	11,4 %	11,5 %	11,6 %	11,5 %

Uføretrygdde i prosent av befolkningen 18-67 år

	2020	2021	2022	2023	2020-2023
Landet	10,6 %	10,7 %	10,7 %	10,6 %	0,0 %
Trøndelag	11,4 %	11,5 %	11,6 %	11,5 %	0,1 %
Tydal	15,6 %	16,9 %	17,3 %	17,9 %	2,3 %
Meråker	16,1 %	17,6 %	18,3 %	17,6 %	1,5 %
Frosta	16,6 %	17,1 %	17,3 %	17,4 %	0,8 %
Namsskogan	16,0 %	17,5 %	18,0 %	16,6 %	0,6 %
Verdal	15,2 %	15,3 %	15,8 %	15,8 %	0,6 %
Åfjord	15,2 %	15,8 %	15,9 %	15,7 %	0,5 %
Rennebu	16,5 %	16,5 %	15,8 %	15,6 %	-0,9 %
Ørland	15,7 %	15,9 %	15,6 %	15,6 %	-0,1 %
Namsos	14,7 %	15,4 %	15,4 %	15,5 %	0,8 %
Steinkjer	14,9 %	15,2 %	15,3 %	15,4 %	0,5 %
Orkland	15,2 %	15,1 %	15,3 %	15,1 %	-0,1 %
Snåase - Snåsa	15,8 %	16,0 %	16,3 %	15,0 %	-0,8 %
Holtålen	14,7 %	15,4 %	15,5 %	14,9 %	0,2 %
Indre Fosen	14,6 %	15,2 %	15,0 %	14,8 %	0,2 %
Heim	15,2 %	15,5 %	15,5 %	14,8 %	-0,4 %
Flatanger	14,0 %	15,5 %	15,0 %	14,6 %	0,6 %
Selbu	13,8 %	14,6 %	14,0 %	14,2 %	0,4 %
Grong	13,2 %	13,1 %	13,8 %	13,9 %	0,7 %
Nærøysund	13,8 %	14,1 %	14,0 %	13,8 %	0,0 %
Rindal	12,0 %	12,4 %	12,8 %	13,6 %	1,6 %
Leka	15,1 %	15,3 %	13,9 %	13,5 %	-1,6 %
Osen	14,2 %	13,6 %	13,7 %	13,4 %	-0,8 %
Stjørdal	12,6 %	13,0 %	13,3 %	13,4 %	0,8 %
Oppdal	14,0 %	13,8 %	13,8 %	13,2 %	-0,8 %
Overhalla	12,5 %	12,6 %	13,1 %	13,0 %	0,5 %
Inderøy	12,5 %	12,8 %	12,9 %	12,9 %	0,4 %
Midtre Gauldal	11,3 %	12,2 %	12,7 %	12,8 %	1,5 %
Hitra	13,0 %	13,2 %	13,2 %	12,6 %	-0,4 %
Levanger	11,7 %	11,8 %	12,3 %	12,5 %	0,8 %
Skaun	11,1 %	11,4 %	12,1 %	12,4 %	1,3 %
Frøya	12,2 %	12,0 %	11,6 %	11,7 %	-0,5 %
Røros	11,1 %	11,4 %	11,5 %	11,5 %	0,4 %
Melhus	11,8 %	11,8 %	11,7 %	11,4 %	-0,4 %
Lierne	11,9 %	11,6 %	11,4 %	11,2 %	-0,7 %
Malvik	10,4 %	10,6 %	10,7 %	10,6 %	0,2 %
Raarvihke	9,1 %	9,4 %	9,2 %	10,5 %	1,4 %
Høylandet	12,4 %	12,3 %	10,7 %	10,5 %	-1,9 %
Trondheim	9,0 %	9,0 %	9,1 %	9,0 %	0,0 %

andel og antall av befolkningen

Befolkningen mellom 18 - 67 år

11,2% **34 236**

Kvinner

13,9% **20 760**

Menn

8,6% **13 476**

Ungdom under 30 år

2,9% **2 314**

På slutten av første halvår i 2024 mottar 34 236 personer i Trøndelag uføretrygd. Dette er 276 personer flere enn i samme periode i fjor. Uføreandelen for unge under 30 år er stabil (2,9%), og i denne aldersgruppen er flere menn enn kvinner ufør.

Andelen uføre i Trøndelag er stabil, men ligger noe over landssnittet. For befolkninga mellom 18-67 år er 11,2 prosent uføretrygdet, mens snittet for landet er 10,5 prosent. Innlandet har den høyeste andelen uføretrygdede med 14,4 prosent, mens Oslo ligger lavest med 6,3 prosent.

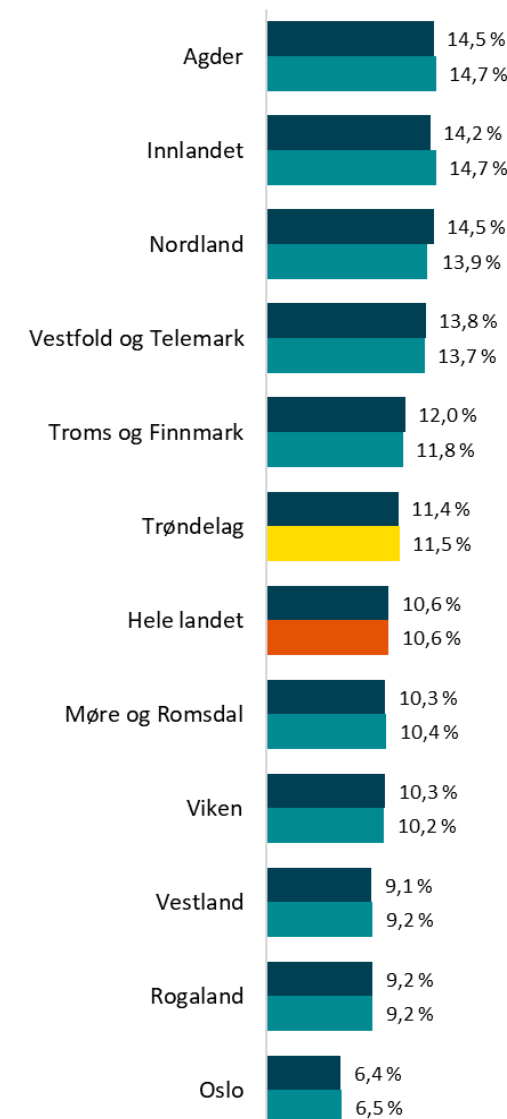
I løpet av første halvår 2024 fikk Trøndelag 1 651 nye uføretrygdede, som er en økning på 304 personer fra samme periode i fjor.

For de under 30 år er 2 314 ufør, en økning på 41 personer det siste året (1,8%). I befolkningen mellom 18-29 år er 2,9 prosent uføretrygdet. Andelen er den samme som i juni 2023. Snittet for landet er 2,7%. Seks av ti uføretrygdede er kvinner og 13,9 prosent av kvinner i alderen 18-67 år er uføretrygdet. Blant menn er andelen 8,6 prosent.

I aldersgruppen under 30 år er andelen uføretrygdede menn høyere enn andelen uføretrygdede kvinner. Andelen blant menn har økt fra 2,8 prosent i fjor til 3 prosent i år. Blant kvinner har andelen holdt seg på 2,9 prosent det siste året.

Kilde: [NAV Trøndelag](#)

Uføretrygdede i prosent av
befolkningen 18-67 år i 2023

Kilde:
SSB 11715

■ 2020
■ 2023

Avvik mellom Navs og SSBs statistikk

Forskjeller i måleperiode og definisjon av uføretrygdede vil føre noe avvik mellom NAVs statistikk og SSBs statistikk (se Definisjoner, Definisjoner av viktige begrep og variabler). I praksis vil SSBs statistikk omfatte flere uføre enn NAVs statistikk fordi vi teller med også dem med positivt vedtak, men ikke utbetaling, og fordi vi teller uføretrygdede over hele året.

Perspektivmeldinga fra regjeringen trekker fram mangelen på arbeidskraft, hoder og hender, som den største utfordringen for landet framover. Da er det viktig at vi tar i bruk ressursen til uføre som kan jobbe noe, og legger forholdene til rette for at de kan delta i arbeidslivet.

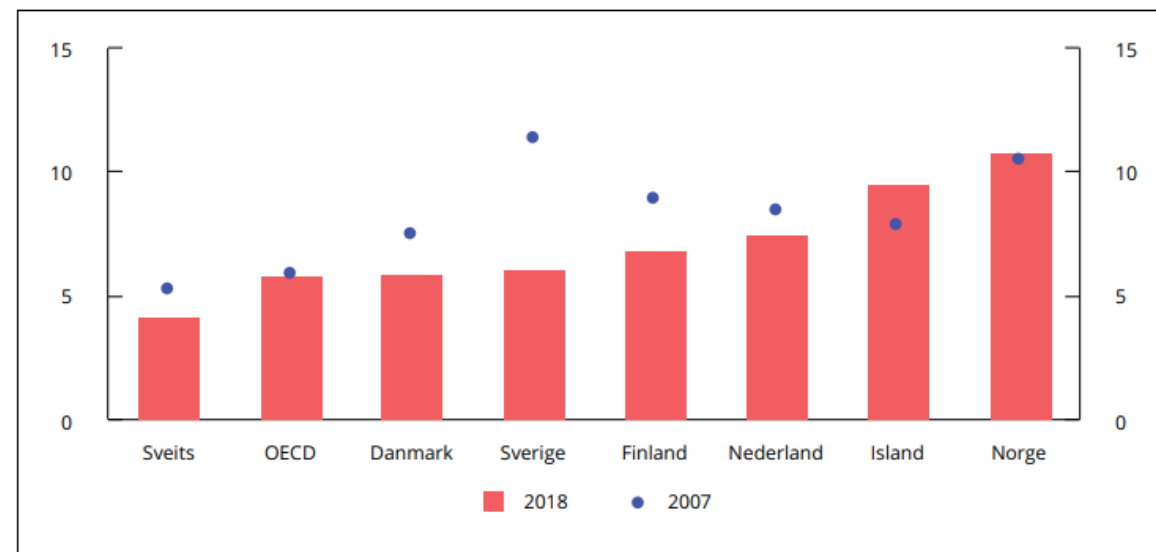
Internasjonal sammenligning

I aldersgruppen 20– 66 år er arbeidsuføre den klart største gruppen utenfor arbeidslivet. Arbeidsuføre mottar som regel enten arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd. Andelen mottakere av uføretrygd i Norge er blant de høyeste i Europa og høyere enn i andre nordiske land. Mens utviklingen i andelen mottakere av uføretrygd har vært stabil over tid i Norge, har den gått ned i Sverige, Danmark, Finland og Nederland.

Aldersgrupper

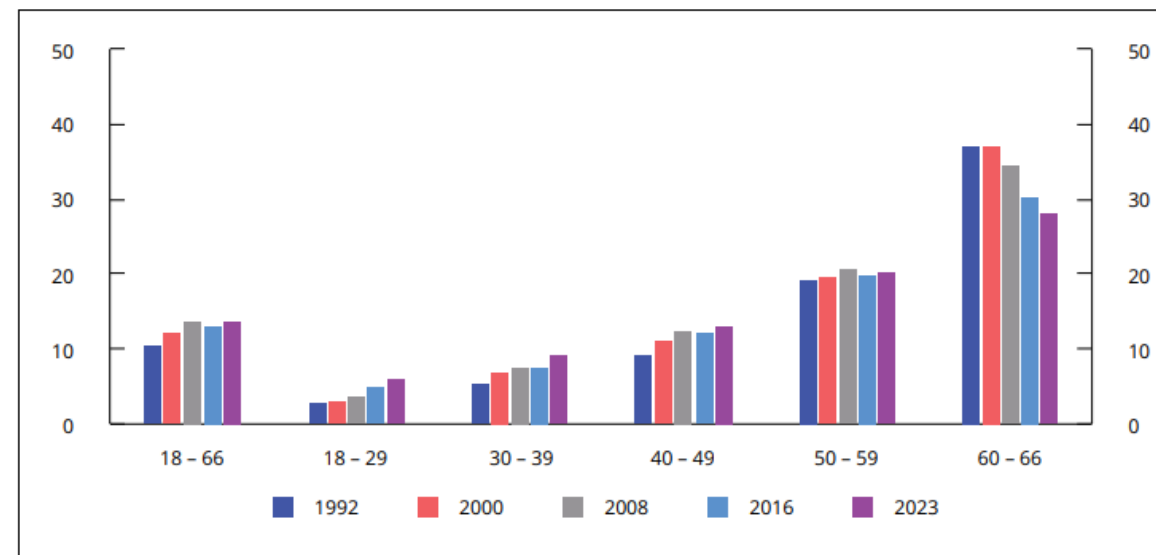
I desember 2023 var det om lag 500 000 mottakere av arbeidsavklaringspenger (AAP) og/eller uføretrygd, tilsvarende om lag 14 pst. av befolkningen i alderen 18–66 år. Mens andelen mottakere av disse ytelsene har gått ned i de eldste aldersgruppene, har andelen yngre mottakere økt kraftig de siste 20 årene.

Andelen mottakere av arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd i alderen 18 til 29 år har økt med 80 % siden 2000. Andelen unge som mottar sykepenger har derimot falt noe i samme periode. Økningen i unge uføre skyldes dels at flere 18- og 19-åringar med alvorlige medfødte lidelser og psykisk utviklingshemming får innvilget uføretrygd, men også økt forekomst av psykiske helseplager blant unge. Høyere kompetansekrav i arbeidslivet og regelverksendringer som har gjort det lettere å få innvilget AAP har trolig også bidratt denne utviklingen.

Figur 3.18 Mottakere av uføretrygd. Prosent av befolkningen 20–64 år. 2007 og 2018 eller seneste år

Kilde: OECD.

Figur 3.19 Mottakere av arbeidsavklaringspenger og uføretrygd som prosent av befolkningen. Registrert bosatte. Korrigert for dobbelttelling

Kilde: Arbeids- og velferdsdirektoratet.

10,2 %
bor i husholdninger med lavinntekt

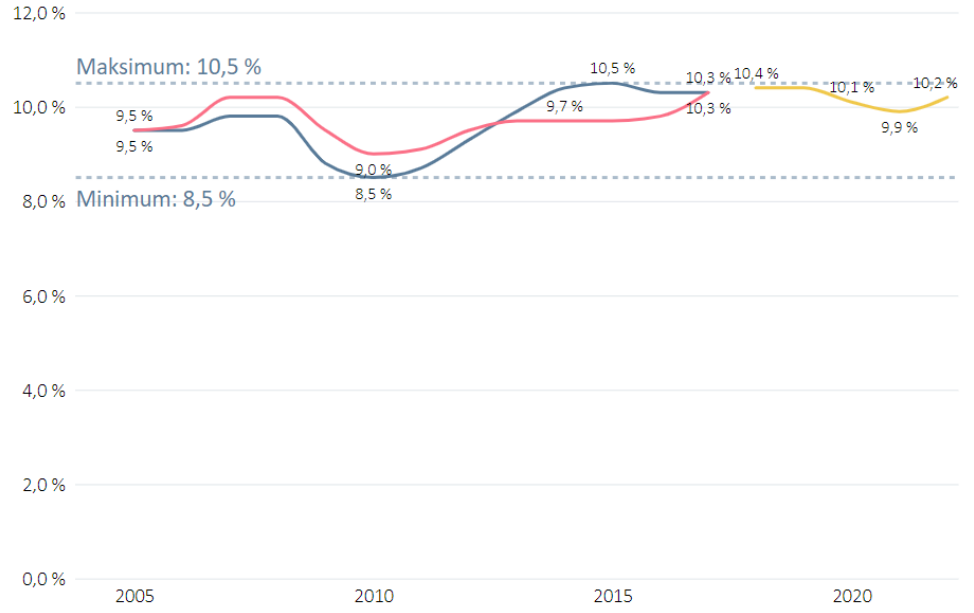
-0,2
prosentpoeng
2018-2022

Lavinntekt kan være en indikasjon på utenforskap som kan ha konsekvenser for den enkeltes levemåte og levestandard, men det kan også ha betydning for hvor godt disse ressursene kan tas i bruk og hvilke kostnader samfunnet kan ha av lavinntekt.

Dette er en gruppe som kan være sårbare for å falle ut av arbeidslivet, og er derfor interessant å følge over tid.

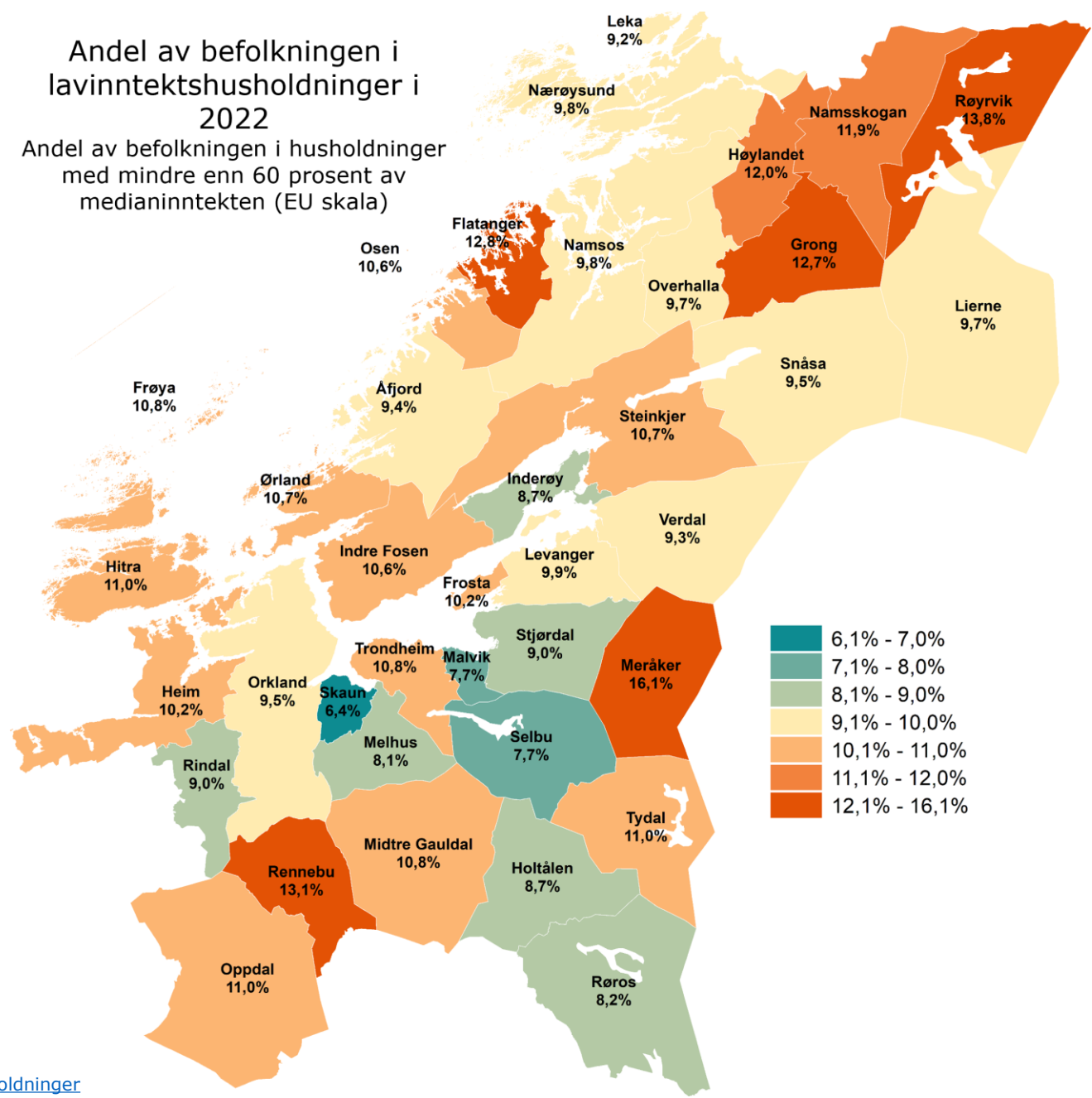
I 2022 bodde 10,2 % av befolkningen i Trøndelag i lavinntektshusholdninger (inntekt under 50 % av median). Det er en liten økning fra 9,9 % året før, men ned fra 10,4 % i 2018. Trøndelag har en lavere andel lavinntektshusholdninger enn landsnittet (10,9 %).

Andel av befolkningen i Trøndelag som bor i lavinntektshusholdninger (EU-skala 60 prosent) i perioden 2005-2022

<https://trondelagital.no/statistikk/lavinntektshusholdninger>

Andel av befolkningen i lavinntektshusholdninger i 2022
Andel av befolkningen i husholdninger med mindre enn 60 prosent av medianinntekten (EU skala)

- 6,1% - 7,0%
- 7,1% - 8,0%
- 8,1% - 9,0%
- 9,1% - 10,0%
- 10,1% - 11,0%
- 11,1% - 12,0%
- 12,1% - 16,1%

I tillegg til å se på nivå andel lavinntekt et enkelt år, så er det nyting å se på andel som bor i vedvarende lavinntekt, det vil si at de befinner seg i lavinntektshusholdninger i en treårsperioden.

I perioden 2020-2022 bodde 8,9 % av befolkningen i Trøndelag i husholdninger med vedvarende lavinntekt. Dette er litt under landsnittet på 9,5 %.

Det er betydelige forskjeller mellom kommunene i Trøndelag på andel lavinntektshusholdninger. Vi ser at det er noe av det samme mønstret både på lavinntekt i 2022 og vedvarende lavinntekt i perioden 2020-2022.

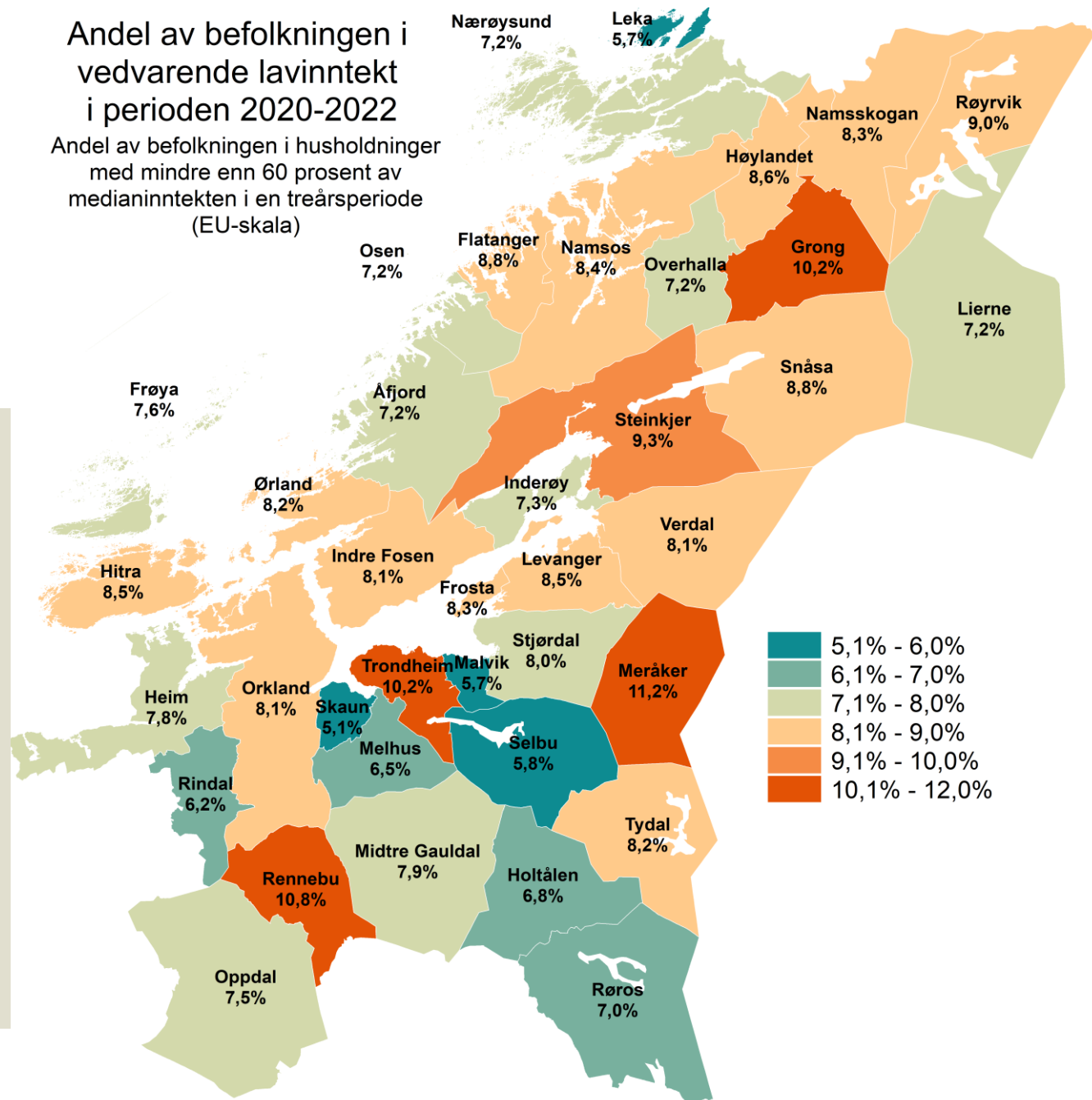
Person med lavinntekt er definert som personer som tilhører en husholdning som har en årlig inntekt etter skatt per forbruksenhet under lavinntektsgrensen.

Lavinntektsgrensene beregnes som en gitt andel av median inntekt etter skatt per forbruksenhet i hele befolkningen, ved å bruke EUs eller OECDs metode for å beregne inntekt etter skatt per forbruksenhet. Vanlig brukte andeler er 50 eller 60 prosent av median inntekt etter skatt per forbruksenhet. Det finnes ingen fast definert lavinntektsgrense i Norge. Lavinntektsgrensene er relative til inntektsnivået i befolkningen som helhet, og følger dermed inntektsutviklingen og kan sammenlignes på tvers av ulike typer husholdninger.

Forbruksenheter beregnet etter EU-skalaen tilordner første voksne i husholdningen vekt=1, deretter de neste voksne vekt=0,5 og barn under 17 år vekt=0,3. Ifølge denne ekvivalensskalaen må f.eks. en husholdning på to voksne og to barn ha en husholdningsinntekt som er 2,1 ganger så høy som en enslig for å ha samme økonomiske velferd.

Andel av befolkningen i vedvarende lavinntekt i perioden 2020-2022

Andel av befolkningen i husholdninger med mindre enn 60 prosent av medianinntekten i en treårsperiode (EU-skala)

70,7 %
Fullført videregående opplæring, yrkesfag
+1,6 pp.
2013/19-2017/23

91,1 %
Fullført videregående opplæring, studieforberedende
+2,8 pp.
2013/19-2017/23

De siste tallene for gjennomføring i videregående utdanning er for kullet 2017-2023 hvor 81,0 % har gjennomført innen normert tid pluss 2 år. Dette er en økning på 1,4 prosentpoeng fra foregående kull. Landsnittet for gjennomføringen i videregående lå på 82,2 % for 2017-2023 kullet, opp fra 81,0 % for 2016-2022 kullet.

Det at Trøndelag ligger noe under landsnittet på gjennomføringen for 2017-2023 kullet kan hovedsakelig forklares med en høyere andel på de yrkesfaglige linjene, hvor gjennomføringen i snitt er lavere enn på studieforberedende.

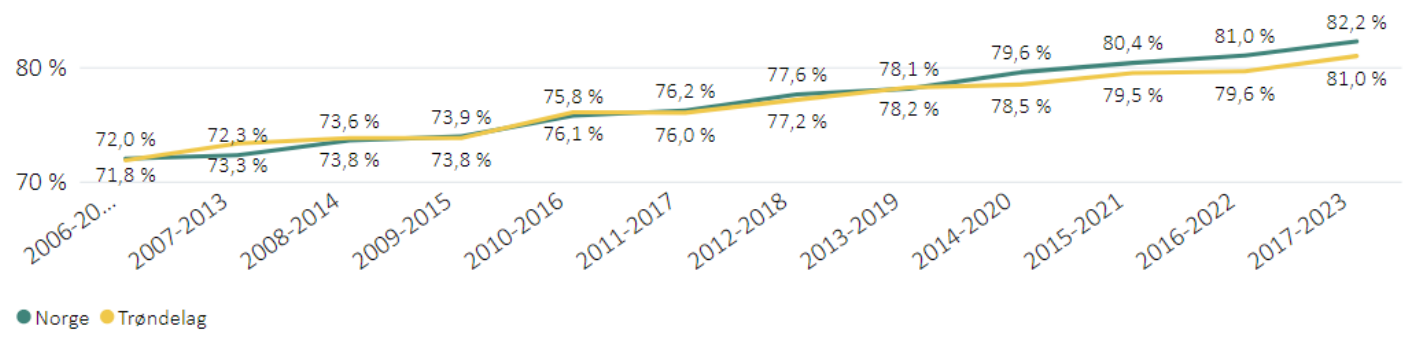
For studieforberedende var gjennomføringen for 2017- 2023 kullet i Trøndelag på 91,1 %, landsnittet var på 91,0 %. For yrkesfag var gjennomføringen for 2017- 2023 kullet i Trøndelag på 70,7%, mens landsnittet var på 70,9%.

Trøndelag ligger dermed litt over landsnittet i gjennomføring på studieforberedende og rett under landsnittet når det gjelder fullføringen på yrkesfag.

<https://trondelagitall.no/statistikk/gjennomforing-i-videregaende-skoler>

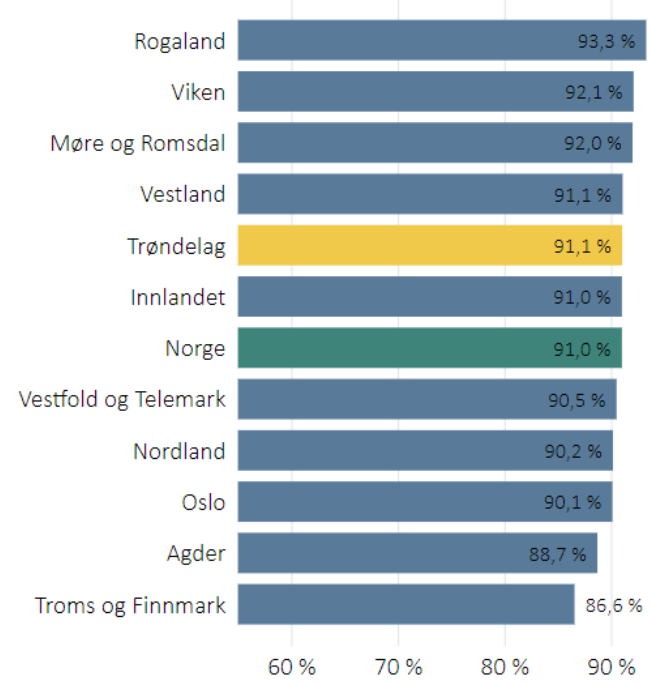
Andel elever fullført videregående utdanning i Trøndelag, Norge

Alle utdanningsprogram

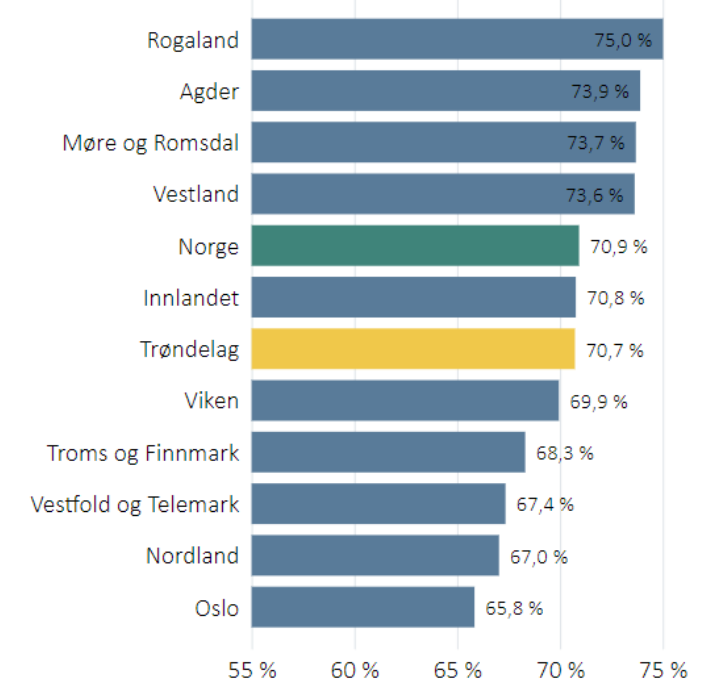
Andel elever fullførte videregående utdanning i 2017-2023

Studieforberedende utdanningsprogram

Andel elever fullførte videregående utdanning i 2017-2023

Yrkesfaglige utdanningsprogram

Gjennomføring etter 10 år

Det er vesentlig bedre gjennomføringstall etter 10 år enn etter fem/seks år. For yrkesfaglige studieprogrammer ligger andelen gjennomført i Trøndelag høyere enn landsgjennomsnittet.

Det er kullet som startet

De siste tallene for gjennomføring i videregående utdanning er for kullet 2017-2023 hvor 81,0 % har gjennomført innen normert tid pluss 2 år.

Det er fortsatt en økning i andelen som fullfører og består videregående opplæring i løpet av fem/seks år. De nyeste tallene for 2017-kullet viser at andelen har økt med hele 1,4 % prosentpoeng fra 2016-kullet. Trøndelag ligger fremdeles under nasjonalt snitt.

I Trøndelag har 81,0 % gjennomført innen normert tid pluss to år, som er 5 år for studieforbereende og 6 år for yrkesfaglige utdanningsprogrammer.

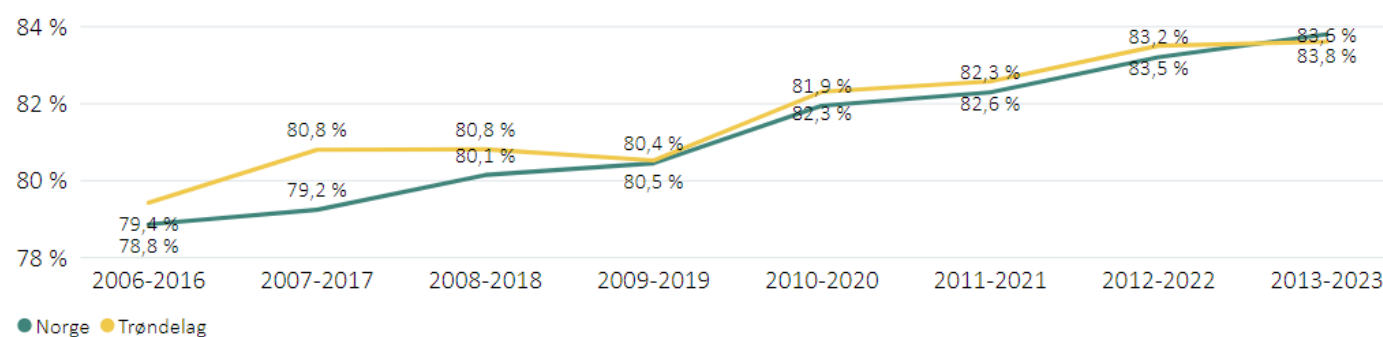
Trøndelag ligger omtrent på nivå med gjennomsnittet i landet både for studieforbereende og yrkesfaglige programmer, men ettersom andelen på yrkesfag er høyere i Trøndelag er samlet andel litt lavere enn landsgjennomsnittet.

Det er en klar forbedring i fullføringen over tid. Fra 2016-kullet til 2017-kullet er det en forbedring med 1,4 %-poeng.

<https://trondelagitall.no/statistikk/gjennomforing-i-videregaende-skoler>

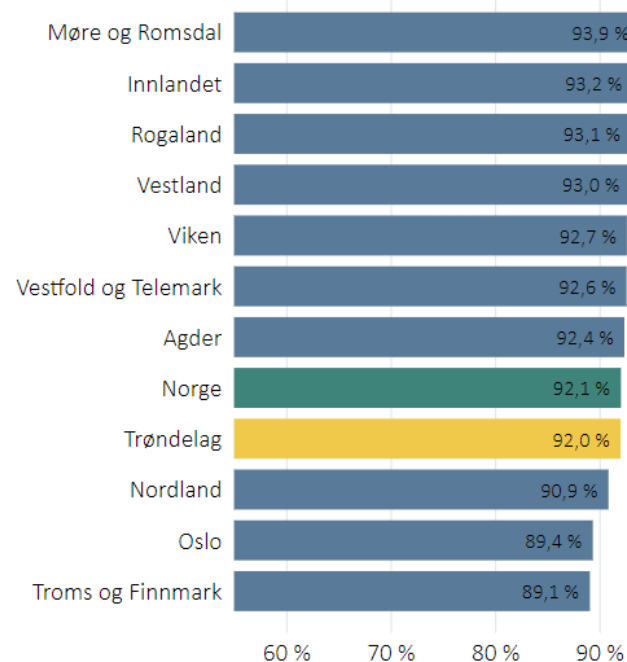
Andel elever fullført videregående utdanning i Trøndelag, Norge

Alle utdanningsprogram

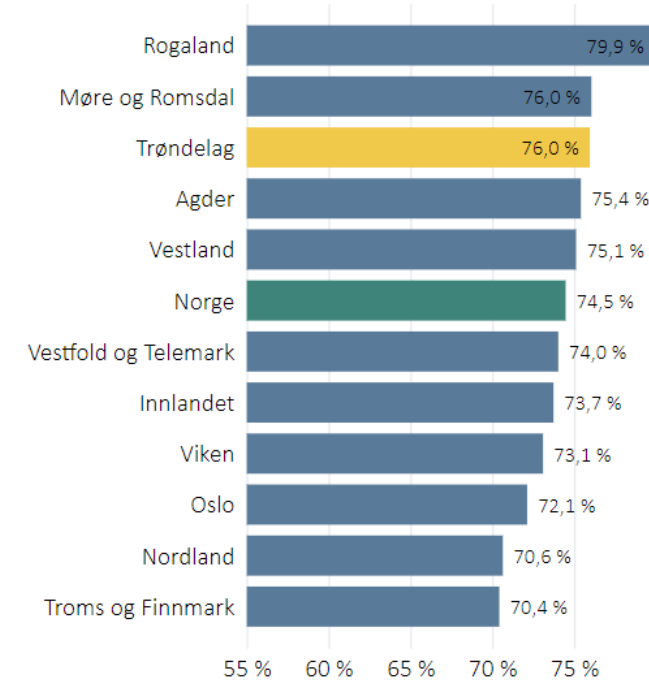
Andel elever fullførte videregående utdanning i 2013-2023

Studieforbereende utdanningsprogram

Andel elever fullførte videregående utdanning i 2013-2023

Yrkesfaglige utdanningsprogram

Kvinner har noe høyere gjennomføringsgrad enn menn

Gjennomføringen blant menn i 2017-2023 kullet i Trøndelag var på 77,9 %, mens landsnittet er på 78,4 %. Gjennomføringen blant kvinner i 2017-2023 kullet i Trøndelag var på 84,3 %, her var landsnittet på 86,3 %.

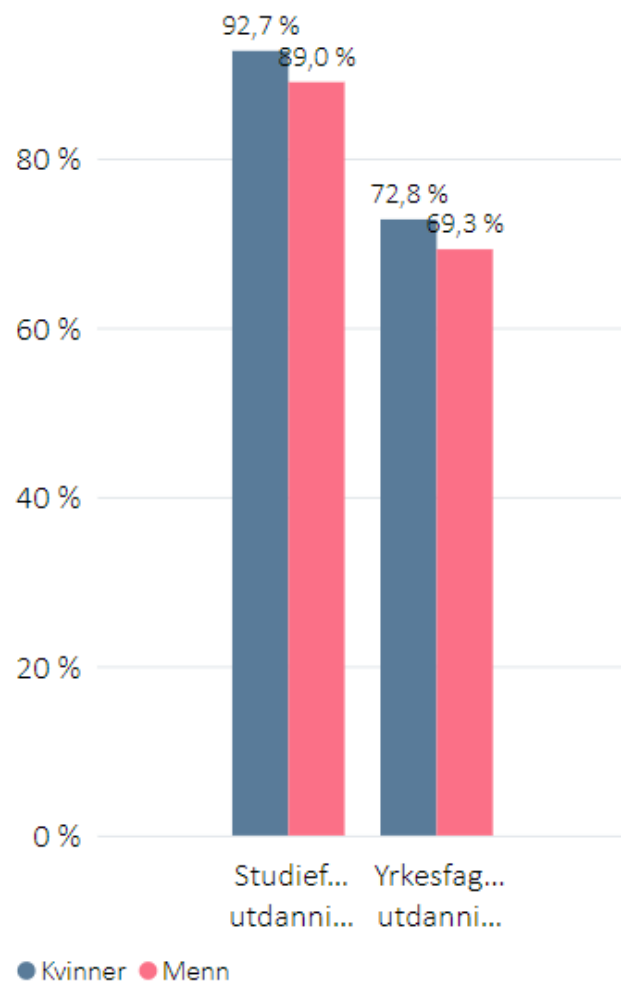
For studieforbereidende hadde Trøndelag en fullføringsgrad på 89,0 % for menn og 92,7 % for kvinner, mot ett landsnitt på henholdsvis 88,2 % og 93,3 %. På yrkesfag hadde Trøndelag en fullføringsgrad på 69,3 % for menn og 72,8 % for kvinner, mot ett landsnitt på henholdsvis 69,1 % og 73,8 %.

Grunnskolepoeng

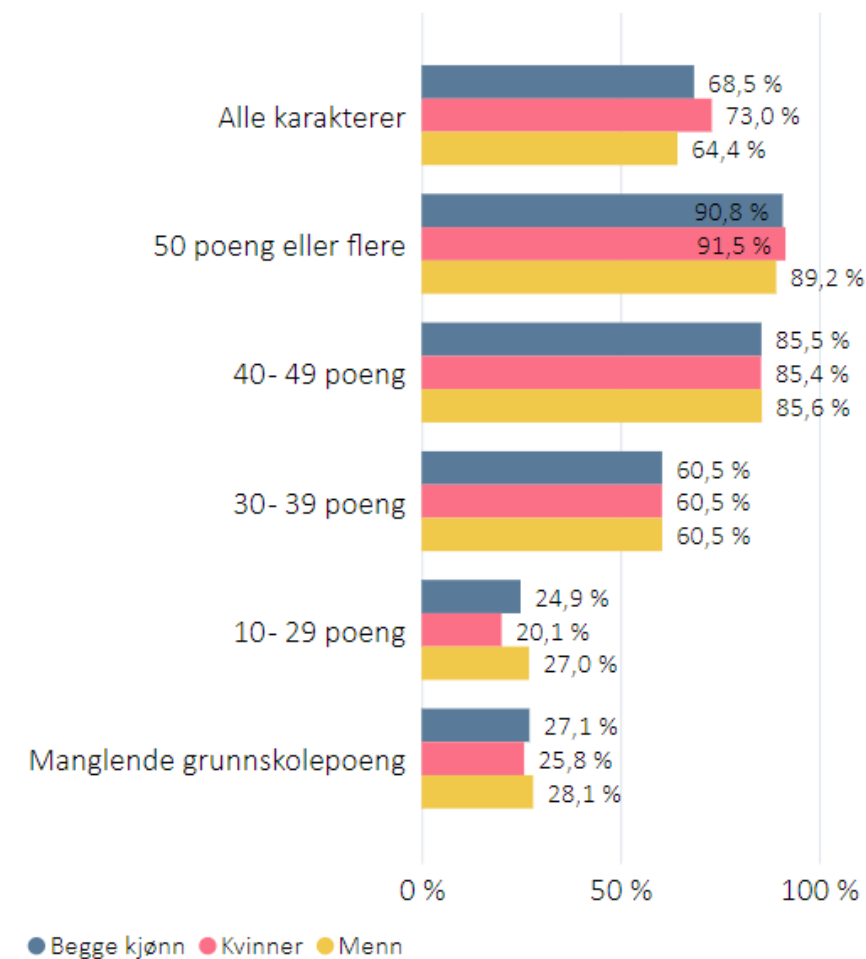
Gjennomføring i videregående utdanning påvirkes av en rekke faktorer. Elever med et høyt antall grunnskolepoeng fullfører i større grad enn elever med et lavere antall grunnskolepoeng.

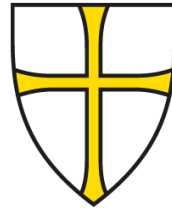
For 2017-2023 kullet har elevene med 50 grunnskolepoeng eller mer en fullføringsgrad på 99 % og at 90,8 % av denne gruppen fullførte på normert tid. Mens for gruppen med 10-29 grunnskole poeng så var det fullføringsgraden på 43,3 %.

Andel elever som fullførte vgo i 2017-2023

Fullført med studie- eller yrkeskompetanse på normert tid, andel av elever i Trøndelag i ettergrunnskolepoeng i 2017-2023

**Trøndelag
fylkeskommune**

Trööndelagen fylhkentjielte

trondelagfylke.no | fb.com/trondelagfylke